საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვითი სიტყვაა, ტყუილობით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

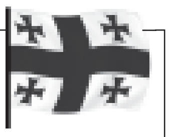

სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

№ 21 (5879)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika ფასი 50 თეთრი.

სუბარის აზრით, არანორმალურია, როცა სახალხო დამცველი ისე მოქმედებს, როგორც დისიდენტი ③

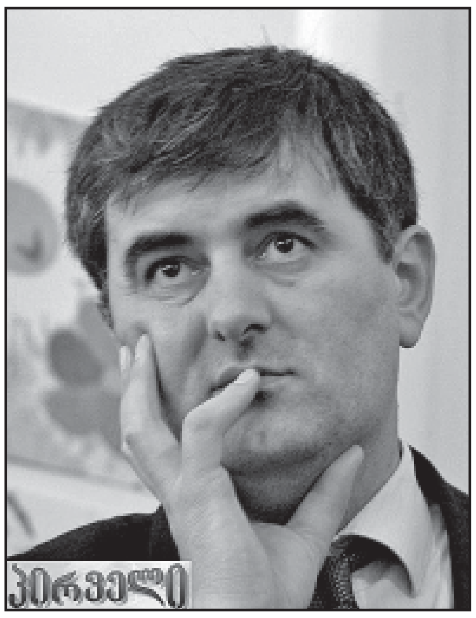

მოქალაქეებს ხშირად ვეუბნები: თუ ბრძოლას აპირებთ, მზად ვარ, თქვენთან ერთად ვიბრძოლო. თუ შეიძლება მიზნის მიღწევა, მივაღწევთ. მაგრამ თუ იმისთვის მოხვედით, რომ აქედან ვინმეს დავურეკავ და ყველაფერი მოგვარდება, ტყუილად მოსულხართ-მეთქი

სააკაშვილმა მოსკოვი საერთო რიგიდან გამოყო ⑩

НЕЗАВИСИМАЯ ГАЗЕТА

არც ერთი ოჯახი არ დარჩება უშიშროდ ⑦

კვლავ სამხრეთ კავკასიიდან დეპორტირებულ მუსლიმანებზე ⑥

ეჰ, ქეთუსია, ქეთუსია, შენც გულახდილად, მეც გულახდილად!.. ⑤

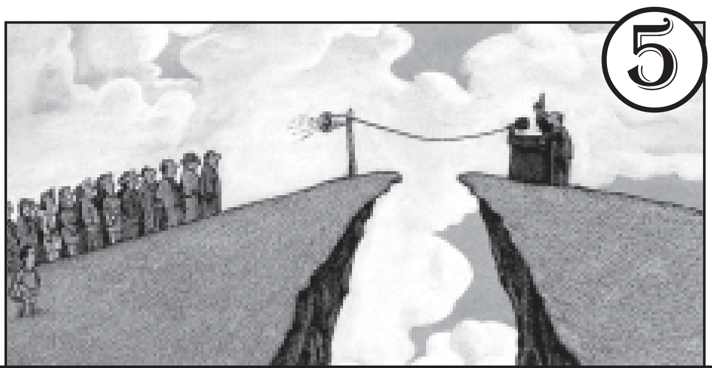

ოღონდ ეს ჯერ კიდევ საკითხავია, ვინ არის მართლა გათამამებული და თანაც ვისგან?

„ტყუილი, ტყუილი და პირში პაპიროსი“ ② ④

რატომ ვიხდით ადლერს ხუთსენტიან ლენში? ④

გერმანელი ფოტოგრაფის ქართული ვნებანი ⑧

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

სახელმწიფო

● გაერთიანებული ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა, დეპუტატმა ზვიად ძიძიგურმა განაცხადა, დღეიდან თბილისში დაიწყება ხელმოწერების კამპანია — „მე არ ამირჩევია სააკაშვილი“.
აქციისთვის მაგიდები თბილისის ყველა მეტროსადგურთან განთავსდება. მოქალაქეებს 12.00-დან 18.00 საათამდე შეეძლებათ, თავისი პოზიცია ხელმოწერით დააფიქსირონ

◎ კამპანია

რა გეგმით იმოქმედებს ოპოზიცია?

გაერთიანებულმა ოპოზიციამ მიმდინარე კვირის სამოქმედო გეგმა გამოაქვეყნა.

როგორც პარლამენტის წინ გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე გაერთიანებული ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა, დეპუტატმა ზვიად ძიძიგურმა განაცხადა, დღეიდან თბილისში დაიწყება ხელმოწერების კამპანია — „მე არ ამირჩევია სააკაშვილი“.

აქციისთვის მაგიდები თბილისის ყველა მეტროსადგურთან განთავსდება. მოქალაქეებს 12.00-დან 18.00 საათამდე შეეძლებათ, თავისი პოზიცია ხელმოწერით დააფიქსირონ.

ძიძიგურის ინფორმაციით, 15 თებერვლის შემდეგ, როდესაც დანიშნულია ოპოზიციის მემორანდუმში ჩამოყალიბებულ მოთხოვნებთან დაკავშირებით მოლაპარაკებების მომდევნო რაუნდი, საერთო-სახალხო მოძრაობა გააკეთებს ოფიციალურ განცხადებას ხელისუფლების მიერ შემოთავაზებულ წინადადებებთან დაკავშირებით.

გარდა ამისა, როგორც დეპუტატმა აღნიშნა, 7 თებერვლიდან დაიწყება კამპანია — „ხმების ქურდები“.

— ამ კამპანიის ფარგლებში, 7 თებერვალს რუსთაველის გამზირზე მოეწყობა აქცია, ხოლო მომდევნო დღეებში მთელი თბილისის მასშტაბით გაიკვრება იმ ადამიანების პლაკატები, რომლებმაც ამომრჩევლებს ხმები მოპარეს, — განაცხადა ძიძიგურმა.

8 თებერვალს, 14.00 საათზე კი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბაღში გაიმართება მიტინგი, რომელიც მიეძღვნება უნივერსიტეტის დაარსების 90 წლისთავს. მიტინგი მიმართული იქნება უნივერსიტეტის გასხვისების წინააღმდეგაც.

რაც შეეხება 15 თებერვლის მასშტაბურ საპროტესტო აქციას, საერთო-სახალხო მოძრაობა ამის შესახებ განცხადებას შემდეგ ორშაბათს გააკეთებს.

— აქციის ხანგრძლივობა იქნება დამოკიდებული ოპოზიციის მოთხოვნების შესრულებაზე, — განმარტა ზვიად ძიძიგურმა.

ინტერპრესნიუსი

◎ სარჩელი

აღსდგება კი სამართლიანობა?

რუსთაველის №30-დან გამოსახლებული შპს-ები „სონი ცენტრი თბილისი“, „კაფე რუსთაველი“ და „ლაზერი-2 თბილისი“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამართლის ლელა კალიჩენკოს მიმართ დისციპლინარული სამართალწარმოების დაწყებას და მათი სარჩელების უმოკლეს ვადებში განხილვის უზრუნველყოფას ითხოვენ.

შპს-ებმა შესაბამისი განცხადებით, საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს 1 თებერვალს მიმართეს.

როგორც „სონი ცენტრი თბილისიდან“ განაცხადეს, მოსამართლის მიერ სარჩელების განუხილველობამ კომპანიებს უმძიმესი ზიანი მიაყენა.

— სარჩელების წარმოებაში მიღების შემდეგ მისი დროულად განხილვის თხოვნით არაერთხელ მივმართეთ კალიჩენკოს, რადგან საწარმოები სრულიად პარალიზებული არიან და უმძიმეს მატერიალურ ზიანს ღებულობენ. მიუხედავად რამდენიმე წერილობითი თხოვნისა, 5 თვეზე მეტი გავიდა და მოსამართლემ მაინც არ განიხილა შპს „სონი ცენტრი თბილისის“, შპს „ლაზერი-2 თბილისის“ და შპს „კაფე-რუსთაველის“ სარჩელები. ეს ქმედება ცდება ყოველგვარი სამართლის ნორმებს და მოსამართლის ობიექტურობის მიმართ ეჭვს ბადებს, — განაცხადეს „სონი ცენტრი თბილისში“.

მათივე ცნობით, მოსამართლემ „სონი ცენტრი თბილისის“, „ლაზერი-2 თბილისის“ და „კაფე რუსთაველის“ სარჩელები წარმოებაში 2007 წლის 31 აგვისტოს მიიღო.

— სარჩელები ეხება საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს, კერძოდ, 2007 წლის 6 აგვისტოს უკანონოდ, ძალადობით, პოლიციის გამოყენებით „სონი ცენტრი თბილისის“, „კაფე რუსთაველის“ და „ლაზერი-2 თბილისის“ დარბევას. საწარმოები მათი სამართლებრივი უფლებების აღდგენას და მიღებული ზიანის ანაზღაურებას მოითხოვენ, — განაცხადეს „სონი ცენტრი თბილისში“ და დასძინეს, რომ პარალელურად მზადება მიმდინარეობს საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოსთვისაც.

ინტერპრესნიუსი

◎ თვალი გავუსწოროთ სიმართლეს

„ტყუილი, ტყუილი და პირში პაპიროსი“

მკითხველთა უმრავლესობას ალბათ ეცნო ჩემი წერილის ეს ე.წ. „უცენზურო“ სათაური, რომელიც ქალაქში „სლენგად დადიოდა“, მაგრამ რას იზამ: როცა ქვეყანა ე.წ. „უცენზურო“ მდგომარეობაში იმყოფება, წერილის სათაურიც ანალოგიური იქნება.

ე. წ. „არჩეული პრეზიდენტი“ დაგვპირდა, რომ ყველა შეცდომას, რომელიც მისი მთავრობის წევრებმა დაუშვეს, გამოასწორებდა და დაუნდობლად დასჯიდა ყველა იმ დამნაშავეს, რომლებმაც აიძულეს ჯერ კიდევ კანდიდატად ყოფნისას „ცრემლები დაეღვარა“ (ანუ, მიუხედავად პირადი მეგობრობისა და ე.წ. პარტიული დამსახურებისა, არავის დაინდობდაძ.

მკითხველო, მაპატიე, რომ იმ მელიას ზღაპარი შეიძლება გავიხსენო, რომელშიც ითქვა, — ფიცი მწამს, ბოლო მაკვირვებსო.

ახლა მოვიყვან რამდენიმე მაგალითს (მე მგონი, მიჩვეული უნდა იყოთ, რომ, როცა მაგალითები მომყავს, ისინი ციფრებითა და დოკუმენტებით არის გამაგრებული, იმ ციფრებითა და დოკუმენტებით, რომლებიც სასწრაფო რეაგირებას მოითხოვს და ხელისუფლების „ცხელ-ცხელ“ მოქმედებაზე იქნება დამოკიდებული „მელიას დაპირებების“ ასრულების ალბათობაძ.

არ მოვყვები იმ „უდიდესი გლობალური საკითხების“ გადაწყვეტის „გზებს“, რომელიც მიხეილ სააკაშვილმა აირჩია. უბრალოდ იმ რამდენიმე „პატარა“ პრობლემას განვიხილავ, რომელთა გადაწყვეტა თავისუფლად შეიძლებოდა თუნდაც წინა საარჩევნო კამპანიის დროს. და რადგან ეს პრობლემები ჯერ არ გადაწყვეტილა და, ღმერთო მაპატიე, მაგრამ, რატომღაც მგონია, რომ ახალი „მთავრობის“ ხელში ვერც გადაწყდება (ღმერთმა ქნას და შევცდეძ, ამიტომ მინდა საჯაროდ გამოვიტანო.

პირველი „მარტივი“ პრობლემა:

№70 საჯარო სკოლაში არის „ჩვეულებრივი, ნორმალური და ჯანსაღი“ კორუფცია.

ახლავე გეტყვით, თუ როგორ „მოქმედებს“ ე.წ. დირექტორი.

№70 საჯარო სკოლაში არის 22 კლასი, რომელთაგანაც 12 ფასიანია (ძალიან ეცადნენ, მაგრამ მაინც ვერ ამიხსნეს, თუ რას ნიშნავს „ფასიანი კლასი საჯარო სკოლაში“). არ დაგიმალავთ და მეც გარკვეულწილად ისეთი განათლების მომხრე ვარ, რომელიც ქართველ ახალგაზრდას საერთაშორისო ასპარეზზე გასვლის საშუალებას მისცემს, მაგრამ არა მგონია ბრეტანში (№70 სკოლის დირექტორის გასაგონად ვიტყვი, რომ საფრანგეთის ერთ-ერთი მხარეაძ ასეთი სახის ფასიანი კლასები იყოს.

ამ 12-იდან 11 არის ე.წ 15-ლარიანი, ის მე-12 — 20-ლარიანი. ფასში იმიტომაა განსხვავება, რომ 20-ლარიან კლასში 16 მოსწავლეა (ძალიან საინტერესოა, რა მოხდება, თუ 10 მშობელი დათანხმდება ზედმეტი 5 ლარის გადახდას და მოითხოვენ თავიანთი შვილების ამ „ძვირიან“ კლასში გადაყვანას. მაშინ ხომ იმ კლასში 26 ბავშვი აღმოჩნდება? წესით „მაზანდა“ უნდა დაეცეს, მაგრამ რატომღაც მგონია, რომ სხვა კლასებშიც „ობშიაკის ფული“ აიწევსძ.

რატომ არის უაზრო ასეთი „დისკრიმინაცია?“

ახლავე აგიხსნით.

ამ ფასიანი კლასებიდან მოსწავლეებს სკოლის „ფონდში“ თუ „ბიუჯეტში“ შეაქვთ 15-15 ლარი, ხოლო იმ მე-12, ანუ V-გ კლასიდან — 20 ლარი (ჩვენი, ქართული, გამაგრებული, ეროვნული ლარიძ.

იმ „15-ლარიან კლასებში“ სწავლობს 245 მოსწავლე. ე.ი. 245 გავამრავლოთ 15-ზე = 3675 ლარს, ხოლო იმ „პრივილეგირებული“ 16 მოსწავლისგან, რომლებიც 20 ლარს იხდიან თვეში, ემატება 320 ლარი. ჯამში გამოდის 3995 ლარი თვეში (სუფთა „ამერიკული სავაჭრო ციფრია“ძ.

ამ თანხებზე დამატებით სახელმწიფო №70 სკოლას თითოეულ მოსწავლეზე უხდის 300 ლარს (ე.წ. ვაუჩერიძ, ანუ 279000 ლარს. სკოლაში არის 100 თანამშრომელი, რომელთა საშუალო ხელფასია 150 ლარი, ანუ რომ ვიანგარიშოთ მაქსიმუმ 10 თვე (სკოლის სამუშაო პერიოდიძ — 150000 ლარი. ე.ი. ჩვენი ჯიბიდან (დიახ, ძვირფასო მკითხველო, ჩვენი, ანუ შენი, ჩემი, ჩემი მეუღლის, ჩვენი მეგობრების დ.ა.შ ჯიბიდან) გადახდილი 279000 ლარიდან წავიდა 150000 ლარი. საინტერესოა რაში იხარჯება ის დარჩენილი 129000 ლარი და ე.წ. „აკრეფილი“ 39950 ლარი?

თათბირზე გამოცხადდა, რომ იანვრის თანხაც ასაკრებია (არადა, სწავლა 28 იანვარს დაიწყოძ.

იხ. 4 გვ.

◎ ინფორმაცია

ხალხზე ზრუნვის სანაცვლოდ... პრეზიდენტზე ზრუნვა

საპარლამენტო ფრაქცია „მემარჯვენე ოპოზიციის“ წევრი მანანა ნაჭყებია გუბერნატორების ცვლილებას მხოლოდ საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგებს უკავშირებს.

როგორც მანანა ნაჭყებიამ განაცხადა, ცუდია, როდესაც ცვლილებები ხალხის ინტერესებიდან არ გამომდინარეობს და არც მათ სასიკეთოდ ხდება.

მისივე თქმით, ამის შემდეგ გუბერნატორებს ეცოდინებათ, რომ მათი თანამდებობის შენარჩუნება პირდაპირ იქნება დამოკიდებული საპარლამენტო არჩევნების შედეგებზე და, შესაბამისად, ისინი ზრუნვას არა ხალხზე, არამედ არჩევნების გაყალბების სქემების შემუშავებაზე დაიწყებენ.

სასამართლოს გადაწყვეტილება გელბახიანის ადვოკატმა გაასაჩივრა

არკადი (ბადრიძ პატარკაციშვილის საარჩევნო შტაბის ყოფილი ხელმძღვანელის ვალერი გელბახიანის მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლის ბრძანება წინასწარი ორთვიანი პატიმრობის შეფარდების შესახებ გუშინ მისმა ადვოკატმა შალვა ხაჭაპურიძემ თბილისის სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა.

როგორც ხაჭაპურიძემ განაცხადა, სააპელაციო სასამართლოსგან პირველი ინსტანციის მოსამართლის ბრძანების გაუქმებას ითხოვს.

— ჩვენ ეს ბრძანება უკანონოდ მიგვაჩნია. ჩვენი პოზიციაა აღმკვეთი ღონისძიების არცერთი სახე, მათ შორის არც გირაო არ იყოს გამოყენებული, — განაცხადა ხაჭაპურიძემ და დასძინა, რომ სააპელაციო სასამართლოს მისი საჩივრის განხილვისთვის 72-საათიანი ვადა აქვს.

მგზავრობა გაძვირდა

თბილისის შიდასაუბნო სამარშრუტო ტაქსებით მგზავრობა ხუთი თეთრით გაძვირდა.

მეტროსადგურებიდან ახლომდებარე საცხოვრებელ კვარტლებსა თუ მიკრორაიონებში მგზავრობა 25-30 თეთრი ეღირება. მგზავრობა ხუთი თეთრით, ძირითადად, იმ სამარშუტო ხაზებზე გაძვირდა, რომელთა საფასურიც 20-25 თეთრი იყო.

როგორც სამარშრუტო ტაქსების მძღოლები აცხადებენ, მგზავრობა ისედაც იაფი იყო, საწვავის გაძვირებამ კი ისინი იძულებული გახადა, ფასი გაეზარდათ.

მგზავრობის ღირებულება მეტროსადგურ „ახმეტელიდან“ მუხიანის დასახლებამდეც გაძვირდა.

საპროტესტო აქცია „ფეროსთან“

ზესტაფონში სააქციო საზოგადოება „ფეროშენადნობთა ქარხნის“ წინ საპენსიო ასაკის მუშებმა საპროტესტო აქცია გამართეს.

აქციის მონაწილეთა განცხადებით, მიმდინარე თვის პირველი რიცხვიდან საპენსიო ასაკის პირებს საწარმოს მეპატრონეებმა ხელშეკრულება აღარ გაუგრძელეს.

„ფეროშენადნობთა ქარხანას“ ბრიტანულ-უკრაინული კომპანია „ჯორჯიანმარგანეცი“ ფლობს.

აქციის მონაწილეები აღნიშნულ კომპანიას საწარმოს მიზანმიმართულ გაკოტრებაშიც ადანაშაულებენ.

მათი განცხადებით, დაიკლო წარმოების მოცულობამ, გაუქმდა სოციალური შეღავათები, მუშათა სასადილოები და შემცირდა საშვებულებო დღეები.

ინტერპრესნიუსი

ჩვენ

● მოქალაქეებს ხშირად ვეუბნები: თუ თქვენ ბრძოლას აპირებთ, მზად ვართ თქვენთან ერთად ვიბრძოლო. თუ შეიძლება მიზნის მიღწევა, მივაღწევთ. მაგრამ თუ იმის გამო მოხვედით, რომ აქედან ვინმეს დავურეკავ და ყველაფერი მოგვარდება — ტყუილად მოსულხართ-მეთქი

◉ ინტერვიუ მკითხველის თხოვნით

სუბარის აზრით არანორმალურია, როცა სახალხო დამცველი ისე მოქმედებს, როგორც დისიდენტი

სახალხო დამცველის მისაღებში მოქალაქეთა სიხალვათეა. თუმცა ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ სოზარ სუბარი მოხსენებაზე მუშაობს და არავის მისაღებად არ სცალია, მით უმეტეს, ჟურნალისტებისა. სხვა დროს ძალიან ბევრი უფლებაშელახული ადამიანი იყრის თავს აქ, სამართალს ეძებს. ზოგიერთი ვერ პოულობს, მაგრამ სუბარისადმი ნდობა მაინც დიდია.

— ბატონო სოზარ, კვირაზე მეტია თქვენთან შეხვედრას ვცდილობ, მოქალაქეებისთვისაც ასე რთულია თქვენამდე მოსვლა?

— ბოლოს როდის შეხვდით შინაგან საქმეთა მინისტრს, გენპროკურორს?..

— არც ერთხელ.

— აი, ხედავთ?!

...

— დაასრულეთ მოხსენებაზე მუშაობა?

— დიახ. 2007 წლის მეორე ნახევრის შედეგები პარლამენტმა მარტში უნდა მოისმინოს, თუმცა ჯერ პირველი ნახევარიც არ მოუსმენია, რომელიც შემოდგომაზე უნდა განხილულიყო.

— პრეზიდენტისადმი გაგზავნილ ღია წერილში თითქმის ყველაფერზე გქონდათ მინიშნება. მოხსენების შემდეგ რა რეაქციას ელოდებით პარლამენტისაგან?

— პარლამენტმა უნდა აწონ-დაწონოს: იქნებ მე ვცდები ან ფაქტები არასწორად მაქვს შეფასებული, რაღაც არ არის მართალი? მზად ვარ მივიღო კრიტიკა, ვიკამათოთ, ვიმსჯელოთ, დავასაბუთო ჩემი პოზიცია, მაგრამ უცნაურია როცა იგნორირება ხდება. მოისმენენ და ამით მთავრდება ყველაფერი.

— წინა წლების გამოცდილებას გულისხმობთ?

— ჩემი კონსტიტუციური მოვალეობაა, მივმართო პარლამენტს მოხსენებით. დავასახელო ის უწყებები და ის თანამდებობის პირები, რომლებიც არღვევენ კანონს. მოვითხოვო დამრღვევთა დასჯა. როცა სახელმწიფო აპარატი დამრღვევებს აფარებს ხელს და იწყებს მათ დაცვას ეს ნიშნავს იმას, რომ სახელმწიფოსთვის ადამიანის უფლებები არ არის პრიორიტეტი. სწორედ ამგვარმა მიდგომამ გამოიწვია ჩემი ღია წერილი და თითოეული თეზისის უკან დგას ასობით და ათასობით მაგალითი. ბევრი ისეთი საქმე ვიცით, რომელიც ვერ შეგვაქვს მოხსენებაში და ვერ ვახმაურებთ, რადგან ადამიანები დაშინებულები არიან.

— როცა პრეზიდენტს სწერთ შიშის სინდრომით ადვილია ქვეყნის მართვაო, ამას გულისხმობთ?

— შიშის სინდრომით ადვილია მართვა ცოტა ხნით, მაგრამ შიში მარადიული ვერ იქნება და იგი ამოხეთქავს და წალეკავს ქვეყანას. ჩვენ არ გვინდა ქვეყნის წალეკვა, პირიქით, გვინდა, რომ განვითარდეს. ამას წინათ ერთი ქართველი ექსპერტი უცხოელებთან შეხვედრისას ამბობდა, მრავლრიცხოვანი მიტინგები საშიშია იმიტომ, რომ ეს ხელს უშლის ინვესტიციების შემოსვლასო. მე შევეპასუხე, თუ არ იქნება გამოსვლები და პროტესტი, ეს იმას ნიშნავს, რომ უკანონობა არ ისჯება და ქვეყანაში შერჩევითი მართლმსაჯულება არის-მეთქი. თუ ამას შევეგუებით, ჩვენს თავში ჩავკლავთ ადამიანს და ღირსებას ან უნდა გავხდეთ მონები, ან უნდა გავიქცეთ ქვეყნიდან. მე ქვეყნიდან გაქცევას ქუჩაში დგომა მირჩევნია. ქართველმა ხალხმა პროტესტით გამოხატა, რომ აქვს ღირსება და ღირსებას არ დათმობს.

— თქვენ ქუჩაში იდექით, როცა აქცია დაარბიეს, როგორც ამბობთ, ხელისუფლების დაკვეთით გირტყეს ხელკეტები. ჰოდა, თქვენი მიდგომა ოდნავ ტენდენციური ხომ არ იქნება?

— მას შემდეგ, რაც აქციის დარბევა დაიწყეს, გაველი ქუჩაში. ჩანდა, რომ ხელისუფლება ემზადებოდა ძალის გამოყენებისთვის. იდგა დიდი რაოდენობის შეარაღებული ძალა შეიარაღებული ჯარი, ჯავშან-მანქანები. მაქვს ინფორმაცია, რომ სასჯელაღსრულების სპეცრაზმებიც მონაწილეობდნენ. მე იქიდან ვერ წამოვიდოდი და რაც ვნახე, ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. ჩემი თვალით ვნახე, როგორ დასდევდნენ პოლიციელები გაქცეულ მომიტინგეებს, უვარდებოდნენ ეზოებში, მაღაზიებში, აფთიაქებში...

— თქვენ სად მოგხვდათ ხელკეტები?

— ოპერის გვერდით. ხან ერთგან ვცდილობდი გაშველებას, ხან — მეორეგან. სადაც კი მივდიოდი, ყველგან ჩერდებოდნენ სპეცრაზმელები, ერთი შემთხვევის გარდა, როცა ერთი რაზმი გავაჩერე, მოვიდა მეორე, ვფიქრობ, სპეცდავალებით.

— ამიტომ ამბობთ, 7 ნოემბერი ცინიკური ღიმილით გაამართლა ხელისუფლებამ და ეს რეზინის ტყვიაზე მწარეაო! სააკაშვილმაც გაამართლა ეს ფაქტი ევროსაბჭოზე. თქვენ რას ელოდით?

— ველოდი, რომ გაამართლებდა, რადგან არ ველოდები იმას, რომ ხელისუფლება ნაცარს დაიყრის თავზე და აღიარებს ყველა შეცდომას. ერთია შეცდომა და მეორეა, როცა ხელისუფლება დანაშაულს სჩადის.

— როცა სააკაშვილი გესტუმრათ, მასთან გქონდათ კონკრეტული ფაქტებით საუბარი თუ ზოგადი?

— ბუნებრივია, ყველაფერზე ვერ ვილაპარაკეთ. როდესაც ვწერ, რომ საჭიროა სამართლებრივი სისტემების დეპოლიტიზება, ავუხსენი, თუ რას ვგულისხმობდი. მაგალითად, როცა ლილოს მოვაჭრეებმა ხელი მოაწერეს პეტიციას, რომ არ შემოეღოთ სალარო აპარატები, ყველა აქტივისტთან ფინანსური პოლიცია შევიდა. ეს არის პოლიტიზება. პრეზიდენტმა თქვა, რომ შეისწავლა ეს საკითხი და ფიქრობს, რომ სალარო აპარატების შემოღება ნაადრევია. ასევე აღიარა, რომ „უკანონო“ მშენებლობათა ნგრევა უკანონო იყო, არ უნდა გამოყრილიყვნენ გაჭირვებული ადამიანები მათი ჯიხურებიდან.

ასევე მკაცრ შეფასებას მოითხოვს ის ფაქტი, რომ ჯინსებში ჩაცმული სპეცრაზმი ფარებს აზრახუნებს და ბადრის დედის გინებით მიდის მიტინგის დასარბევად და არა ქუჩის გასაწმენდად ან წესრიგის დასაცავად.

— თქვენი დამსახურებაა, რომ საკუთრების უფლებებთან დაკავშირებით კომისიის მუშაობაში ჩაგრთეს. ყოველთვის აღწევთ მიზანს, ან რა რჩევებს აძლევთ თქვენთან მოსულ ადამიანებს, სად უნდა ეძიონ სამართალი?

— მოქალაქეებს ხშირად ვეუბნები: თუ თქვენ ბრძოლას აპირებთ, მზად ვართ თქვენთან ერთად ვიბრძოლოთ. თუ შეიძლება მიზნის მიღწევა, მივაღწევთ. მაგრამ თუ იმის გამო მოხვედით, რომ აქედან ვინმეს დავურეკავ და ყველაფერი მოგვარდება — ტყუილად მოსულხართ-მეთქი. ჩვენ ობიექტურები ვართ, გვაქვს ავტორიტეტი და ხშირ შემთხვევაში მიზანსაც ვაღწევთ. ჩვენი მიზანია, ყველა თანამდებობის პირთან გვქონდეს მჭიდრო ურთიერთობა. არანორმალურია, როცა ქვეყანაში არის კონსტიტუცია, სახალხო დამცველი კონსტიტუციური თანამდებობის პირია, პარლამენტის არჩეულია ხუთი წლით, ფინანსდება ბიუჯეტიდან და ამ დროს მოქმედებს როგორც დისიდენტი. სამწუხაროდ, წლების განმავლობაში გვიწევდა დისიდენტური მოქმედება. ალბათ, ამიტომაც გვაქვს მაღალი რეიტინგი. ნდობის მხრივ მეორე ადგილზე ვართ მართლმადიდებლური ეკლესიის მერე.

— პრეზიდენტთან შეხვედრის დროს არ გისაუბრიათ ნეოქურდებზე, ელიტარულ კორუფციაზე? მით უმეტეს, რომ სააკაშვილის ბიძას ყველაზე მეტად ამ კონტექსტში მოიხსენიებენ ხოლმე...

— არა, ამ თემაზე არ გვისაუბრია. როცა ნეოქურდებზე ვწერდი, ვგულისხმობდი იმას, რომ კანონიერი ქურდების მსგავსად გაჩნდნენ ადამიანები, რომელთა სიტყვა კანონზე მაღლა დგას. მაგალითად, საქართველოს კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს რეზინის ტყვიების გამოყენებას და უნდა დაისაჯოს ის პირი, ვინც ბრძანება გასცა — შინაგან საქმეთა მინისტრი, თუმცა გვეუბნებიან, კანონში რეზინის ტყვიები არ წერია, მაგრამ იგულისხმებაო. რაც შეეხება კორუფციას, ეს სცილდება ჩვენი ოფისის საქმიანობას, თუმცა არა ბოლომდე, იმიტომ, რომ კანონი ყველასთვის უნდა კანონობდეს.

— შევარდნაძის ხელისუფლების დროს რამიშვილი-ბოკერიას გამოცემულ ბროშურებში მითითებულია, სიტყვის თავისუფლებით საქართველო 52-ე ადგილზეაო. რა ხდება ამ მხრივ?

— ამ მხრივ საქართველოს ყველაზე ლიბერალური კანონი აქვს, რომლის ავტორებიც რამიშვილი და ბოკერია არიან. ეს კანონი რამდენჯერაც არ უნდა გადავიკითხოთ, ვერსად აღმოვაჩენთ ისეთ მუხლს, რომელიც გაამართლებს ჟურნალისტების დევნას, ხელყოფას, „იმედის“ დარბევას, ქონების დაყადაღებას და ა. შ. იგივე შემიძლია ვთქვა „კავკასიაზე“, ბათუმის „25-ე არხზე“... ამ ფაქტებზე უამრავი პასუხია გასაცემი.

— ვინ უნდა გამოიძიოს?

— გენერალურმა პროკურორმა ეკა ტყეშელაშვილმა, რომელსაც ევალება სიმართლის დადგენა, მაგრამ, როცა არჩევნებთან დაკავშირებით არჩეული იყო კომისიის ხელმძღვანელად გამჭვირვალე არჩევნების ჩასატარებლად, კომისიის სახელით ცალკეულ ფაქტებთან დაკავშირებით დაახლოებით ასეთ განცხადებებს აკეთებდა ხოლმე: ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ ეს მართალი არ არის, მაგრამ მაინც გამოვიძიებო. ჯერ გამოვიძიოთ და მერე ვთქვათ, რა არის მართალი.

— და იმის მიუხედავად, რომ თქვენ ამბობთ, არჩევნებთან დაკავშირებით არ მომხდარა არც ერთი არსებითი სარჩელის განხილვაო, პრეზიდენტს გამარჯვება მიულოცეთ. ამის გამო ჩვენს გაზეთში გაგაკრიტიკეს და აღნიშნეს, რომ თქვენ უპატივცემულობა გამოხატეთ მართლმსაჯულებისადმი.

— თქვენ თუ აღიარეთ?

— მე ეჭვი მეპარება პრეზიდენტის ლეგიტიმურობაში

— რამდენად სამართლიანად მოხდა აღიარება, ეს კიდევ განსახილველია და სახალხო დამცველის ოფისი ამ ფაქტების ძიებითაა დაკავებული, მაგრამ ქვეყანაში ლეგიტიმაცია უნდა არსებობდეს. როცა ცესკო ოფიციალურად აცხადებს კანდიდატს, ან უნდა მივიღოთ, ან აჯანყება დაიწყოს. 5 იანვრის არჩევნები იყო კონკურენტული და ხალხი გაცილებით მზად აღმოჩნდა დემოკრატიისთვის, ვიდრე ხელისუფლება. ეს მაძლევს იმედს, რომ მომავალი არჩევნები გაცილებით სამართლიანი საინტერესო იქნება. ამისთვის კი უნდა ვიბრძოლოთ.

— ძალიან მაინტერესებს თქვენი დამოკიდებულება ოპოზიციის მემორანდუმის მიმართ.

— მემორანდუმის ძირითად მუხლებს ვეთანხმები. ქვეყნის დემოკრატიულობისათვის მოთხოვნათა უმეტესობა საჭიროა, მაგრამ ზოგიერთი რამ გაუგებარია. მაგალითად, რატომ უნდა გაუქმდეს სასჯელაღსრულების სპეცდანიშნულების დანაყოფი? თუ ის მონაწილეობდა დარბევაში, უნდა დაისაჯონ კონკრეტული პირები, მაგრამ დანაყოფი უნდა არსებობდეს და ძლიერი უნდა იყოს.

— ღია წერილში წერთ, სიღარიბეს ვერ დავძლევთ, თუ არ იქნა დაცული ადამიანის უფლებებიო. რამდენად არის იმის შესაძლებლობა, რომ პრეზიდენტმა განახორციელოს თავისი პროგრამა?

— თუ ადამიანის უფლებებს ვერ დავიცავთ, ქვეყანაში ინვესტიცია ვერ შემოვა.

— მაინც შემოდის. ყოველ შემთხვევაში, ხელისუფლება ინვესტიციათა რაოდენობით თავს იწონებს.

— ყველაფერს აქვს დასასრული. თუ ჩვენ გავაქცევთ ქვეყნიდან ფირმებს: „სონის“, „შინჰოფერს“, ჰუსეინ ალივით სხვებსაც წავართმევთ ბიზნესს, უამრავი ინვესტორი დაფიქრდება, ღირს თუ არა ასეთ ქვეყანაში ინვესტიციების შემოტანა. ბიზნესი დაცული უნდა იყოს. თუ ადამიანს აქ არ დაედგომება და გაქცევაზე იფიქრებს, სიღარიბე ვერასოდეს დაიძლევა.

— თუ იცით, რომელ ადგილზეა საქართველო ადამიანის უფლებათა დაცვის თვალსაზრისით?

— არ ვიცი.

ესაუბრა
თეა მოსია

◉ მთავრობა

მინისტრთა კაბინეტში დიასპორაც გაახსენდათ?!

ახალმა 2008 წელმა ახალი ძველი პრეზიდენტი მოგვიყვანა: პრეზიდენტმა — ახალი ძველი სახეები; ახალმა ძველმა ხელისუფლებამ — ახალი მთავრობა და მინისტრთა კაბინეტი. მინისტრთა კაბინეტში კი ბევრი ახალი, ძველი კარგად ნაცნობი მინისტრი და რამდენიმე მართლაც ახალი სახეა.

სახელმწიფო მინისტრი დიასპორის საკითხებში მართლაც ახალი სახეა საზოგადოებისათვის. საზოგადოების ფართო ფენებისათვის აქამდე უცნობი, სამეცნიერო სფეროში მოღვაწე **იულონ გაგოშიძე,** სხვათა შორის, მინისტრთა კაბინეტის ყველაზე ასაკოვანი წარმომადგენელია.

ბატონმა იულონმა მოკლედ გაგვაცნო საკუთარი პრიორიტეტები და ის მოტივაცია, რამაც მისი პოლიტიკოსობა განაპირობა.— გადავწყვიტე დავთანხმებულიყავი ამ პოსტს, რადგანაც მივხვდი, რომ ქვეყანას თურმე ჩემი თავიც სჭირდება. ვფიქრობ, ამჯერად აქ უფრო მეტს გავუკეთებ ჩვენს ქვეყანას, ვიდრე იქ, სადაც აქამდე ვმოღვაწეობდი.

— როგორია ამ ახალი სამინისტროს სამოქალაქო გეგმა?

— პირველ რიგში, მთავარია ინფორმაციის მოძიება და ამ ინფორმაციის დამუშავება. ცოდნა იმისა, თუ ვინ არის წასული ჩვენი ქვეყნიდან, სად არის ეს ხალხი, რა სტრუქტურაა დიასპორებში და ა.შ.

— რა იქნება თქვენი მთავარი პრორიტეტები?

— ჩემი საქმიანობის პრიორიტეტია ის, რომ ჩვენმა დიასპორამ დაინახოს, რაც საქართველოში ხდება, დაინახოს ის, რომ მათ სამშობლო დატოვეს მაშინ, როდესაც აქ სახელმწიფო არ იყო და დღეს კი სახელმწიფოა, რომელიც მათზე ფიქრობს და ზრუნავს. ჩვენი მთავარი მიზანია სწორედ ეს გავაგებინოთ და ვაგრძნობინოთ ჩვენს დიასპორას.

მეც, „ახალი ცოცხის“ პრინციპის გამო მეტი ალბათ, აღარაფერი დამრჩენია, გარდა ერთისა — წარმატებები და დანაპირების შესრულება ვუსურვო ახალ მინისტრს.

ესაუბრა
თამარ ბუზალაძე

პრობლემა

— საქართველოში ელექტროენერგიაზე სამომხმარებლო ტარიფი ბევრად აღემატება საშუალო ევროპულ ტარიფებს ისინი მაღალია ისეთ ქვეყნებთან შედარებითაც კი, ვინც თავად არ არიან მისი მწარმოებლები და იმპორტზე არიან დამოკიდებულნი, ეს კი იმ ორგანიზებული მაფიური დაჯგუფების მოქმედების შედეგია, რომელიც წლების მანძილზე დათარეშობს ენერგოსექტორში და ყოველდღიურად მოურიდებლად ძარცვავს მოსახლეობას

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

ტარიფი

რატომ ვიხდით ამდენს ხუთცენტიან დენში?

ელექტროენერგიაზე სამომხმარებლო ტარიფი (უფრო სწორად კი ტარიფები!) ჩვენში უსაშველოდ მაღალი რომ არის, ყველამ კარგად ვიცით. ამის თაობაზე სემეკთან ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური მოდავე რომ ლეიბორისტული პარტია, საზოგადოებრიობისთვის ესეც კარგადაა ცნობილი. სწორედ ამ თემას მიეძღვნა 4 თებერვალს ლეიბორისტული პარტიის ოფისში გამართული პრესკონფერენცია, რომელსაც პარტიის პოლიტიკური მდივანი გიორგი გუგავა უძღვებოდა.

— საქართველოში ელექტროენერგიაზე სამომხმარებლო ტარიფი ბევრად აღემატება საშუალო ევროპულ ტარიფებს ისინი მაღალია ისეთ ქვეყნებთან შედარებითაც კი, ვინც თავად არ არიან მისი მწარმოებლები და იმპორტზე არიან დამოკიდებულნი, ეს კი იმ ორგანიზებული მაფიური დაჯგუფების მოქმედების შედეგია, რომელიც წლების მანძილზე დათარეშობს ენერგოსექტორში და ყოველდღიურად მოურიდებლად ძარცვავს მოსახლეობას.

გიორგი გუგავამ ჟურნალისტების ყურადღება მიაპყრო იმ გარემოებას, რომ საქართველოში ელექტროენერგიის მთავარ მწარმოებელს ენგურჰესს, ასევე ვარდნილჰესს, ვარციხეჰესსს და სხვებს, ერთი კილოვატსაათი 1,01 თეთრი უჯდებათ და ეს მონაცემები სემეკის მიერაა დამტკიცებული. არადა, ამ ფასად წარმოებულ ერთ კილოვატ ელექტროენერგიას, იმავე სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფით, მოსახლეობას, სულ მცირე თხუთმეტჯერ ძვირად აწვდიან.

— ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ მოვითხოვთ, შეიქმნას სპეციალური საგამოძიებო კომისია, რომელშიც შევლენ დარგის სპეციალისტები, საზოგადოებრიობის, პოლიტიკური პარტიების, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რომლებიც წლების განმავლობაში მუშაობენ ამ თემაზე, — თქვა ბატონმა გუგავამ.

— მათ შორის, ვინც ამ ბინძურ საქმეშია გარეული, შემიძლია რამდენიმე პირი დაგისახელო. ესენი არიან, კერძოდ, ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ნოღაიდელი, რომელიც რეალურად ფლობს ჩეხურ კომპანია „ენერგოპროს“, თავის მხრივ, რომ დაეპატრონა ეროვნულ სადისტრიბუციო კომპანია, ძმები ბეჟუაშვილები... პრეზიდენტის ოჯახის წევრები, რომლებსაც „თელასში“ კერძო ინტერესები აქვთ, რის წყალობით ეს გამანაწილებელი კომპანიას, ყოველდღიურად ძარცვავს მოსახლეობას და, გარდა ამისა, უკანონო გადასახადსაც ახდევინებს ძველი დავალიანების გასტუმრების ფორმით, რაც თავის დროზე, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ აკრძალა, — განაცხადა ლეიბორისტთა პოლიტიკურმა მდივანმა.

გიორგი გუგავას გარდა პრესკონფერენციაში მონაწილეობდა არასამთავრობო ორგანიზაციების კოალიციის „ჩვენი უფლებებისთვის“ ერთ-ერთი ლიდერი ლეილა გაფრინდაშვილი, რომელმაც კერძოდ, ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ ელექტროენერგიაზე დაწესებული სატარიფო პოლიტიკის არაკეთილსინდისიერებას ის გარემოებაც მოწმობს, რომ სამომხმარებლო ტარიფში ასევე შეტანილია ელექტროენერგიის ის დანახარჯიც, რაც დედაქალაქის გარე განათებას, ლიფტების, შადრევნების მოქმედებას და სხვ. სჭირდება.

აღინიშნა, ისიც, რომ ამჟერად საქართველო არა თუ არ ეწევა ელექტროენერგიის იმპორტს, არამედ თავად ყიდის მას... ხუთ (!) ცენტად.

ოთარ ტურაბელიძე

აზრი

ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოსაგვარებლად თბილისსა და სოხუმს შორის პირდაპირი ურთიერთობების დამყარებაა საჭირო, — აცხადებს არასამთავრობო ორგანიზაცია „საქართველო-ნატოში“ თავმჯდომარე, ექსპერტი შალვა ფიჩხაძე.

„აღნიშნული კონფლიქტის მოგვარებაში ძალიან დიდი წვლილის შეტანა შეუძლია არა ქართულ-რუსულ მოლაპარაკებებს, არამედ ქართულ აფხაზური პოლიტიკის წარმოება მიუღებელია. ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოგვარების გასაღები ხომ არა მოსკოვსა და ნიუიორკშია, არამედ სწორედ აფხაზეთსა და საქართველოში“, — დარწმუნებულია ფიჩხაძე.

ამას გარდა, ექსპერტი ასევე დარწმუნებულია, რომ პირდაპირი კონტაქტები ასევე შეამცირებს რუსეთის ნეგატიურ როლს და აღნიშნული საკითხის მოგვარებაში ევროპის პოზიტიურ როლს გაზრდის.

ქართველოსა და აფხაზეთს შორის პირდაპირი დიალოგის ხელის შეშლას შეეცდება, მაგრამ „თუ ჩვენი კონტაქტები ღია და გახსნილი ხასიათის იქნება და მოსკოვს ეცოდინება, თუ რაზე ვსაუბრობთ ჩვენ, მისი უკმაყოფილება მოდუნდება“.

„ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენი მოლაპარაკებები ფარული იქნება და მოსკოვის გვერდის ავლით მოქმედებებს გადავწყვეტთ, მაშინ მოსკოვი სულ უფრო და უფრო აქტიურად შეეცდება ჩვენს კონტაქტებს ხელი შეუშალოს“, — აცხადებს ფიჩხაძე და დასძენს, რომ რუსეთისათვის ყველაზე საშიში ვარიანტი იქნება ის, რომ საქართველომ და აფხაზეთმა პირისპირ საუბრისას რამეზე შეთანხმება შეძლონ.

შალვა ფიჩხაძე: კონფლიქტის მოსაგვარებლად თბილისსა და სოხუმს შორის პირდაპირი ურთიერთობების დამყარებაა საჭირო

...რი პირდაპირი მოლაპარაკებების გამართვას. 2004 წლიდან საქართველო დგას იმ აზრზე, რომ აფხაზეთთან მოლაპარაკებების გამართვა არ ღირს, იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ აფხაზეთს რუსეთის მარიონეტად მიიჩნევენ“, — აცხადებს ფიჩხაძე.

მისივე თქმით, საერთაშორისო დონეზე იღებენ გადაწყვეტილებებს, რომელთაგან არც ერთი არ არის შეთანხმებული აფხაზურ მხარესთან და ამის შემდეგ საქართველოს ხელისუფლება აფხაზებს, იმ წინადადებებს სთავაზობს, რომლებიც მას სასარგებლოდ მიაჩნია.

„თუ ვიღვწით იმისათვის, რომ კარგად გამოვჩნდეთ, აფხაზები კი აგრესიულებად, მაშინ ეს სწორი მეთოდია. მაგრამ თუ ჩვენ რეალურად გვსურს კონფლიქტის მოგვარება, მაშინ ამგ...

„ყოველთვის, როდესაც აფხაზეთის საწინააღმდეგო ნაბიჯს ვდგამთ, ჩვენ მას რუსეთისკენ ვუბიძგებთ და ეს ლოგიკურიცაა. აფხაზეთის იზოლირება არ მოხდება. აფხაზეთი თავად იღებს გადაწყვეტილებებს, მას შეუძლია წავიდეს ან არ წავიდეს კონტაქტზე ამა თუ იმ სახელმწიფოსთან ან საერთაშორისო ინსტიტუტთან“, — აცხადებს ექსპერტი.

ფიჩხაძე ასევე ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ აფხაზეთში არიან პოლიტიკოსები, რომლებიც არ არიან პრორუსულად განწყობილნი. „ამავე დროს მათ პროქართული ორიენტაციაც არა აქვთ, მაგრამ ის მაინც უნდა გამოვიყენოთ, რომ მათი პროაფხაზური ორიენტაცია შევინარჩუნოთ და მათთან ერთ ენაზე ვისაუბროთ“, — აცხადებს ფიჩხაძე.

მისივე თქმით, რუსეთი სა...

„კიდევ უფრო საშიში იქნება, თუ შუამავლის როლს ამ მოლაპარაკებებში დასავლეთი შეასრულებს. ეს რუსეთისათვის მორალური დარტყმა იქნება“, — აცხადებს შალვა ფიჩხაძე და დასძენს, რომ ზოგადად აფხაზეთისთვისაც და საქართველოსთვის საუკეთესო გზა მაინც ევროსტრუქტურებში ინტეგრაციაა.

ჯი-ეიჩ-ენი

თვალი გავუსწოროთ სიმართლეს

(მეორე გვერდიდან)

„ტყუილი, ტყუილი და პირში პაპიროსი“

თუ სკოლას ვნახავთ, და გავითვალისწინებთ იმ საკითხსაც, რომ ამ სკოლის დირექტორზე სისხლის სამართლის საქმე იყო აღძრული ჯერ კიდევ ბატონი ადეიშვილის პროკურორობის დროს (სისხლის სამართლის საქმე იყო აღძრული რამდენიმე მუხლით, რომელთაგან ერთ-ერთი იყო თანხების მითვისება), და ეს თანხები არანაირი კომუნალური ხარჯებისთვის არ გახარჯულა (როგორც ე. წ. დირექტორი ამბობს). პრინციპში 129000 ლარით იახტას დააყენებ ფონიჭალაში. (დედა ეს რა იახტააო, ვერა, მაგრამ კარგი იახტა იქნებაა).

ბოლო-ბოლო რა ხდება ამ №70 სკოლაში?

არაფერი ისეთი, უბრალოდ — ჩვენი ფული შეჭამეს!

ანუ, როგორც ადრე ამბობდნენ — „აგვახიეს!“

ყველას „აგვახიეს“.

თქვენც, ჩემო ზესტაფონელო, თუ წალენჯიხელო მკითხველო. ეგ ფული ყველას „აგვახიეს“.

ბატონო განათლების „მესვეურებო“ „არც „დაგასლოკინოთ!“ მე ჩემს ფულს არ „აგახევინებთ!“

არც №70 სკოლის დირექტორს და არც მის მფარველებს.

ახლა გეუბნებით (კიდევ ერთხელ!): ის ფული, რომელიც ბავშვებს წაართვით, დაუბრუნეთ!!!

მაისი ახლოსაა!

კიდევ არის იმ სკოლაში ე.წ. „წვრილმანი“ დარღვევები, რაც დირექტორის (იმ დირექტორის, რომელზეც სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული). და პედაგოგიური კოლექტივის ურთიერთობებს შეეხება („მიშა მაგარია“. მგონი ფონიჭალაში წაავგო, როგორც სხვაგან), მაგრამ მაპატიეთ და მე ჩემი ფულის ბედი მაწუხებს. იმ ფულის, რომელსაც ვიხდი და მერე „მამადლიან“, შადრევნები გავაკეთეთო, გზები დავაგეთო, ფასადები შევღებეთო, ცრემლსადენი გაზი შემოვიტანეთო, რეზინის ტყვიები (რომლის შემოტანაც თურმე არ შეიძლება და ისინი ე.წ. კონტრაბანდაა) და კარგი, გამძლე „დუბინკებიცო“.

„შადრევნების წილში ვზივარ“ არა მარტო მე!

მე ამ ფულს არ „ავიხე“!

რას იზამენ ძველებური აზროვნების „ახალი“ მინისტრები?

ჯანდაცვასაც „ახალი“ მინისტრი ჰყავს.

სიტყვა „ახალი“ ბრჭყალებში ჩავსვი.

მრავალი „საოცარი“ რამ მოხდა ქართული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემაში.

მიშამ არ იცოდა, მაგრამ „მიშა მაგარია!“.

ჯანდაცვის „რეფორმის“ ერთ-ერთი „მნიშვნელოვანი“ მიმართულება იყო ე.წ. „საწოლების ოპტიმიზაცია“.

მკითხველო, მაპატიე, მაგრამ მეც დავიბენი. ნამდვილად არ მესმის, თუ რას ნიშნავს „საწოლების ოპტიმიზაცია“.

როგორც ამიხსნეს, თურმე აქამდე თუ 60 საწოლი (ანუ, 60 ავადმყოფისთვის განკუთვნილი ადგილი იყო), 15-მდე უნდა შემცირდეს.

რა გამოდის?

ე.ი. თუ სტატისტიკით (სტატისტიკა „მიშასავით მაგარი“ რამეა), რაიონში რაღაც რაოდენობას (ვთქვათ ყოველ 1000 მოსახლეზე 12-ს სტკიოდა კუჭი (მსმელი ხალხი ვართ ქართველები), 21-ს სტკიოდა თავი, ან წნევა ჰქონდა (ეს ნაწილობრივ ხელისუფლების „დამსახურებაა“), 14-ს მგელმა უკბინა (ტყიდან-ტყეზე მოკლეზე გადავიდა მგელი და ის „უბედური“ შეეფეთა), (გაგახსენდათ კინოფილმ ძმერეკილების სცენარიდან პატარა ქალაქის დახასიათება?).

ვერ დაეტევიან იმ „ოპტიმიზირებულ“ საავადმყოფოში სტატისტიკით დათვლილი ავადმყოფები (სტატისტიკა „საჭირო“, თან ძალიან კარგი მეცნიერებაა).

რას „უპირებს“ „მოკლეზე“ გადასული მგლისგან დაკბენილ ავადმყოფს „დასავლურგანათლება“ მიღებული „ძველი“ სამინისტროს ახალი მინისტრი?

იმედი, რომ რაღაც სიკეთისკენ შეიცვლება?

ისევ ერთი მაგალითი:

ჩემთვის ძალიან მძიმედ მოსაყოლია, მაგრამ ვეცდები მოკლედ ვთქვა.

აკაკი პირველი.

ყოფილი ფეხბურთელი. კარგი, ჩვეულებრივი ქართველი. წესიერი კაცი. 1995 წელს უბედური შემთხვევის გამო მიიღო ტრამვა და დღეს ინვალიდის სავარძელშია.

აკაკის შეხვდა მშვენიერი გოგონა, რომელმაც არ მიაქცია ყურადღება მის ინვალიდობას და ცოლად გაჰყვა. დღეს მათ 5 წლის შვილი ჰყავთ.

აკაკი არ არის უიმედო ავადმყოფი. სამედიცინო დაწესებულებებში გავლილი სამკურნალო კურსის შედეგად მან აამოძრავა ფეხის თითები და გაჩნდა მისი განკურნების რეალური შანსი.

არის ასეთი ლოზუნგი „საქართველო სიღარიბის გარეშე!“

აკაკიმ გაყიდა ყველაფერი, რათა მკურნალობის ხარჯები გაეღო. მეტი ვერ შეძლო.

კიდევ ერთხელ ვიმეორებ: არის მისი სრული განკურნების შანსი.

მაგრამ ამ პრობლემას ერთი ადამიანი ვერ გადაჭრის. აქ საჭიროა სახელმწიფოს (და არა მარტო სახელმწიფოს) ნება, რათა კიდევ ერთი კარგი კაცი ჩადგეს ქვეყნის სამსახურში (მისი ნახვა და დახმარება შეიძლება, თუ ვინმე მოინდომებს).

შეცვლის ახალი მინისტრი რამეს? ღმერთმა ქნას!

არადა მაისი ახლოსაა!

ამერიკა — შორს (გააჩნია ვისთვის)!

მე რამდენჯერმე დავწერე ფრაზა: „მაისი ახლოსაა!“

ეს არც მუქარაა, არც გაფრთხილება. უბრალოდ მინდა, რომ ამ წერილის სათაურად მოყვანილი გამოთქმა არ იქცეს ახალი მთავრობის დასახასიათებელ სლოგანად.

თუ იქცევა და მაისი ახლოსაა!

არადა ძალიან ლამაზი თვეა მაისი.

არა მარტო ქუთაისია „სავარდო და სამაისო“.

თბილისშიც, ბათუმშიც, თელავშიც, გორშიც, ზუგდიდშიც, მცხეთაშიც, ოზურგეთშიც, ახალციხეშიც, რუსთავშიც და ამბროლაურშიც ძალიან ლამაზია მაისი.

თამბაქო მავნებელია ჯანმრთელობისთვის.

ტყუილი უფრო მავნებელია!

გია გაბრიჭიძე

„საყმაწვილომოხდილნი“

თურმე 28 სექტემბერი, 2 ნოემბერი, 7 ნოემბერი, 27 დეკემბერი, 13 იანვარი, 20 იანვარი... ჭირვეული ბავშვის იატაკზე გორაობა, ფეხების ბაკუნი და ისტერიკა ყოფილა

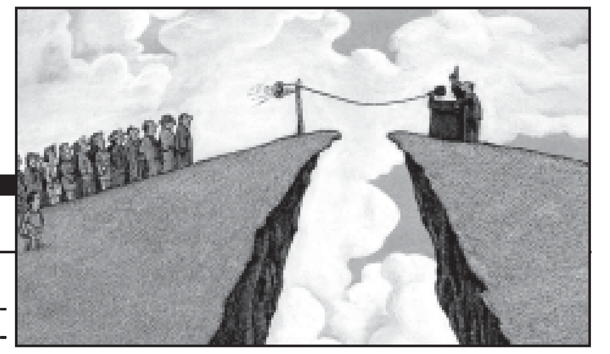

ჭირი დანახული ჯობს

ეჰ, ქეთუსია, ქეთუსია, შენც გულახდილად, მეც გულახდილად!..

ოღონდ ეს ჯერ კიდევ საკითხავია, ვინ არის მართლა გათამამებული და თანაც ვისგან?

ღია წერილივით ქეთევან იგნატოვას ერთი „ოპუსისა“ გამო

ძალიან კარგია, ძვირფასო, რომ ბოლო დროს ტელეეკრანიდან ჩვენს დაბოძღვება მოგშივი და თავის ერთგვარად მოგვენატრე, თუმცა „24 საათის“ ფურცლებიდან არცთუ იშვიათად გვეგაგრძნობება ხოლმე კარგა გვარიან პასტა-პასტებს და თანაც, როგორც თავადვე შეგიძრებია რუბრიკა, გულახდილად. ამიტომ მეც გულახდილად უნდა გითხრა ზოგი რამ, თუნდაც ერთი პუბლიკაციისა გამო, ზემოხსენებული გაზეთის ბოლო ნომერში რომ მოგვაწოდე და რომელშიც ჩვენს ამჟამინდელ საერთო სახალხო მოძრაობას „გათამამებული ბავშვის პოლიტიკურ ბრძოლას“ რომ ადარებ.

უთუოდ მომწონს, რომ ადრინდელივით ქეთუშად და ქეთუსიად აღარ იწოდები და ახლა ქეთევან იგნატოვა გამხდარხარ. მაგრამ გატყლარჭული სახელის სწორად დაწერა თურმე, სამწუხაროდ, პირფერულად გატყლარჭულ აზროვნებას არ ასწორებს. პირფერობა კი იმიტომ ვახსენე, რაკი დღეს ბევრმა სწორედ პირფერობა, მლიქვნელობა, ფლიდობა, პირმოთნეობა და ფოლორცობა გაიხადა თავისი პირადი კეთილდღეობის მთავარ იარაღად. ამ უტყუარი კეთილდღეობის იარაღს დღეს მარტო სამი და ოთხი შვილების დედები და მამები კი არა, უცოლშვილონი და უქმარშვილონიც წარმატებით იყენებენ და, შენი არ იყოს, სხვისი ჭირი და სიდუხჭირე ლოგის ჩხირადაც არ მიაჩნიათ. მით უმეტეს, თუ ისეთ გაზეთში მუშაობს, რომელიც ჯერ მთლად ყმაწვილურს, ახლა კი უკვე მცირეოდენ „გამხცოვნებულ“ ხელისუფლებას ფარულად თუ ცხადად თავის ბეჭდვურ ორგანოდ გაუხდია და სუყოველ სახელმწიფო სტრუქტურას კანონით ავალდებულებს, რომ მხოლოდ და მხოლოდ ამ „ორგანოს“ ფურცლებზე უნდა გამოაქვეყნოს ყოველგვარი დასაბეჭდად განკუთვნილი მასალა, სატენდერო იქნება თუ სხვა რამე სახის განცხადება, რაც ლუკმა გავარდეს, ჯამში ჩავარდეს პრინციპით ხდება და, რაც, როგორც ვიცი, არც ერთ მართლაც დემოკრატიულ ქვეყანაში არა ხდება.

აი რატომ არის, ახლა უკვე, ძვირფასო ქეთევან, ადრე კი ქეთუშა, ქეთუსია, გაზეთი „24 საათი“ ძალიან ხშირად ორმოცდაათგვერდიანია, საიდანაც ორმოცი გვერდი, მეტი თუ არა, მხოლოდ სატენდერო და სხვა სახის განცხადებებს უჭირავთ, რაც თავისი ფულადი გამოსახულებით რამდენიმე ათეულჯერ აღემატება სხვა „არასამთავრობო“ ჟურნალ-გაზეთების მართლაც რომ მწირ შემოსავლებს, თანაც ერთად აღებულს. ეს მაშინ, როცა თითქმის ოთხმოცი რედაქცია შარშან 10 აგვისტოს ხელისუფლებამ უზოდიშოდ ქუჩაში გამოყარა ყოველგვარი კანონით კუთვნილი „სამშობლოს“ შენობიდან და დღემდე არავის არ უკითხავს, რომელმა რედაქციამ სად შეაფარა თავი ან საერთოდ გადარჩა თუ არა რომელიმე (სამწუხაროდ, არც შენ დაგიძრავს ერთი სიტყვა, ძვირფასო პუბლიცისტო ქალბატონო, შენი კოლეგების დასაცავად! თუმცა, ხელისუფლების წინააღმდეგ ხომ არ გამოხვიდოდი?ძ... ანდა, კაცმა რომ თქვას, რაღა საჭიროა სხვა ჟურნალ-გაზეთები, როცა ჩვენს ლეგიტიმურ თუ არალეგიტიმურ ხელისუფლებას თავისი „24 საათი“ აქვს?! ჩემი ჭკუით კი, ალბათ, უფრო უპრიანი იქნებოდა, რომ გაზეთს, რომელიც მარტო „24 საათი კი არა, მთელი წელიწადი წელში გაუშლელად ეფოლორცება „ძლიერთა ამა ქვეყნისათა“, ერქვას „365 დღე“ (ცხადია, ნაკიანის გათვალისწინებით, როცა უფრო „366 დღე – მოუხდებოდაძ.

ვიცი არამც და არამც არ მოგეწონება ეს ჩემი აზრი და განრისხდები კიდეც, ძვირფასო ქეთევან (ქეთუსია, ქეთუშაძ, როგორც რომ ამ დღეებში განრისხდი „24 საათის“ ფურცლებზე ჩვენი გავშვურად გათამამებული ოპოზიციისა გამო. ისე, რახან შეგპირდი, მეც გულახდილი ვიქნები-მეთქი, გულახდილად გეტყვი, რომ, როგორც თავადვე ამბობ, თუ მართლა არავინ არაფერს არ გეკითხება, თუ ოპოზიციის მიერ „წარმოდგენილი მოთხოვნების შესრულება-არშესრულება თვითონ ხელისუფლების გადასაწყვეტია“, თუ ოპოზიციამაც და ხელისუფლებამაც „თავიანთი საქმე თვითონ უკეთ იციან“, მაშ, აბა, შენ ვისი ტიკი-ტომარა ხარ, შე კარგო ოღლფოთისთვისავითვილო?! (ა-რამკითხე აღარ გაკადრებ)...

თან ამბობ, მთელი გულისყურით მოვისმინეო, თან ამბობ, მგონი, ჩვიდმეტი მოთხოვნისგან შემდგარი ეგრეთ წოდებული მემორანდუმიო. მგონიაობა რაღა შუაშია, თუ მთელი გულისყურით მოისმინე?! ანდა რატომ არის ეს ხალხის მოთხოვნათა საფუძველზე შედგენილი მემორანდუმი „ეგრეთ წოდებული“?! მით უმეტეს, თუ ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის უკვე დაიწყო საქმიანი დიალოგი და ხალხს იმედი აქვს, რომ მოლაპარაკება ამჯერად მაინც დამთავრდება შედეგიანად, რომელი შედეგიც გარკვეულწილად წაადგება 7 ნოემბრის შემზარავ და 5 იანვრის ფრიად საჭოჭმანო შედეგებს, რაც შედარებით მშვიდობიანად მიგვიყვანს საპარლამენტო არჩევნებამდე, როცა ყველანი დარწმუნებული უნდა ვიყოთ, რომ ხელისუფლება „საცირკო ილეთებს“ ვერანაირად ვეღარ მიმართავს და ერთხელ და სამუდამოდ უარი უნდა ვთქვათ „გაყალბებულ დემოკრატიაზე“, არადა, ყალბი დემოკრატიით ცხოვრება იგივეა, რაც ყალბი გულით, ანდა ყალბი ტვინით არსებობა, რაც ბუნებაში შეუძლებელია.

უწინარესად სწორედ ამ თვალსაზრისით წავიკითხე, ჩემო პუბლიცისტო ქალბატონო, შენი შაბათ-კვირის „ოპუსები“ და იქ სწორედ ის „ოქროს შუალედი“ ვეძებე, რამაც კი არ უნდა გაგვთიშოს და პოლიტიკური უფსკრულის იქით-აქეთა მხარეს დაგვაყენოს, არამედ ეს უფსკრული ჭეშმარიტი საქვეყნო ზრუნვით უნდა ამოგვავსებინოს და ეს ამოვსებული უფსკრულიც საყოველთაო სიყვარულის წიდნების ჩასაყრელად და სიყვარულის ახალი ვენახის გასაშენებლად გამოგვაყენებინოს. მართალი გითხრა, გული მეტკინა, რომ შენს უთუოდ არაქალურ ხისტ სტრიქონებში ერთი მხარის მიმართ მხოლოდ გამიზნული ლიქნა და მეორე მხარის მიმართ მხოლოდ უსაგნო ჭკუის სწავლება დავინახე...

სხვათა შორის, ჩემო პუბლიცისტო ქალბატონო, შენი გამოცდილების ადამიანმა კი უნდა იცოდეს (იქნებ იცი კიდეც და არ ამჟღავნებძ, რომ ხელისუფლება და სამშობლო ორი სხვადასხვა ცნებაა და ოპოზიციაც სწორედ იმ ხელისუფლებას უჩნდება, თანაც რადიკალური, რომელი ხელისუფლებაც ვერ არის სამართლიანი და მზრუნველი დედა თუ მამა თავისი ქვეყნისა და თავისი ხალხის მიმართ, როგორი დედაც შენ ყოფილხარ შენი სამი შვილისთვის. ნამდვილად ეჭვი არ მეპარება რომ შენ სამ შვილზე მეტად არავინ არ გიყვარს და ყველაფერი კარგი სამივესთვის ერთნაირად გინდა, ვიცი, ისე გაზარდე ისინი, რომ „ოპოზიციური ტონით“ მოთხოვნილი კანფეტი ან ნაყინიც არასოდეს გიყიდია. ნაყინიც რომ არ გინანობოდა, ეჭვი, ალბათ, არც ამაში მეპარება. ამას უბრალოდ ისევ იმითი აღზრდისათვის აკეთებდი, რასაც თურმე არცთუ ისე ცუდი შედეგი გამოუღია...

ეს ჩვენი ოპოზიცია კი დამდგარა და ზემოხსენებული „ეგრეთ წოდებული მემორანდუმის“ შესასრულებლად ხელისუფლებისათვის საკმაოდ კატეგორიული ტონით უხუმებოდნიან (არც მეტი არც ნაკლები) ვადა მიუცია. არადა, ნამდვილად სწორს ბრძანებ, ჩემო პუბლიცისტო ქალბატონო, ჩემო ქეთევან, რომ სამშობლო ყველას ერთი გვაქვს. განსხვავებული პოლიტიკური შეხედულებების განურჩევლად, ყველანი ჩვენი სამშობლოს შვილები ვართ, რომ ეს ქვეყანა ყველას ერთნაირად თუ არა, თავისებურად მაინც გვიყვარს (თავისებურად, ალბათ, კანფეტის ან ნაყინის გამორჩენის მიზნითძ... ამიტომ სამშობლოს საკეთილდღეოდ ერთობლივ, თუნდაც ოპონირების რეჟიმში თანამშრომლობის, ურთიერთდახმარების, თანადგომის ნაცვლად... და ახლა იწყება, რაც იწყება, აბა მოუსმინეთ ჩვენს ქალბატონ პუბლიცისტს: „საპრეზიდენტო არჩევნების არაღიარება, მინისტრთა ახალი კაბინეტის დამტკიცების ბოიკოტირება, გაუთავებელი მოთხოვნების წამოყენება (რატომ გაუთავებელი, თავში ხომ თქვი, ძვირფასო, მგონი ჩვიდმეტიო? – გ.გ.ძ და ამ მოთხოვნათა შეუსრულებლობის შემთხვევაში მასობრივი გამოსვლებით, ათასობით გაჭირვებული, პრობლემებით აღსავსე ხალხის (კარგია, ძვირფასო ქეთევან, რომ ბოლოს და ბოლოს მაინც მოგაგონდა ხალხი – გ.გ.ძ პოპულიზმისა და სიყალბის ხარჯზე (აქ პოპულიზმსაც და სიყალბესაც უადგილოდ ხმარობ, ძვირფასო. გეშლება, თორემ არა მგონია, რომ არ იცოდე – გ.გ.ძ ქუჩაში გამოყვანით მუქარა პოლიტბრძოლას, ჯანსაღ ოპოზიციონერობას, ობიექტურ ოპონირებას (რაც ასე საჭიროა!ძ კი არა, ჭირვეული, განებივრებული ბავშვის იატაკზე გაგორებით, ფეხების ბაკუნითა და ისტერიკით სასურველის მიღწევის გაუაზრებელ მცდელობას უფრო წააგავს“.

შე კარგო ადამიანო, თუკი ათასი უბედურებით შელონებული ხალხის დაკვეთით მოქმედი ოპოზიციის ბრძოლა გათამამებული ბავშვის პოლიტიკურ ბრძოლად მიგაჩნია, რა სახელი უნდა დავარქვათ, როგორი ბავშვის საქციელია ხელისუფლების მიერ ამ წლების მანძილზე ჩადენილი არა ერთი და ორი „უსამართლობა, ძალადობა და უკანონობა?!... თუნდაც გირგვლიანის, რობაქიძის, ვაზაგაშვილის მკვლელობანი და თვით პრეზიდენტის ოფისის ოლეარი სიკვდილი. რატომ ერთხელ მაინც არ გაიხსენე თუნდაც მძარცვის, კომპრომატიზების, ჟურნალისტების დარბევა, თბილისში, თავზე ხელაღებით კერძო საკუთრების უხეშად ხელყოფა, როცა საკუთარი ბინიდან გამოყარეს ათობით ოჯახი. მაგრამ ეს, ცხადია, შენ როგორც პუბლიცისტს, ხელს არ გაძლევს...

და კიდევ. თურმე 28 სექტემბერი, 2 ნოემბერი, 7 ნოემბერი, 27 დეკემბერი, 13 იანვარი, 20 იანვარი... ჭირვეული ბავშვის იატაკზე გორაობა, ფეხების ბაკუნი და ისტერიკა ყოფილა. ის ასრომოცდაათი ათასი, ის ორასი ათასი და სამასი ათასი ადამიანი, ვინც ძალადობამ, უსამართლობამ და ღირსების შელახვამ გამოიყვანა ქუჩაში, ვინც ვერ შეეგუა 5 იანვრის არჩევნების გაყალბებას და არც შეეგუება, თურმე გათამამებული ბავშვის პოლიტიკური ბრძოლა ყოფილა და მეტი არაფერი... განა ასიათასობით ადამიანი მშვიდობიანად თუ მოითხოვს სამართალს, მოთხოვნა არ არის?! მაინცადამაინც პარლამენტში უნდა შეიჭრას ანდა კანცელარია აიღოს?!

ეჰ, ჩემო ძვირფასო ქეთუსია-ქეთევან, ნუთუ ეს არის შენი გულახდილობა?! როგორც ჩანს, ყველანი ბრმები, ყრუები და გაუგებრები ვყოფილვართ, ყველანი ჩვენი ქვეყნის, ჩვენი სამშობლოს მტრები ვყოფილვართ და მარტო შენ ერთი ხარ ბრძენთაბრძენი და სამშობლოსთვის თავგადაკლული პუბლიცისტი ქალბატონი, რომელსაც გულწრფელად გჯერა, რომ რამდენიც არ უნდა ვიგორაოთ იატაკზე და ვაბაკუნოთ ფეხები, ჩვენი დედასავით და მამასავით მშობლიური ხელისუფლება მაინც არ გვიყიდის არც კანფეტსა და არც ნაყინს, რადგან, შენი არ იყოს, ყველას თავისი ინდივიდუალური მიდგომა და თავისი აღმზრდელობითი მეთოდები აქვს“.

პუბლიცისტობას რომ თავი დავანებოთ, შე მართლა კარგო პედაგოგო, ამ ჩვენს ისედაც სასტიკ და დაუზოგავ ხელისუფლებას კიდევ გამკაცრებისკენ მოუწოდება უნდა? ამ ბოლო დროს თითქოს ცოტა მოლბა, აკი თვითონვე ამბობს, ოღონდ შემეშვით, თავი დამანებეთ და ახლა უკვე აღარც სასტიკი ვიქნები და აღარც მოძალადეო, ის კი არა, ცალი თვალით ტირილიც დაიწყო... გაუშვი, რა გინდა, გვიყიდოს ერთი კანფეტი და ერთი ნაყინი, შენ ამ ხელისუფლებამ ხომ უფრო მეტი გიყიდა? რა, არა გყოფნის?!

ეჰ, ქეთუსია, ქეთუსია, ქართული პუბლიცისტიკის დედოფალო, როგორ გვატკინე გული შენს მკითხველებს, რომელთა შორის, როგორც შენგანვე ვიცი, ერთ-ერთი პირველი თვითონ პრეზიდენტია. პრეზიდენტს კი, ეს უკვე იმისგანვე ვიცი, მეორე ვადა არ ეთმობა და ხალხთანაც და ოპოზიციასთანაც შერიგება უნდა. შენ კი უადგილოდ ხელს აფარებ, კვალში ვერ მისდევს, საქმეს უფუჭებ, ერთი სიტყვით, გულახდილობა არ გამოგდის.

რაც შეეხება ოპოზიციის მემორანდუმს, რომელსაც შენ „ეგრეთ წოდებულს“ უწოდებ, ამ დღეებში ნინო ბურჯანაძის კაბინეტიდან გამოსულმა ამერიკის ელჩმა ჯონ ტეფტმა თქვა, მემორანდუმის შინაარსს ვიცნობ და იქ მოყვანილი საკითხები ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის უნდა გადაწყდესო. შენ კი რატომღაც ტეფტისაგან განსხვავებული აზრისა ხარ...

ეჰ, ქეთუსია, ქეთუსია, ბავშვობაში ღმერთმანი კანფეტიც გეყვარებოდა და ნაყინიც. შვილებს ტყუილად ნუ ისაბაზებ, იატაკზე გორაობაც და ფეხების ბაკუნიც უთუოდ მაშინდელი გახსოვს...

დაბოლოს, კიდევ ერთხელ გულახდილად, ჩემო პუბლიცისტო ქალბატონო, რასაც შენ წერ ხსენებულ „ოპუსში“, ეს არ არის პოზიცია, ამას ქართულად ლიქნა ჰქვია, ღია პირფერობა და, რომ იცოდე, ყველა მეფეს, ხელმწიფეს, იმპერატორსა თუ პრეზიდენტს, ვისაც, ბევრ სხვა სიყალბესთან ერთად, ყალბი ტკბილი სიტყვაც ჰყვარებია, ყოველთვის მლიქვნელნი აცდუნებდნენ და აცდენდნენ. ცხადია, ასეა დღესაც, აკი ძველი ანდაზაც ამბობს, პირში მაქებარი ეშმაკის მოციქულიაო.

პირდაპირ მიკვირს და გამკვირვებია, რატომ იხდის ხელისუფლება ამ ეშმაკის მოციქულთა დასაცავად საქმეს, როცა კარგი ხელისუფლების თავგამოდებული დამცველი თვითონ ხალხია, რომელმაც თავისი კეთილისმყოფელი ხელისუფლებისათვის ყოველთვის პირში თქმა იცის სიმართლისა, რადგან კარგად უწყის, რომ მხოლოდ მტერს უნდა უძრახო ზურგს უკან...

არადა, ხომ ხედავ აზვირთებული ხალხის კვალდაკვალ ტელეეკრანებზე ეშმაკის მოციქულთა რიცხვიც საგრძნობლად მატულობს...

მაგრამ მოსახდენი, რასაკვირველია, მაინც მოხდება... „არ გარდავა გარდუვალად...“

გურამ გოგიაშვილი

P .S. გუშინ რედაქციაში მოსულმა ერთმა ჩოხატაურელმა სტუმარმა ანეკდოტივით გვიამბო. გურიაში, როგორც მთელ საქართველოში, ძალიან ბევრ ადგილას ყოფილა შემორჩენილი არჩევნებისდროინდელი სლოგანი: „საქართველო სიღარიბის გარეშე“. გურულები, ზემოხსენებული ეშმაკის მოციქულთაგან განსხვავებით, თურმე, ჩვეულებისამებრ, გონებამახვილურად ენაკვიმატობენ, ქართველებს ეს ერთი სიღარიბეღა დაგვრჩა და საააკაშვილი, მგონი, იმასაც ყიდისო. იმედია, გურულების ამ ტკბილ-მწარე ხუმრობასაც გამოეხმაურები, ჩვენო პუბლიცისტო ქალბატონო. რას მიქვია ხელისუფლების გამქილიკებელი ხუმრობა?! მით უმეტეს, თუ ხელისუფლებამ, როგორც თვითონ ლეგიტიმური თუ არალეგიტიმური პრეზიდენტი ბრძანებს, უკვე მოიხადა საბავშვო სენი (ალბათ, საყმაწვილო უნდა ეთქვაძ და მეორე ვადაში გამოსწორებას გვპირდება...

გ. გ.

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

პრობლემა

● სიმართლე და სხვა არაფერი სიმართლის გარდა შეიძლება იყოს ამ ამოცანის გადაწყვეტის გარანტი

ისტორია

ექვს ათეულ წელზე მეტი დრო გავიდა მას შემდეგ, რაც სამხრეთ კავკასიაში, ყოფილი საბჭოთა კავშირ-თურქეთის სახელმწიფო საზღვრის გასწვრივ არსებული რეგიონებიდან განხორციელდა მუსლიმანების დეპორტაცია (1944წ. სამწუხაროდ ეს აქცია გასული საუკუნის ბოლო ათწლეულიდან პოლიტიკური ინტრიგებისა და საქართველოს სუვერენიტეტზე შემდგომი ზეწოლის საგნად გადაიქცა.

პრობლემის ხანდაზმულობის მიუხედავად, იგი დღესაც მოუგვარებელია. ამის მიზეზია ის გარემოება, რომ იგი დაფუძნებულია მცდარ იდეებზე, მოსაზრებებსა და მონაცემებზე. დღესაც სარწმუნოდ არაა ცნობილი, თუ რატომ განხორციელდა მუსლიმანების დეპორტაცია, სამხრეთ კავკასიის რომელი რეგიონებიდან მოხდა მათი გასახლება და როგორი იყო დეპორტირებულთა რიცხოვნობა და ეთნიკური შემადგენლობა?

ოფიციალურად აღიარებულია, რომ 1944 წელს მუსლიმანები გადაასახლეს მხოლოდ საქართველოდან, ძირითადად მის ძირძველ მხარედან – სამცხე-ჯავახეთიდან, რომ ეს მხარე არის დეპორტირებულთა „ისტორიული სამშობლო“ და სწორედ აქ უნდა მოხდეს მათი და მათი შთამომავლების კომპაქტური ჩასახლება. ამ თვალსაზრისის საფუძველზე და ევროსაბჭოს დაჟინებული მოთხოვნის შედეგად, 1999 წელს საქართველოს პარლამენტის დელეგაციამ ქვეყნის ხელისუფლების სახელით აიღო ვალდებულება ყოფილი საბჭოთა კავშირის თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის განკარგულებით 1944 წელს საქართველოდან დეპორტირებული მაჰმადიანებისა და მათი შთამომავლების რეპატრიაცია-ადაპტაციასა და ჩასახლებაზე.

ხანდაზმულობის მიუხედავად, დღესაც მოუგვარებელი პრობლემა

კვლავ სამხრეთ კავკასიიდან დეპორტირებულ მუსლიმანებზე

გასული საუკუნის 80-იან წლებში საქართველოში პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიური მდგომარეობა ძალზედ დაიძაბა. საბჭოთა კავშირის სპეცსამსახურებს შემუშავებული ჰქონდათ და ეტაპობრივად ახორციელებდნენ საქართველოში დესტაბილიზაციის ღონისძიებებს. მათ რიცხვში შედიოდა 1944 წელს სამხრეთ კავკასიაში საბჭოთა კავშირ-თურქეთის საზღვრისპირა რეგიონებიდან დეპორტირებული მუსლიმანებისა და მათი შთამომავლების შუა აზიაში განსახლების ადგილებიდან აყრა და სამცხე-ჯავახეთში, როგორც მათ „ისტორიულ სამშობლოში“ კომპაქტურად ჩასახლება. ამ აქციის გატარებით სურდათ საქართველოსთვის შეექმნათ კიდევ ერთი დესტაბილიზაციის კერა, რაც აფხაზეთში, სამაჩაბლოსა და აჭარაში სპეცსამსახურების მიერ დაგეგმილ და განხორციელებულ მოვლენებთან ერთად ხელს შეუწყობდა საქართველოს დამოუკიდებელ რეგიონებად დაშლას.

ამ მზაკვრული ჩანაფიქრის განსახორციელებლად არჩევანი გაკეთდა უზბეკეთის ფერღანის ოლქში მცხოვრებ, უპირატესად სამცხე-ჯავახეთიდან დეპორტირებულ მუსლიმანებსა და მათ შთამომავლებზე, რომლებიც საცხოვრებელი ადგილებიდან მასობრივი აყრისა და გაძევების მიზნით 1989 წლის 3-12 ივლისს სასტიკად დაარბიეს. ორივე მხრიდან დაიღუპა 112 კაცი, დაიჭრა და დასახიჩრდა 1012 მოქალაქე და 150 სამხედრო პირი; დაიწვა და დაინგრა 856 სახლი. ესეც არ იკმარეს და კვლავ უზბეკეთში განახორციელეს ანალოგიური დარბევები 1990 წლის 19-20 თებერვალს ბუკინსკისა და 23 მარტს პერკენტის რაიონებში. ერთი წლის განმავლობაში უზბეკეთიდან გამოაძევეს 71 ათასი ე.წ. „თურქი-მესხი“.

საქართველოში არსებული ძალზე რთული სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური მდგომარეობის გამო სპეცსამსახურების ჩანაფიქრის დასკვნითი ეტაპი ვერ განხორციელდა და უზბეკეთიდან გამოძევებული მოსახლეობის უმეტესობამ (40 ათასმა ადამიანმა) ბინა დაიდო აზერბაიჯანში, 17,5 ათასმა ყაზახეთში და 16 ათასმა რუსეთის ფედერაციის რეგიონებში.

ფერღანის ტრაგიკული მოვლენების შემდეგ საერთაშორისო ორგანიზაციების, მედიისა და თვით დეპორტირებულების ხელშეწყობით საზოგადოებაში დამკვიდრდა ტერმინი „თურქი-მესხები“ და მათი სამცხე-ჯავახეთში თუ არა საქართველოში, როგორც „ისტორიულ სამშობლოში“ დასახლების იდეა. ამის მიუხედავად ექსპერტთა მნიშვნელოვან ნაწილს მიაჩნდა, რომ ტერმინი „თურქი-მესხი“ მიუღებელი იყო, რადგან ერთი და იგივე პიროვნება არ შეიძლება ყოფილიყო ერთდროულად თურქიც და მესხიც (ქართველიც). არანაკლებ მნიშვნელოვანი იყო ის ფაქტი, რომ 1944 წელს სამცხე-ჯავახეთიდან გაასახლეს არამარტო თურქები და მაჰმადიანი მესხები, არამედ ხემშილები (მუსულმანი სომხებიძ, თარაქამები (აზერბაიჯანელი თურქმენებიძ და ქურთები, რომლებიც დაუშვებელი იქნებოდა გაგვეერთიანებინა ერთ ისტორიულად არ არსებული და შეთხზული ეთნოსის – „თურქი მესხების“ ცნებაში. მით უმეტეს, რომ 1944 წელს მუსულმანების გასახლება მოხდა საქართველოს ფარგლებს გარეთაც – სამხრეთ კავკასიის დანარჩენ რეგიონებიდანაც, სადაც დიდი ხნიდან ცხოვრობდნენ თურქული და ირანული ტომების წარმომადგენლები და ქურთები.

სამწუხაროდ ტერმინმა „თურქი-მესხები“ მტკიცედ მოიკიდა ფეხი მრავალ პრესტიჟულ საერთაშორისო ორგანიზაციაში (გაერო, ეუთო. ევროსაბჭო, მიგრაციის საერთაშორისო კომიტეტი და სხვა), რაც როგორც წესი იწვევდა სერიოზულ გაუგებრობასა და გართულებებს პრობლემის სამართლიანი განხილვა-გადაწყვეტის პროცესში. საზღვარგარეთის ექსპერტები ამ ტერმინს უპირატესობას ანიჭებდნენ როგორც უფრო „მოხერხებულსა“ და 1944 წელს დეპორტირებულთა „სადაურობისა და რწმენის ამსახველს“. (იხ. О.Пентикайнен и Т.Триер „Между интеграцией и Расселением: турки-месхетинцы“. Рабочий доклад. ECMI, 21.09.04).

ამ ტერმინის დაფუძნებას დიდად შეწყო ხელი 1998 წელს ვენაში და 1999 წელს ჰააგაში ე.წ. „თურქი-მესხების“ პრობლემებზე გამართულმა საერთაშორისო საკონსულტაციო შეკრებებმა, რომლთა დროსაც მრავალდღიანი კამათის შემდეგ ეს ტერმინი ერთხმად მიიღეს. საქართველოს წარმომადგენელი კი რატომღაც დაჟინებით მითხოვდა მის ჩანაცვლებას ტერმინით „მესხები“, რაც დაადასტურებდა 1944 წელს დეპორტირებული მუსულმანების აბსოლუტური უმრავლესობის ქართულ წარმომავლობას. ყოველივე ამის შემდეგ საზოგადოებაში საბოლოოდ დამკვიდრდა სპეცსამსახურების მიერ შეთხზული მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ თითქოს 1944 წელს „თურქ მესხებად“ მონათლული მუსლიმანების დეპორტაცია განხორციელდა მხოლოდ საქართველოდან (სამცხე-ჯავახეთიდან) და რომ ეს მხარე არის დეპორტირებულთა „ისტორიული სამშობლო“, სადაც უნდა მოხდეს მათი და მათი შთამომავლების კომპაქტური ჩასახლება.

იმისათვის, რომ დავრწმუნდეთ ამ მოსაზრების მცდარობაში, უპირველესად საჭიროა სარწმუნოდ დავადგინოთ 1944 წელს დეპორტირებული მუსლიმანების რიცხოვნობა და ეთნიკური შემადგენლობა. მედიაში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მათი რიცხვი მერყეობდა 70-დან 265 ათასამდე. სარწმუნოდ მიგვაჩნია დოცენტ შოთა ნოზაძის ძალისხმევით ქალაქ პოდოლსკში საბჭოთა კავშირის თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალურ არქივში მიკვლეული მასალები, საიდანაც ჩანს, რომ 1944 წელს საქართველოდან გაუსახლებიათ 15568 მუსლიმანთა ოჯახი 69869 სულით, მათ შორის: თურქი – 59780 (85.5%), ქურთი – 8667 (12.4%), თარაქამა და ხემშილი – 1462 (2,1%). ეჭვსგარეშეა, რომ ამ მონაცემებში თურქებად მოიხსენიებდნენ არა მარტო გამაჰმადიანებულ მესხებს, არამედ თურქული და ირანული ტომების სხვა წარმომადგენლებს (ანატოლიელ თურქებს, სპარსელებს, თალიშებს და სხვებს), რომლებიც ცხოვრობდნენ საქართველოში დეპორტაციამდე.

2005 წლის 5 ივნისს თბილისში საქართველოს ხელისუფლების ინიციატივით ჩატარდა საერთაშორისო კონფერენცია, რომელზეც 1944 წელს სამხრეთ კავკასიიდან (ოფიციალურად საქართველოდან) დეპორტირებულ მუსლიმანებს მოიხსენიებდნენ არც მეტი და არც ნაკლები „მესხებად“ (ქართველებად). კონფერენციას ეწოდა „მესხთა პრობლემების მდგრადი გადაწყვეტის ძიება“, რომელზეც მოისმინეს, პოსტსაბჭოთა სივრცისა და საზღვარგარეთის ათამდე ქვეყნის წარმომადგენლის მოხსენება თემაზე: „მესხთა მდგომარეობა-აზერბაიჯანში, ყაზახეთში, უზბეკეთში, რუსეთში, ყირგიზეთში, უკრაინაში, თურქეთში, საქართველოსა და აშშ-ში“.

კონფერენციაზე დადასტურდა, რომ 2005 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით პოსტსაბჭოთა სივრცესა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში ცხოვრობდა 425 ათასიდან 465 ათასამდე „მესხი“, მათ შორის აზერბაიჯანში-135 ათასი; ყაზახეთში-150ათასი; უზბეკეთში-30 ათასი; ყირგიზეთში-50-70 ათასი; უკრაინაში-9.2 ათასი; თურქეთში – 35 ათასი; საქართველოში - 650; აშშ-ში - 1.5-2 ათასი, რაც 6-7-ჯერ მეტია ვიდრე სამცხე-ჯავახეთიდან დეპორტირებული მუსლიმანების რაოდენობა.

ამრიგად, როგორც ვხედავთ, „თურქმესხებად“, ამჟამად კი „მესხებად“ წოდებულ მუსლიმანთა მასაში მნიშვნელოვანი ადგილი უნდა ეჭიროს საქართველოს ფარგლებს გარეთ სამხრეთ კავკასიის სხვა რეგიონებიდან დეპორტირებულ მუსლიმანებსა და მათ შთამომავლებს.

ზემოთ მოტანილ მასალის ფონზე მიზანშეწონილია აგრეთვე ვუპასუხოთ კითხვას, თუ როგორი შეიძლება ყოფილიყო საქართველოს ფარგლებს გარეთ სამხრეთ-კავკასიის დანარჩენ რეგიონებიდან გასახლებულ მუსლიმანების რიცხოვნობა და ეთნიკური შემადგენლობა?

დეპორტრებულთა ეთნიკური შემადგენლობა სავარაუდოდ უნდა შეესაბამებოდეს 1926 წელს მოსახლეობის პირველი საკავშირო აღწერის მასალებს, რომლის მიხედვითაც სამხრეთკავკასიის სამივე რესპუბლიკაში აზერბაიჯანელებისა და ქურთების გარდა, ცხოვრობდნენ: ანატოლიელი თურქები, სპარსელები, თალიშები, თათები, წახურები და სხვანი. რაც შეეხება ხემშილებს (მუსლმან სომხებს), თარაქამებს (აზერბაიჯანელ თურქმენებს) და მაჰმადიან მესხებს ისინი ყოველთვის ეწერებოდნენ აზერბაიჯანელებად ან თურქებად.

ოფიციალურად აღიარებულია რომ საქართველოდან მუსულმანების დეპორტაცია განხორციელდა ე.წ. „სტალინური რეჟიმის“ დანაშაულებრივი ქმედებათა გამო. ფაქტები კი მოწმობს, რომ ეს აქცია ნაკარნახევი იყო გერმანიის ფაშიზმთან ბრძოლის ტაქტიკითა და სტრატეგიით. 1944 წლის აგვისტო-სექტემბერში, როდესაც საბჭოთა ჯარები მარშალ თ. ტოლბუხინის მეთაურობით ბალკანეთის მხრიდან მიადგნენ ფაშისტური გერმანიის არამებრძოლი მოკავშირის – თურქეთის დასავლეთის საზღვრებს, საბჭოთა არმიის სარდლობამ გადაწყვიტა თურქეთზე განეხორციელებინა ელვისებური შეტევა ბალკანეთიდან და სამხრეთ კავკასიიდან ერთდროულად, რათა დაემყარებინათ კონტროლი დარდანელისა და ბოსფორის სრუტეებზე და იმავ დროს გაენთავისუფლებინათ ოსმალეთის მიერ XVI საუკუნის დამლევს ანექსირებული ქართული და სომხური მიწები. საბჭოთა სარდლობის ამ განზრახვას ადასტურებს საბჭოთა მთავრობის მიერ 1945 წლის 19 მარტის გადაწყვეტილება საბჭოთა კავშირ-თურქეთის შორის მეგობრობისა და ნეიტრალიტეტის შესახებ 1925 წელს დადებული ხელშეკრულების გაუქმებაზე აგრეთვე საბჭოთა მასმედიაში საქართველოს საზოგადოებრიობის მიერ გამოქვეყნებული პრეტენზიები თურქეთისადმი (იხ. გაზ. „კომუნისტი“ 1945 წლის 14ჰXII, 28ჰXII და 1946 წლის 8/I). ამას გარდა სავარაუდოა, რომ საბჭოთა ხელისუფლება თურქეთში პროფაშისტური ხელისუფლების დამარცხების შემდეგ გეგმავდა პროკომუნისტურ რეჟიმის დამყარებას ისე, როგორც ეს მოხდა მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში. ამ შორს მიმავალი გეგმის განხორციელების მიზნით თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტში საჭიროდ ჩათვალეს თურქეთზე ელვისებური შეტევის წინ საბჭოთა კავშირ თურქეთის სახელმწიფო საზღვრის 20-25 კმ-იან ზონიდან მოეხდინათ იქ დასახლებული პროთურქული მოსახლეობის დეპორტაცია, რაც განხორციელდა კიდეც 1944 წლის სექტემბერ-ნოემბერში. საბჭოთა სარდლობის ჩანაფიქრის დასკვნითი ეტაპი მაინც ვერ შედგა მოკავშირეთა წინააღმდეგობის გამო, რადგან ისინი ფიქრობდნენ რომ თურქეთის დამარცხების შემთხვევაში გაიზრდებოდა საბჭოთა კავშირის გავლენა ახლო და შუა აღმოსავლეთის ქვეყნებზე, მათ შორის თურქეთზეც, რაც მოკავშირეებს ხელს არ აძლევდა.

ზემოხსენებული უტყუარი მონაცემებიდან ნათელია, რომ ევროსაბჭოს მიერ საქართველოს ხელისუფლებისადმი თავსმოხვეული ვალდებულება არასამართლიანია და იგი გადასინჯვას მოითხოვს. გაუმართლებელია, აგრეთვე, მცდარ მონაცემებზე აგებული დეპორტირებული მუსლიმანებისა და მათი შთამომავლების რეაბილიტაციაზე რეკომენდებული კანონის ამოქმედება, რომელიც ამ ცოტა ხნის წინათ მიიღო საქართველოს პარლამენტმა. მით უმეტეს, რომ იგი დაფუძნებულია მცდარ მონაცემებზე, ხოლო მასში რეკომენდებული ტერმინები, როგორიცაა: „რეაბილიტაციაზე უფლებამოსილი“ და „რეაბილიტაციის სტატუსის მქონე პირები“ ან „რეპატრიაცია“ და „რეპატრიანტი“ მნიშვნელოვან კორექტივებს მოითხოვს. ესეც რომ არ იყოს, ქვეყნისათვის ძალზე საშიშია ისეთი კანონის ამოქმედება, რომელიც ეხება ადამიანთა უცნობ და პრაქტიკულად შეუზღუდავ რაოდენობას, როდესაც არავინ უწყის რამდენი კაცი გამოთქვამს რეაბილიტაცია-ადაპტაციის და საქართველოში ჩასახლების სურვილს და რამდენი კაცი იმსახურებს ამის უფლებას. შეძლებს ქვეყანა მათი სურვილის დაკმაყოფილებას და თუკი ვერ შეძლებს, რას მოიმოქმედებს საქართველოს ხელისუფლება?

შექმნილი მდგომარეობიდან გამოსავალი, ჩემი აზრით, საქართველოს ამჟამინდელმა ხელისუფლებამ უნდა გამონახოს ევროსაბჭოსთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კონსულტაციისა და შეთანხმების გზით.

პრობლემის სამართლიანი გადაწყვეტისათვის აუცილებელია იმდროინდელი მოვლენების ჭეშმარიტების დადგენა. ამისათვის ყადაღა უნდა მოეხსნას 1944 წელს სამხრეთ კავკასიაში განხორციელებული მუსულმანების იძულებით დეპორტაციის ამსახველ, საზოგადოებისათვის დღემდე უცნობ მასალებს, რათა სარწმუნოდ დადგინდეს სამხრეთ კავკასიის რეგიონებიდან მუსლიმანების დეპორტაციის ჭეშმარიტი სურათი, მისი განხორციელების მიზეზი, დეპორტირებული მოსახლეობისა და მათი შთამომავლების რიცხოვნობა და ეთნიკური შემადგენლობა წარსულში და ამჟამად, მათი განთავსების ადგილი, საყოფაცხოვრებო პირობები და სხვა პარამეტრები. მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება დაისახოს და განხორციელდეს თანამედროვეობის ამ ძალზე რთული, ხანდაზმული და შეცდომებით აღსავსე პრობლემის განხილვა-გადაწყვეტის რეალური გზები. სიმართლე და სხვა არაფერი სიმართლის გარდა შეიძლება იყოს ამ ამოცანის გადაწყვეტის გარანტი.

ალექსი მიქელაძე,
ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

• ამ წლეულსაც უკვე მივიღეთ „ყაზტრანსგაზის“ ახალი ხელშეკრულება (ხელშეკრულებას ისე გვიფორმებენ, რომ მეორე მხარეს არაფერს გვეკითხებიან), რომლის ძალითაც ბუნებრივი აირის გაზრდილ გადასახადს კვლავ წინასწარ ითხოვენ (!)

◉ გვწერენ

სიღარიბეს ასე ვერ დავამარცხებთ

ძირითადად ეს აზრი გასდევს წერილების აბსოლუტურ უმრავლესობას, რომლებსაც ჩვენი გაზეთის რედაქცია ბოლო პერიოდში იღებს. თუმცა არიან ისეთებიც, რომლებიც საწინააღმდეგოს ამტკიცებენ. მათი ლოგიკა გასაგებია, მეორე ვადით გაპრეზიდენტების მსურველ მიხეილ სააკაშვილის წინასაარჩევნო ლოზუნგს, უფრო სწორად, ანკესს „საქართველო-სიღარიბის გარეშე!“, ბევრი წამოეგო. ამათგან ბევრს რატომღაც დაავიწყდა, რომ სააკაშვილამდეც იყვნენ საქართველოს ხელისუფლებაში სიღარიბესთან შერკინებული, მის წინააღმდეგ გულდაგულ მოლაშქრე „მწუხარე სახის რაინდები“, მაგრამ ამაოდ დაშვრა მათი შემართება და თავგანწირვა – ისინი როგორც გამოჩნდნენ, ისევე გაქრნენ ქვეყნის პოლიტიკური ავანსცენიდან, სიღარიბე კი სიღარიბედვე დარჩა და დღემდე არ ანებებს თავს ჩვენს უკიდურესად გაჭირვებულ მოსახლეობას.

თუმცა წინათა გამოცდილება ოდნავადაც ვერ ანელებს დღევანდელ ხელისუფალთა ენთუზიაზმს, რომელთაც გადაწყვეტილი აქვთ ერთი ხელის მოსმით, ერთხელ და სამუდამოდ გაათავისუფლონ საქართველო სიღარიბის ურჩხულისგან. მათი განცხადებით, ამის გაკეთება სულაც არ არის ძნელი, მით უფრო, რომ ქართული სახელმწიფო უკვე შემდგარია, დემოკრატია კი აყვავებული. ეკონომიკა ქვეყანაში ყოველწლიურად 10-12 პროცენტით იზრდება, ვითარდება მეწარმეობა, ინფრასტრუქტურა, შენდება გზები და შადრევნები. ჰოდა რაღა დარჩა, ერთი სიღარიბეღა აწუხებს მოსახლეობას და ესეც სულ მალე შარშანდელი თოვლივით გაქრება.

ამის „უებარი წამალი“ უკვე შემუშავებული აქვს მაღალი პროფესიონალებით ახლად დაკომპლექტებულ მთავრობას, რომელიც „ავერსისა“ და „პსპ“-ს აფთიაქებში მალე გამოჩნდება. მაგრამ ყველას როდი სჯერა და სწამს ხელისუფლების მიერ ნაუცბათევად შეთხზული „რეცეპტისა“, განსაკუთრებით კი მეწარმეებს, რომლებიც ქვეყანაში დამკვიდრებული „ლიბერალური საგადასახადო პოლიტიკის“ წყალობით თუ საწარმოებისთვის „ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნით“ უკვე რამდენგზის გააცუცურაკეს.

მანქანა უსაწვავოდ იმუშავებს?

სვამს კითხვას მეწარმე ირაკლი გეგეჭკორი თავის წერილში, რომელიც რედაქციამ ორი დღის წინათ მიიღო. რომ ვერ იმუშავებს, ეს თავად მეწარმემ მშვენივრად იცის, მაგრამ ჰგონია, რომ მთავრობა გვყავს გაუგებარი და უცოდინარი და ამიტომ „ნამიოკს“ მისი მისამართით ისვრის. და ალბათ არც თუ უსამართლოდ, რადგან მეწარმეს, საგადასახადო ტვირთთან ერთად, ელექტროენერგიასა და გაზში იმდენს ახდევინებენ, თავნზე თუ გამოვიდა, ისიც მიღწევად მიაჩნია, თორემ მოგებაზე ხომ ოცნებაც აღარ შეუძლია.

ამ უკვე რამდენი წელია, – იწერება ბატონი ირაკლი, – გაზში მეწარმეებს ტარიფით გათვალისწინებულზე ბევრად მეტ თანხას გვახდევინებენ. რატომ? – ვკითხულობთ გაოცებულნი, მაგრამ მიზეზი ვერავინ აგვიხსნა, რომ აღარაფერი ვთქვათ ამ გაუგონარი ყაჩაღობის დასაბუთებულობაზე. ამ წლეულსაც უკვე მივიღეთ „ყაზტრანსგაზის“ ახალი ხელშეკრულება (ხელშეკრულებას ისე გვიფორმებენ, რომ მეორე მხარეს არაფერს გვეკითხებიან), რომლის ძალითაც ბუნებრივი აირის გაზრდილ გადასახადს კვლავ წინასწარ ითხოვენ (!).

როცა ყაზახი ინვესტორები „თბილგაზში“ მოდიოდნენ, გვეგონა შეღავათს მოგვცემდნენ, ყოველ შემთხვევაში ქალაქის მესვეურები ამით გვახარებდნენ, ესენი კი ფაქტობრივად მყვლეფავებად მოგვევლინნენ. კარგია, რომ ხელისუფლებამ დაიწყო ლაპარაკი ახალი სამუშაო ადგილების შექმნასა და ქვეყნად სიღარიბის დაძლევაზე, მაგრამ თუ ასეთი პოლიტიკა გაგრძელდა, ახალი კი არა, რაც შექმნილია, მალე ისიც აღარ გვექნება, რადგან წარმოების განვითარება, საერთოდ, მეწარმეობა უბრალოდ შეუძლებელი იქნება.

წყალში ვდგევართ და წყალი გვენატრება

ამას უკვე მეწარმე მალხაზ იაშვილი ამბობს, რომელსაც მიაჩნია, რომ „თბილისის წყალს“ გველეშაპი დაპატრონებია და დედაქალაქის საწარმოებს და მოსახლეობას წვეთ-წვეთად და მამამისხლად უნაწილებს. დღეს „თბილისის წყალი“, ამბობს ის, მეწარმეთათვის დამშანტაჟებელ მონსტრად იქცა. ამას ხელი შეუწყო ამ ორგანიზაციისთვის მერიისა და საკრებულოს მიერ ბოძებულმა ცალმხრივმა წესებმა, რასაც იქაური მუშაკები ბოროტად იყენებენ და მეწარმეებს ჯარიმებითა და საურავებით წელში გვწყვეტენ. თანაც ხმას ვერ ვიღებთ, წესები ისეა შედგენილი, რომ მეწარმემ სადაც არ უნდა გაასაჩივროს ჯარიმა, თავს ვერ იმართლებს. საქმე ის გახლავთ, რომ ჯარიმა-საურავის გაანგარიშება ხდება 24 საათზე გათვლით (ასეთი საწარმო–ოცდაოთხსაათიანი არ მეგულება), ხოლო მილის კვეთი და წყლის სიჩქარე იანგარიშება ძველი, საბჭოური ცხრილებით, თანაც ტრაბახობენ, ევროპული სტანდარტებით ვმუშაობთო. შევეცადეთ ამ გაუგებრობათა თავიდან აცილების მიზნით, შევხვედროდით „თბილისის წყლის“ ხელმძღვანელებს, მაგრამ არაფერი გამოგვივიდა. უფროსის ერთ-ერთმა მოადგილემ, თავიდან რომ მოვეცილებინეთ, ისიც კი გაგვიცხადა: მე წყლის სპეციალისტი კი არა, მენეჯერი ვარ და სხვისი პრობლემები ნაკლებად მაინტერესებსო. ისიც დაიტრაბახა, ლუდსახარში „შატილი“ მე გავაჩერე და თუ ჭკვიანად არ იქნებით, მის ბედს ეწევითო, აი როგორი „მენეჯერები“ მართავენ „თბილისის წყალს“, რომელიც უცხოელმა ინვესტორმა, როგორც თავის დროზე გაგვიმარტავდნენ, ვითომ იმიტომ შეიძინა, რომ საკუთარი თანხების დაბანდებით მისი საქმიანობა გაეთანამედროვებინა და არა იმიტომ, რომ საწარმოები გავეტყავებინეთ და ათას კუბმეტრ წყალში 4 ლარი და 20 თეთრი ეხდევინებინა. ასეა, ქვეყანაში სადაც მეწარმის ინტერესები ფეხებზე ჰკიდიათ, წყალში, რომ იდგე, წყლის ნატრულს გაგხდიან.

„ვგმობ კაცსა აუგიანსა“...

ამას უკვე მეწარმე კი არა, რიგითი თბილისელი ნუნუ კუჭუხიძე იწერება, რომელიც იწონებს ოპოზიციური პარტიების ლიდერთა მოწოდებას – მომხმარებლებმა უარი თქვან „კოკა-კოლას“ და „ნატახტრის“ პროდუქციაზე, „ავერსისა“ და „პსპ“-ს მედიკამენტებზე. იგი აუგად მოიხსენიებს ამ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელების საქმიანობას, რომელთაც დააფინანსეს მიხეილი სააკაშვილის წინასაარჩევნო კამპანია და ამით ფაქტობრივად ხელი შეუწყეს ქვეყანაში პირველი მოხმარების პროდუქტებზე, აგრეთვე მედიკამენტებზე ფასების არნახულ ზრდასა და ინფლაციას. გაუგონარი ამბავი ხდება, ამბობს ქ-ნი ნუნუ, „პსპ“ და „ავერსი“ თვითონვე ამზადებენ წამლებს და თვითონვე ჰყიდიან მუდმივი ფასთამატებით, შეიძინეს საავადმყოფოები და, წარმოიდგინეთ, ავადმყოფთა „პრივატიზაციასაც“ მიჰყვეს ხელი, რაც მსოფლიოში არნახული მონოპოლისტური სიმახინჯეა. იმასაც ამბობენ, რომ ლადო გურგენიძის „პოპულის“ წყალობით ქალაქში ბაზრებში დაანგრიეს და უამრავი ადამიანის ცოდვაში ჩადგნენ. ამ გზით გვინდა დავამარცხოთ ქვეყანაში სიღარიბე? ისე გვერდები არ აუდგეს ჩვენს მტერს!

მოამზადა
ოტია ჩართოლანმა

◉ წალკა

არც ერთი ოჯახი არ დარჩება უმიწოდ

წალკაში მაღალმთიანი რეგიონებიდან ჩამოსახლებულებმა თითქმის შეავსეს 15 წლის წინათ დაცარიელებული სოფლები, მათი ნაწილი მიწის ნაკლებობას კვლავ უჩივის. არადა, მშობლიური კუთხეებიდან – სვანეთიდან და აჭარიდან – სწორედ მიწის სიმცირის გამო გადმოსახლდნენ. წალკის ნოყიერი მიწები სავარგულებით მთელ საქართველოში ყოველთვის გამოირჩეოდა და, კარგი იქნება, თუ მათ რენტაბელურად გამოვიყენებთ.

წალკის რაიონის მუნიციპალიტეტის აგრარულ საკითხთა, ბუნებრივი რესურსების და გარემოს დაცვის კომისიამ მუშაობა დაამთავრა რაიონის მიწების საზღვრების დასადგენად. იმაზე, თუ რამდენად მომგებიანი იქნება ეს მოსახლეობისთვის და რას უნდა ველოდოთ ახლო მომავალში, გვესაუბრება წალკის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ქეთევან ლაღიძე:

– ორი თვის მანძილზე წალკის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს კომისია მუშაობდა და ახლაც აგრძელებს მუშაობას საკადასტრო რუკების შემუშავებაზე: ეს არის მუნიციპალიტეტის, ანუ სახელმწიფოს თავისუფალი მიწების რუკები, დგინდება კატეგორიები, რომელთაც სხვადასხვა გამოყენებითი მნიშვნელობა აქვს და მათი გასაყიდი ფასიც სხვადასხვაა. არაერთ სამინისტროს მივმართეთ, რათა ერთობლივად გაგვერკვია მიწის კატეგორიები, ხომ არ ჰქონდათ ინფორმაცია წალკის მიწების შესახებ. ჩვენ დამოუკიდებლად ვერ შევძელით ამ პრობლემის მოგვარება, რადგან მეტად სათუთი საკითხია. ამიტომ ეკონომიკის სამინისტროს მივანდეთ, საიდანაც მოგვივიდა კანონი, რომელშიც აღნიშნულია: რაიონის საკრებულოს კომისიის მიერ შემუშავებული რუკები, რომლებიც გაიგზავნა სამინისტროში, რომელიც თვითონ განსაზღვრავს მიწის კატეგორიებს, შემდეგ ჩატარდება მონიტორინგი, თუ რამდენად შეესაბამება ეკონომიკის სამინისტროსა და ჩვენი კომისიის მონაცემები. მიწის კატეგორიების დადგენის შემდეგ მათი საპრივატიზაციო ფასი განისაზღვრება და ის ფართობები გავა დახურულ აუქციონზე. მუნიციპალიტეტის გადაწყვეტილებით, პირველ რიგში მიწა ადგილობრივ მცხოვრებზე გაიყიდება. და თუკი სოფელმა ვერ აითვისა, ვერ შეძლო შესყიდვა, მხოლოდ მაშინ ჩატარდება ღია აუქციონი, რომელშიც მონაწილეობა შეეძლება საქართველოს ყველა მოქალაქეს, მაგრამ ეს მხოლოდ სამინისტროს მიერ მიწის კატეგორიების დადგენის შემდეგ მოხდება.

– რა ფასად გაიყიდება მიწა და ხელმისაწვდომი თუ იქნება მოსახლეობისთვის?

– მიწა გაიყიდება – სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად: სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწა, რომელიც იჯარით არის გაცემული, გაიყიდება მიწის ერთი წლის გადასახადის ათმაგი ოდენობით, ეს განხორციელდება პირდაპირი მიყიდვის ფორმით.

თუ მოიჯარე იპოთეკას გადაიხდის ხელშეკრულების გაფორმებიდან ერთი წლის განმავლობაში 50 პროცენტს ან ერთიდან სამი წლის განმავლობაში 70 პროცენტს, მაშინ მიწის ნაკვეთი და სხვა უძრავი ქონება გამოსყიდულად ჩაითვლება, 3 წლის გასვლის შემდეგ კი მოიჯარემ უნდა გადაიხადოს 100 პროცენტი.

ღია აუქციონზე გაიყიდება ის მიწა, რომელიც არ გაიყიდა პირდაპირი მიყიდვის ფორმით და სპეციალური აუქციონით. ფასები ხელმისაწვდომი იქნება მოსახლეობისათვის, არც ერთი ოჯახი არ დარჩება უმიწოდ.

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწა, რომელიც არ არის იჯარით გაცემული, გაიყიდება სპეციალურ აუქციონზე, რომელშიც მონაწილეობის უფლება აქვთ შესაბამის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ ან საკომლო წიგნში რეგისტრირებულ მოქალაქეებს. მიწის გასაყიდი საწყისი ფასი იქნება ამ მიწებზე წლიური შესატანის ორმაგი ოდენობა.

– ქალბატონო ქეთევან, გარდა ამისა, კიდევ რა გაკეთდა მნიშვნელოვანი 2007 წელს?

– თანხები გამოვყავით სარემონტო სამუშაოებზე. თითქმის ყველა სოფელში გაკეთდა წყალგაყვანილობა, წალკაში გარემონტდა ახალგაზრდული ცენტრი, რომელიც დიდად დაეხმარება ახალგაზრდებს გართობასა და განვითარებაში. გარემონტდა თითქმის ყველა სკოლა და მნიშვნელოვანი ობიექტი.

ყველა ის ობიექტი, რომლის შეკეთებაც წელს ვერ მოვასწარით, გაისად გარემონტდება.

შევისყიდეთ ორი ავტობუსი და გადარიცხულია თანხა მესამე ავტობუსის შესაძენად. მგზავრობის ღირებულება მარშრუტზე „წალკა-თბილისი“ 5 ლარია, რაც დიდი შეღავათია მოსახლეობისთვის.

გვჯერა, რომ ჩვენი შრომითა და მცდელობით, ხელისუფლების მხარდაჭერით, წალკა მალე მართლაც წალკოტად გადაიქცევა.

ესაუბრა
ნაზი მეშველიანი

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

დავა

● „საავტორო უფლება არ ვრცელდება... ფაქტებზე, მაშინაც კი, თუ ის ილუსტრირებულია“... „საერთაშორისო საგამომცემლო და სამუზეუმო პრაქტიკაში ხელოვნების ნაწარმოებთა (მათ შორის ხუროთმოძღვრული ძეგლების ფოტოგრაფირებისას), ფოტოსურათი ინდივიდუალური შემოქმედების ინტელექტუალურ ნაყოფად არ განიხილება

◎ სიმართლე კი ასეთია!

გერმანელი ფოტოგრაფის ქართული ძეგლები

ეს წერილი იმის მცდელობაა, რომ მკითხველის ყურადღება მივაპყროთ ერთ მნიშვნელოვან, ამ ბოლო ხანს მოძალებულ, ლამის ტენდენციადქცეულ საკითხს, რომელიც, ჩვენი აზრით, მარტო კანონის კი არა, ფართო საზოგადოებრიობის განსჯის საგნადაც უნდა იქცეს.

საქმე ის არის, რომ ჩვენს სასამართლოებში სულ უფრო იზრდება ქართული გამომცემლობების წინააღმდეგ აღძრული სარჩელების რიცხვი, რომელსაც ხელს გერმანელი ფოტოგრაფი **როლფ შრადე** აწერს. მის ინტერესებს კი საქართველოში იცავს იურიდიული ფირმა **„ანდრონიკაშვილი, საქსენ-ალტენბურგი, ბარამიძე და პარტნიორები“**.

ბატონი შრადე უჩივის გამომცემლობებს: **„არტანუჯს“**, **„ბაკმს“**, **„საქართველოს მაცნეს“**, კიდევ – **გიორგი ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიისა და ძეგლთა დაცვის კვლევის ეროვნულ ცენტრს** (სხვათა შორის, ეს ის ინსტიტუტია, რომლის მასალებით და ფოტოარქივებით, თავის დროზე, უხვად სარგებლობდა გერმანელი ფოტოგრაფიც და სხვა.

საკითხი ეხება იმას, რომ ბატონი შრადე თავს ასახელებს ამ გამომცემლობების მიერ მომზადებულ სხვადასხვა შემეცნებით წიგნსა თუ სასკოლო სახელმძღვანელოში გამოყენებული ფოტოების ავტორად.

როლფ შრადე გასული საუკუნის მეორე ნახევრიდან მოყოლებული ხშირად სტუმრობს საქართველოს, კარგად იცნობს ჩვენს ქვეყანას. ქართველთა სტუმართმოყვარეობა და კეთილგანწყობაც კარგად აქვს დაგემოვნებული, მოგზაურობს და იღებს საქართველოს, უნიკალური მასალა გააქვს ჩვენი ქვეყნის საზღვრებს გარეთ. ამასთანავე, როგორც ჩანს, სხვა საკითხებშიც კარგად ერკვევა და, ამ ყველაფრის პარალელურად, თითქოსდა საავტორო უფლებების დარღვევის ბრალდებით, გამომცემლობებს მორალურ და მატერიალურ კომპენსაციას სთხოვს.

ყველაფერი გაცილებით ადრე, ჯერ კიდევ XX ს. 70-იან წლებში დაიწყო. 1977 წელს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ლაიფციგის გამომცემლობა „ზეემანის“ დაკვეთით, ჩვენი ქვეყნის ხელოვნების ისტორიის შესახებ საგანგებოდ მომზადდა ქართველი ხელოვნებათმცოდნეების **რუსუდან მეფისაშვილისა** და **ვახტანგ ცინცაძის** წიგნი, რომელშიც საილუსტრაციო მასალად ამავე გამომცემლობის დაკვეთით გადაღებული ფოტოები დაიბეჭდა. სწორედ ამ ნიმუშებს ედავება გერმანელი ფოტოგრაფი ქართულ მხარეს, რომელმაც ეს ფოტომასალა, არც მეტი, არც ნაკლები, საპატრიარქოს, აგრეთვე აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოფიციალური ღია საიტებიდან მოიპოვა. მათზე აღბეჭდილია საქართველოს ისტორიული ძეგლების ფოტოსურათები ყოველგვარი საავტორო უფლების დაცვის ნიშნისა და რაიმე სხვა მითითების გარეშე.

სანამ როლფ შრადეს სასამართლო პროცესები ასეთ მასშტაბურ სახეს მიიღებდა და ქართული საგამომცემლო სივრცის მნიშვნელოვან ნაწილს მოიცავდა, გერმანელმა ფოტოგრაფმა ძალები ჯერ გამომცემლობა „არტანუჯთან“ მოსინჯა. ეს პროცესი გასულ ზაფხულს ქართული მხარის გამარჯვებით დამთავრდა. ბატონ შრადეს, უფრო სწორად, მისი ინტერესების დამცველი კომპანიის წარმომადგენლებს „არტანუჯმა“ იურიდიული დოკუმენტებითა და ექსპერტთა დასკვნებით დაუმტკიცა თავისი სიმართლე. მოსარჩელეს წარუდგინა საბუთები, რომელშიც აღნიშნულია, რომ **„კანონი საავტორო უფლებების შესახებ იცავს მხოლოდ მხატვრული ღირებულების მქონე ორიგინალურ ნაწარმოებს“**. ის ფოტოები კი, რომელსაც ბატონი შრადე თავის გადაღებულს უწოდებს, მხოლოდ და მხოლოდ ისტორიული ძეგლების ფოტოფიქსაციაა და ისინი თავის დროზე გერმანიაში გამოცემულ წიგნსაც და ქართული გამომცემლობების მიერ მომზადებულ სახელმძღვანელოებსაც მხოლოდ საილუსტრაციო მასალად დაერთო ძეგლების თვალსაჩინოებისათვის და მათ მხატვრული ღირებულება არ გააჩნიათ. ამის დასტურად მოსარჩელე მხარეს წარუდგინეს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის ინსტიტუტის მიერ გაცემული შესაბამისი დასკვნაც, რომელსაც ხელს აწერდნენ აკადემიკოსი დავით მუსხელიშვილი, პროფესორები დევი ბერძენიშვილი და თამაზ ბერაძე... ბატონი შრადეს ინტერესების დამცველი ფირმის წარმომადგენლებს აუხსნეს, რომ გერმანელ ფოტოგრაფს არ შეეძლო ამ მასალაზე ქონებრივი უფლებების პრეტენზია ჰქონოდა. მოიშველიეს ქართული კანონმდებლობა, რომლის მიხედვითაც **„საავტორო უფლება არ ვრცელდება... ფაქტებზე, მაშინაც კი, თუ ის ილუსტრირებულია“**. ამას გარდა დაიმოწმეს ისიც, რომ **„საერთაშორისო საგამომცემლო და სამუზეუმო პრაქტიკაში ხელოვნების ნაწარმოებთა (მათ შორის ხუროთმოძღვრული ძეგლების ფოტოგრაფირებისას), ფოტოსურათი ინდივიდუალური შემოქმედების ინტელექტუალურ ნაყოფად არ განიხილება** (გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიის ინსტიტუტი. თეიმურაზ საყვარელიძე, დიმიტრი თუმანიშვილი)“.

ამ დოკუმენტების ჩამოთვლა ახლა შორს წაგვიყვანს, ვიტყვით მხოლოდ იმას, რომ „არტანუჯმა“ შეძლო დაემტკიცებინა თავისი სიმართლე და სასამართლომაც განაჩენი ქართული მხარის სასარგებლოდ გამოიტანა. თუმცა... როგორც ჩანს, ბატონი შრადე შედეგით უკმაყოფილო რჩება. სარჩელს ახლა ზედიზედ სხვა გამომცემლობების წინააღმდეგ აღძრავს იმავე საბაბით და თან „არტანუჯთან“ წაგებულ პროცესსაც ასაჩივრებს.

პარალელურად აგრძელებს მოგზაურობას ქართულ გზებზე. ჩვენი სტუმართმოყვარეობაც სწყალობს, ტრადიციებიც, თავის დროზე (ჯერ კიდევ კომუნისტურ ეპოქაში), მისთვის იხსნებოდა ისეთი უნიკალური არქივები და კოლექციები, რომელზეც ქართველებსაც ძნელად თუ მიგვიწვდებოდა ხელი. საქმე ბევრი აქვს, მაგრამ ჩანს არც ისე ბევრი, რომ სასამართლო პროცესებს ვერ აუწყოს ფეხი.

მამლისა არ იყოს, მემიყვლია და ახლა გინდა გათენდეს და გინდა არაო... სარჩელი სარჩელზე შეაქვს და ქართულ გამომცემლობებსაც სხვა არაფერი დარჩენიათ, თუ არა ის, რომ ყველა წამოწყებული საქმე მიატოვონ და მისთვის პასუხის გასაცემად საკუთარი სამართალი ეძებონ.

ასე ძებნა-ძებნაში მიაკვლიეს საინტერესო მასალას ვახტანგ ცინცაძისა და რუსუდან მეფისაშვილის ოჯახში.

სხვათა შორის, ბატონი ვახტანგი ის ადამიანი გახლდათ, ვისაც ქართული არქიტექტურული ძეგლების აღდგენის საქმეში გაწეული დიდი წვლილისათვის რუსთაველის პრემია აქვს მიღებული. თავის დროზე სწორედ მისი პროექტით დაიწყო მუშაობა ბაგრატის ტაძრის აღდგენაზეც. და აი, ასეთი ადამიანი, წლების წინათ, ბატონ შრადესთან ერთად, მაშინდელი გამომცემლობის „ზეემანის“ დაკვეთით მომზადებულ წიგნზე რომ მუშაობდა, ბევრ პრობლემას წააწყდა. მის ოჯახში ინახება საინტერესო მიმოწერა გერმანული გამომცემლობის ხელმძღვანელობასა და მას შორის.

ბატონი ვახტანგის შვილის, ქალბატონი **ნანა ცინცაძის** თქმით, მას ნათლად ახსოვს ის წლები, როცა წიგნზე ერთობლივი მუშაობისას ბატონ შრადეს ხშირად სწორედ მათი ოჯახი მასპინძლობდა და აღშფოთებას ვერ მალავს შრადეს მიერ ქართული გამომცემლობების წინააღმდეგ აღძრული დავებისა და სასარჩელო მოთხოვნების გამო.

ოჯახში დაცული წერილებიდან იმასაც ვიგებთ, რომ წიგნის ბოლო გვერდზე გერმანულ გამომცემლობას ვახტანგ ცინცაძის მიერ გადაღებულად მხოლოდ შვიდი ფოტოილუსტრაცია მიუთითებია და არა 80, რის გამოც მან „ზეემანს“ საყვედურის წერილიც გაუგზავნა, მაგრამ უშედეგოდ.

ამავე მიმოწერიდან ვიგებთ, რომ ბატონ შრადეს მაშინ საკმაოდ ბევრი პრობლემა შეუქმნია წიგნის ავტორებისთვის. სამწუხაროდ, ამ წერილებს ჩვეულებრივი სამოქალაქო მიმოწერის ფორმა აქვს და არ ახლავს არანაირი ოფიციალური ბეჭედი, რის გამოც შესაძლოა იურიდიულ დოკუმენტად არ ჩაითვალოს, თუმცა რამდენიმე ამონარიდს ამ ბარათებიდან მაინც შემოგთავაზებთ:

„პატივცემულო ფრაუ შრიმერ!

მივიღეთ თქვენი წერილი, რომელშიც გვატყობინებთ, რომ სატიტულო ფურცელი შესრულებული იქნება ისე, როგორც თავიდან მოვილაპარაკეთ. რაიმე გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად შეგახსენებთ, რომ ავტორთა გვარები მინიშნებული უნდა იყოს ისე, როგორც ამის შესახებ არაერთხელ ითქვა: რ. მეფისაშვილი და ვ. ცინცაძე. თუ ამას რაიმე შეუშლის ხელს, გთხოვთ შემატყობინოთ“.

ან იგივე ადრესატისთვის განკუთვნილი:

„მეუღლეების (იგულისხმება როლფ და ბრიგიტა შრადეები) წყენა გამოწვეულია სატიტულო ფურცლის შეცვლით, მაგრამ ვფიქრობთ, რომ მათ უნდა გამოავლინონ თავდაჭერილობა და არ ჩაიდინონ ულამაზო საქციელი. ჩვენთვის, პატივსაცემი ასაკის ორი ავტორისათვის, ძალზე რთული იყო ბატონ შრადესთან მუშაობა, მაგრამ ჩვენ ამ ყველაფერს დიდსულოვნად ვიტანდით და დავშორდით მას როგორც მეგობრები“.

ამავე წერილებიდან ვიტყობთ, რომ გერმანელ ფოტოგრაფს ქართველი ავტორებისათვის ნდობაც გაუცრუებია:

„პატივცემულო ამხანაგო კაილ!

თქვენ გვატყობინებთ, რომ გამოგვიგზავნეთ ჩვენს წიგნში („გეორგია“) გამოყენებული გრაფიკული მასალა. საქმე ის არის, რომ წიგნში ასეთი საილუსტრაციო ნიმუში 250 ცალია, ჩვენ კი, შრადეს ხელით, მხოლოდ 15 მივიღეთ. უმორჩილესად გთხოვთ, დაუყოვნებლივ გამოგვიგზავნოთ ფოსტით დარჩენილი საილუსტრაციო მასალა მთლიანად.

თუ „ზეემანი“ გეგმავს ამ წიგნის ინგლისურენოვან გამოცემასაც, მაშინ ჩვენ, ავტორებს დაგვჭირდება გერმანულენოვან გამოცემაში არსებული იმ უამრავი შეცდომის გასწორება, რომელიც უხერხულობას გვიქმნის ჩვენც, ავტორებსაც და გამომცემლობასაც“.

ალბათ იკითხავთ, რატომ არ აღმოჩნდა ქართული მხარე მაშინ უფრო პრინციპული, რატომ არ შეეცადა თავისი სიმართლის დამტკიცებას, საკუთარი უფლებების ჯეროვნად დაცვას, მაგრამ... დღეს იოლია ამ კითხვის ნიშნის დასმა, მაშინ კი... იყო დრო, როცა ქვეყანას რკინის ფარდა გამოყოფდა გარე სამყაროსგან და ქართველი მეცნიერები ბევრ რამეზე ხუჭავდნენ თვალს, ოღონდ კი ჩვენი ერის კულტურა საზღვრებს გარეთ გასულიყო და მსოფლიოს გაეცნო რას წარმოადგენდა საქართველო. იმ გერმანულენოვანი წიგნის მომზადებაც იმდენხანს გაიწელა, ისეთი პრობლემები აღიმართა წინ, რომ, როგორც ჩანს, ბატონ ვახტანგს და მის მეუღლეს რაღაცების დათმობა მოუწიათ.

ასე, ნებსით თუ უნებლიეთ, ეს საკითხი მიიჩქმალა, ამის მწარე და სავალალო შედეგებს კი დღევანდელი ქართული გამომცემლობები იმკიან.

ძნელია დაზუსტებით თქმა, რა გადაწონის თემიდას სასწორს, თუმცა არსებობს მორალური მხარეც, რომელიც, ჩვენი აზრით, არანაკლები წონისა უნდა იყოს, კანონისთვის თუ არა, ადამიანებისთვის მაინც. როგორც ჩანს, ბატონ შრადეს ეს „წონიანი რამ“ დიდად არ ამძიმებს,ამიტომაც ხელს არაფერი უშლის იმაში, რომ სარჩელი სარჩელზე აღძრას, თანაც ყველა გამომცემლობას – ძნელი სათქმელია რა კრიტერიუმით – კომპენსაციად ფოტოებისთვის სხვადასხვა ნიხრი დაუწესოს (ზოგს 100 ევრო თითოში, ზოგსაც – 400ძ, თანაც, გამომცემლობების ხელმძღვანელთა თქმით, მორალური და მატერიალური ზიანის ანაზღაურება მოითხოვოს – მაგალითად იმისთვის, რომ მთაში სიარულისას, თავის დროზე „ქალამანი“ დაეხა, საჭირო დროს საჭიროსამებრ ვერ ისადილა, ჩაი ვერ მიირთვა და ა. შ.

ერთი რამ კიდევ უნდა ითქვას:

თემიდას გადაწყვეტილებისთვის ერთ-ერთ მთავარ მტკიცებულებად შრადეს მხრიდან წარმოდგენილი უნდა იყოს ხელშეკრულება გამომცემლობა „ზეემანსა“ და მას შორის, რაც მას არ წარმოუდგენია.

წიგნზე „გეორგია“ მინიშნებული არ არის კოპირაიტი ©, რაც დაადასტურებდა ბატონი შრადეს საავტორო უფლებას.

დღეს აღარც ის ორი ქვეყანა არსებობს – სსრკ და გდრ – რომელთა შორისაც თავის დროზე გაფორმდა ხელშეკრულება ამ წიგნის მოსამზადებლად და აღარც გამომცემლობა „ზეემანი“. გერმანული მხარის მიერ, „ზეემანის“ სამართალმემკვიდრედ წარმოდგენილი გამომცემლობა კი სასამართლომ მხარედ არ ცნო...

და რაც მთავარია:

მთელი ამ ხნის მანძილზე მოსარჩელემ ვერა და ვერ წარმოადგინა ყველაზე მნიშვნელოვანი მტკიცებულება – ფოტოფირი. ეს ძალზე უცნაურია, მით უმეტეს, რომ ბატონი შრადეს ინტერესების დამცველი იურიდიული ფირმა საოლქო სასამართლოსადმი მიწერილ განცხადებაში აღნიშნავს, რომ „დოქტორი შრადეს ყოველი ნაბიჯი, რომელიც მას ათწლეულების განმავლობაში გადაუდგამს, ყოველი სურათი, რომელიც ოდესმე გადაუღია, რუდუნებით არის არქივირებული და აღწერილი.

„უცნაური დამთხვევით“ მის დიდ არქივში შესაძლოა ის ფოტომასალაც (ოღონდ არა ფირი) აღმოჩნდეს, რომელსაც ჰყავს ეჭვგარეშე ავტორები და გერმანულ გამოცემამდე გამოქვეყნებულია **გ. ჩუბინაშვილის, ნ. ალადაშვილის, ნ. ჯანბერიძისა** და **ი. ციციშვილის** წიგნებში და სხვადასხვა ფოტოკოლექციის ნაწილად მოიხსენიება. თავის დროზე „არტანუჯმა“ ეს მასალა დამამტკიცებელ საბუთად წარადგინა სასამართლო პროცესზე და შედეგად გაირკვა, რომ მხოლოდ ამ დოკუმენტებიდან გამომდინარე, იმ ფოტოებს შორის, რომელსაც ბატონი შრადე თავისას უწოდებს და გამომცემლობებს ედავება, ათზე მეტი ნიმუში სულაც არ ყოფილა მისი. არადა, თავად გერმანელ ფოტოგრაფს ამაში ეჭვი არ ეპარებოდა.

იმავე განცხადებაში ნათქვამია ისიც, რომ ბატონი შრადე ჩვენი ქვეყნის საზღვრებს გარეთ ქართული კულტურის პოპულარიზაციას ეწევა და ჩვენ ამას უნდა ვუფასებდეთ. ცხადია, დავუმადლებდით კიდეც, მაგრამ არა ასეთ ვითარებაში, როცა ის ქართველებს „არც მტრობას გვიშლის და არც მოყვრობას“.

ბოლოს და ბოლოს, საქართველოს საპატრიარქოს ან აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ღია საიტებიდან ფოტოების გამოყენება სულაც არ არის აკრძალული და არც რაიმე ნიშანი ადევს ავტორობისა, თორემ გამომცემლობები ისეთი ვედიდი პატივისცემით მიუთითებდნენ მათ მიერ მომზადებული წიგნების სატიტულო ფურცელზე, როგორც ამას სხვა შემთხვევაში აკეთებენ. განა რა ჯობიდათ, რა შეუშლიდათ ხელს ჩამონათვალში ერთი გვარიც რომ დაემატებინათ.

მაგრამ...

ბატონ შრადეს ეს გარემოებები არ აინტერესებს.

დროს არ კარგავს და სარჩელს სარჩელს უმატებს.

უნიკალურზე უნიკალურ მასალებს უმატებს თავის სხვადასხვა გზით გაზრდილ არქივს...

ეს ჩვენი გამომცემლობები კი, იმის ნაცვლად, რომ თავიანთი საქმე აკეთონ, ჩვენი ერის და ქვეყნის მომავალს საშური წიგნები მოუმზადონ, თავიანთ ძალისხმევას გერმანელი ფოტოგრაფის სარჩელების მოპასუხეობას ახარჯავენ. ეს ყველაფერი კი ისევ ჩვენ გვაკლდება – ამჯერად უკვე დაუდევრობით.

ბოლოს და ბოლოს, ბატონ შრადეს რაში უნდა ანაღვლებდეს გათენდება თუ არა ერთ პატარა ქვეყანაში, მით უმეტეს, თუ მის საველ ბილიკებს ქართული მზის სხივი და სითბო არც ისე აკლდება და არც ასე...

გიორგი კალანდია

რეკლამა
„საქართველოს რესპუბლიკაში“ 899 32-85-76; 98-65-87

განცხადება

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის ფოთის საგადასახადო ინსპექცია განმეორებით აცხადებს ღია აუქციონს სს „ეგრისის“ ს/ნ 239865981 (მდებარე: ქ. სენაკი, მშვიდობის ქ. №168) დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის მიზნით. სარეალიზაციოდ გამოტანილი იქნება სს „ეგრისის“ შემდეგი დასახელების ქონება:

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		187500

ქონების საერთო ღირებულება: 187500 ასოთხმოცდაშვიდიათასხუთასი ლარი.

ქონების ადგილმდებარეობის ფაქტიური მისამართია ქ. სენაკი, მშვიდობის ქ. №168.

აუქციონი გაიმართება 2008 წლის 5 მარტს 14 სთ-ზე შემდეგ მისამართზე: ქ. სენაკი, ჭავჭავაძის ქ. №97, ფოთის საგადასახადო ინსპექციის სენაკის განყოფილების შენობაში.

აუქციონზე ქონების შეძენის მსურველებმა აუქციონის ჩატარებამდე ხაზინის სადეპოზიტო ქვეანგარიშზე უნდა შეიტანონ შესაძენი ქონების ღირებულების 2% (მიმღები: ერთიანი ანგარიში არასაგადასახადო, ცენტრალიზებული ანგარიშის ნომერი 200122900, საქართველოს ეროვნული ბანკი, სახაზინო კოდი 302003000). მესამე პირებს, რომლებსაც გააჩნიათ რაიმე უფლება აუქციონზე სარეალიზაციოდ გატანილ ქონებაზე, შეუძლიათ მიმართონ ფოთის საგადასახადო ინსპექციას აუქციონის ჩატარებამდე. დაწვრილებითი ცნობებისათვის მოგვმართეთ: ქ. ფოთი, 26 მაისის ქ. №7. ტელ.: 8(293)2-07-04; 8(293)2-07-06.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის ფოთის საგადასახადო ინსპექცია განმეორებით აცხადებს ღია აუქციონს სს „სენაკის სოფლტექნიკას“ ს/ნ 239866347 (მდებარე ქ. სენაკი, რუსთაველის ქ. №70) დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის მიზნით. სარეალიზაციოდ გამოტანილი იქნება სს „სენაკის სოფლტექნიკას“ შემდეგი დასახელების ქონება:

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]		[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	[illegible]		
	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		73436

ქონების საერთო ღირებულება: 73436 სამოცდაცამეტიათასოთხასოცდათექვსმეტი ლარი.

ქონების ადგილმდებარეობის ფაქტიური მისამართია ქ. სენაკი, რუსთაველის ქ. №70.

აუქციონი გაიმართება 2008 წლის 5 მარტს 12 სთ-ზე შემდეგ მისამართზე: ქ. სენაკი, ჭავჭავაძის ქ. №97, ფოთის საგადასახადო ინსპექციის სენაკის განყოფილების შენობაში.

აუქციონზე ქონების შეძენის მსურველებმა აუქციონის ჩატარებამდე ხაზინის სადეპოზიტო ქვეანგარიშზე უნდა შეიტანონ შესაძენი ქონების ღირებულების 2% (მიმღები: ერთიანი ანგარიში არასაგადასახადო, ცენტრალიზებული ანგარიშის ნომერი 200122900, საქართველოს ეროვნული ბანკი, სახაზინო კოდი 302003000). მესამე პირებს, რომლებსაც გააჩნიათ რაიმე უფლება აუქციონზე სარეალიზაციოდ გატანილ ქონებაზე, შეუძლიათ მიმართონ ფოთის საგადასახადო ინსპექციას აუქციონის ჩატარებამდე. დაწვრილებითი ცნობებისათვის მოგვმართეთ: ქ. ფოთი, 26 მაისის ქ. №7. ტელ.: 8(293)2-07-04; 8(293)2-07-06.

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

უცხოური პრესა

● საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში იქმნება რუსეთის სპეციალური დეპარტამენტი, რომელსაც ეკისრება ამოცანა „მოაგვაროს საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა და იგი სათანადო დონეზე აიყვანოს“. საგარეო პოლიტიკური უწყების სტრუქტურაში ასეთი ქვედანაყოფის შექმნის აუცილებლობა სააკაშვილმა იმით დაასაბუთა, რომ საქართველოსა და რუსეთის ურთიერთობაში „უნდა გაძლიერდეს ინტელექტუალური და ადამიანური რესურსები“

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

სააკაშვილმა მოსკოვი საერთო რიგიდან გამოჰყო

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში იქმნება რუსეთის სპეციალური დეპარტამენტი. ახალი მინისტრის წარდგენის ცერემონიალზე საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა წინაშე გამოსვლისას პრეზიდენტმა სააკაშვილმა განაცხადა, რომ ეს „საგანგებო დეპარტამენტი“ იქნება, რომელსაც ეკისრება ამოცანა „მოაგვაროს საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა და იგი სათანადო დონეზე აიყვანოს“. საგარეო პოლიტიკური უწყების სტრუქტურაში ასეთი ქვედანაყოფის შექმნის აუცილებლობა სააკაშვილმა იმით დაასაბუთა, რომ საქართველოსა და რუსეთის ურთიერთობაში „უნდა გაძლიერდეს ინტელექტუალური და ადამიანური რესურსები“. როგორც მან თქვა, რუსეთთან ურთიერთობის მოწესრიგება ქვეყნის პრიორიტეტულ ამოცანათა ნუსხაშია, ამიტომ ახალ დეპარტამენტში ქართული დიპლომატიის „ყველაზე გამოცდილ კადრებს“ მიიწვევენ. რუსეთთან ურთიერთობის კურირება სააკაშვილმა დაავალა საგარეო საქმეთა მინისტრის ახალ მოადგილეს, მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულს 49 წლის გიორგი ვაშაძეს, რომელიც მრავალი წლის განმავლობაში სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობდა ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროში. სააკაშვილმა განსაკუთრებით აღნიშნა, რომ ვაშაძე „კარგად იცნობს რუსეთის პოლიტიკას, ამიტომ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში აქტიურად იმუშავებს რუსეთის ფედერაციასთან ურთიერთობის მოგვარების მიმართულებით“. აღსანიშნავია, რომ თბილისში ვაშაძეს ჯერჯერობით მხოლოდ იმით იცნობენ, რომ იგი ცნობილი ქართველ ბალერინას, დიდი თეატრის ყოფილი პრიმას, ამჟამად თბილისის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელის ნინო ანანიაშვილის ქმარია. საგარეო პოლიტიკაში რუსეთის მიმართულების გააქტიურებისათვის მზადყოფნა მიხეილ სააკაშვილმა ჯერ კიდევ იანვარში საინიუგურაციო სიტყვაში აღნიშნა, როცა საზეიმო ცერემონიის მონაწილეთა ოვაციის თანხლებით თქვა, რომ „კვლავ მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელს უწვდის რუსეთს“. მოგვიანებით სტრასბურგში ევროსაბჭოს საპარლამენტო სესიის ტრიბუნაზე გამოსვლისას საქართველოს ლიდერმა ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ „ყველაზე მეტად წუხს“ რუსეთთან ურთიერთობის გაუარესების გამო, რაც მისი პირველი საპრეზიდენტო ვადის დროს მოხდა. მაგრამ ამიერიდან, თქვა სააკაშვილმა, ყველაფერი სხვაგვარად იქნება. მან მზადყოფნაც კი გამოთქვა მოსკოვში ვიზიტად ჩავიდეს, თუ შესაბამის მიწვევას მიიღებს.

ჯერჯერობით მოსკოვში გამგზავრებას აპირებს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ახალი ხელმძღვანელო დავით ბაქრაძე. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს პარლამენტში მისი კანდიდატურის დამტკიცების შემდეგ ბაქრაძემ პირველად რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრს სერგეი ლავროვს დაურეკა. შემდგარ საუბარს მან „მეტად პოზიტიური“ უწოდა. „შევთანხმდით, განვაგრძოთ თანამშრომლობა და იმედი მაქვს, რომ უკვე თებერვალში საქართველო-რუსეთის ურთიერთობის გაუმჯობესების მიმართულებით ორივე მხრიდან კონკრეტულ ნაბიჯებს დავინახავთ“, – უთხრა ბაქრაძემ ჟურნალისტებს. ამასთან მან ხაზი გაუსვა, რომ „საქართველოს მხარე ასეთი ნაბიჯებისთვის მზადაა“. სხვათა შორის, უკვე რამდენიმე დღეში ახალმა საგარეო საქმეთა მინისტრმა დააზუსტა: „უწინარეს ყოვლისა მხარეებმა უნდა განსაზღვრონ და დააფიქსირონ თავიანთი ინტერესები, დაადგინონ, სად არის ერთმანეთის ინტერესების დაკმაყოფილების პერსპექტივები და სად გადის ზღვარი“, რომელსაც საქართველო არასოდეს გადააბიჯებს. რა არის ზღვარს მიღმა, ოფიციალურ თბილისს ბოლო დღეებში არაერთგზის განუცხადებია: საქართველო უარს არ იტყვის ნატოში ინტეგრაციის კურსზე და არასოდეს შეურიგდება აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დაკარგვას.

ამგვარი „დაზუსტებების“ გათვალისწინებით ქართველ ანალიტიკოსთა უმრავლესობა თბილისისა და მოსკოვის ურთიერთობაში სწრაფ ცვლილებებს არ ელის. კერძოდ, პოლიტოლოგ დავით დარჩიაშვილს მიაჩნია, რომ „სასწაული არ მოხდება“, რომ „რუსეთსა და საქართველოს შორის ყველა პრობლემის გადაჭრა ერთბაშად ჯადოსნური ჯოხით თუ შეიძლება“, რომელიც არც თბილისს აქვს და არც მოსკოვს და არც ექნებათ. ამავე დროს იგი დარწმუნებულია, რომ „პროგრესისთვის ნიადაგი შეიძლება გახდეს ორივე მხრიდან აგრესიული რიტორიკის შესუსტება“. მეორე ავტორიტეტიანი ქართველი პოლიტოლოგი რამაზ საყვარელიძე უფრო ოპტიმისტურადაა განწყობილი. „საქართველოსა და რუსეთის ურთიერთობა არც ისე რთულადაა, როგორც გვეჩვენება. რუსეთი ხომ დღეს საქართველოში სერიოზულ ინვესტიციებს აბანდებს. ნიშანდობლივია ისიც, რომ იანვარში პრეზიდენტმა პუტინმა სააკაშვილის ინაუგურაციაზე გამოგზავნა ისეთი მნიშვნელოვანი ფიგურა, როგორიცაა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მეთაური სერგეი ლავროვი“, – თქვა ექსპერტმა.

ანატოლი გორდიენკო

НЕЗАВИСИМАЯ ГАЗЕТА

უცხოები აქ არ დადიან

წვერიახოს ულელტეხილიდან მთელი დიდი ლიახვის ხეობა ხელის გულივით მოჩანს. თუ, რა თქმა უნდა, ნისლი არ არის. გაგვიმართლა – ყინავს, მაგრამ მზიანი ამინდია. არაჩვეულებრივი ხედი იშლება: დათოვლილი მთები, შემოსავლელი გზის სერპანტინი, რომელიც ხეობას დანარჩენ საქართველოსთან აკავშირებს, ქვემოთ კი მსუბუქ ნისლში გახვეულია მდინარე და მთავარი ავტომაგისტრალის გასწვრივ ჩამწკრივებული ქართული სოფლები მოჩანს. ოდნავ მარცხნივ, სულ ახლოს, ცხინვალის შემოგარენია. მაგრამ აქედან, ჩრდილოეთიდან, იქ ვერ მოხვდებით – ხეობის ამ ნაწილს დიმიტრი სანაკოევის მეთაურობით სამხრეთ ოსეთის დროებითი ადმინისტრაცია აკონტროლებს, ცხინვალში კი ამ სტრუქტურას, რომელიც შარშან ზაფხულში პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის ბრძანებულებით შეიქმნა, ისევე როგორც თავად სანაკოევს, არ აღიარებენ, მოღალატედ და მარიონეტად მიიჩნევენ. ამიტომაც არანაირი კონტაქტი არ აქვთ: სოფელ თამარაშენთან, ერთ დროს ცხინვალის გარეუბნად რომ ითვლებოდა, გზა რკინაბეტონის ბლოკებითაა გადაკეტილი. ორივე მხარეს ქართული და ოსური საგუშაგოებია კარგად აღჭურვილი საცეცხლე წერტილებით. იქვე დგას რუსეთის მშვიდობისმყოფელთა დაობილული ვაგონი. ასე განცალკევებით ცხოვრობენ აქ: ქართველები ცხინვალის გავლით არავის უშვებენ, ოსური ნომრებიანი ავტომანქანები არ დადიან შემოსავლელ გზაზე – უცხოები აქ საერთოდ არ დადიან. სოფელი ქურთა ცხინვალის ჩრდილოეთ გარეუბანში სამხრივი ბლოკ პოსტიდან სულ რაღაც ექვსი კილომეტრითაა დაშორებული. 2006 წლის ნოემბრამდე ეს ჩვეულებრივი სოფელი იყო – არც სხვებზე მდიდარი და არც სხვებზე ღარიბი. მაგრამ უკვე წელიწადზე მეტი ხანია ქურთას აქვს უფრო მაღალი და, როგორც ჩანს, მსოფლიო პრაქტიკაში უნიკალური სტატუსი. ოფიციალური თბილისის თანხმობით ეს სოფელი სამხრეთ ოსეთის მეორე – „ქართული“ დედაქალაქი გახდა, სადაც პარალელური მთავრობა და პრეზიდენტი იმყოფებიან (2006 წლის ნოემბერში დროებითი ადმინისტრაციის ახლანდელმა მეთაურმა დიმიტრი სანაკოევმა უპირატესად ქართველებით დასახლებულ ტერიტორიაზე საპრეზიდენტო არჩევნები მოუგო მეორე ვადით არჩეულ ედუარდ კოკოითს).

„თითქოს კომიკურია: სოფლის დედაქალაქი, სოფლის პრეზიდენტი, მაგრამ ალტერნატიულმა ხელისუფლებამ უკვე ბევრი რამ დაამტკიცა. უწინარეს ყოვლისა, ის რომ სანაკოევის კონტროლს დაქვემდებარებული დიდი ლიახვის ხეობის ქართულ სოფლებში ცხოვრება უკეთესია, ვიდრე მეზობელ ცხინვალში. ჩვენი სოფლები იმ სოფლებისგან განსხვავებით, რომლებსაც სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო ხელისუფლება აკონტროლებს, სულ საშენებლო მოედნებია. ერთ წელიწადში ქურთა, თამარაშენი, აჩაბეთი, ხეობის სხვა სოფლები სრულიად გარდაიქმნა. აშენდა შესანიშნავი კინოცენტრი – სულ ახალ-ახალ ფილმებს აჩვენებენ, თბილისიდან ჩამოსული საუკეთესო კოლექტივები კონცერტებს მართავენ. ამას წინათ ჩვენს კინოცენტრში ისეთი ცნობილი ჯგუფიც გამოდიოდა, როგორიცაა ბონი ემი. ნეტა გენახათ, რა დღესასწაული იყო ადგილობრივი მოსახლეობისთვის!“ – გვეუბნება დროებითი ადმინისტრაციის თანამშრომელი ზურაბ ბენდიანიშვილი.

სოფლის ახალმშენებლობები საკმაოდ ბევრია. თანაც (და ეს თვალში საცემიაძ სამშენებლო ბუმის ბირთვი „მტრული ტერიტორიის“ მომიჯნავე სოფელი თამარაშენია. წელიწადზე ცოტა მეტი ხნის განმავლობაში აქ აშენდა არა მარტო კინოცენტრი, არამედ დახურული სპორტული დარბაზი და საცურაო აუზი. ელიტ-ელექტრონიქსის ქსელის სავაჭრო კომპლექსი, ამ ადგილებში უდიდესი აფთიაქი, საბავშვო ატრაქციონების კომპლექსი და საკმაოდ კარგი სასტუმრო „თავადი მაჩაბელი“, საქართველოს ბანკის საკუთარი ფილიალი. სულ ცოტა ხნის წინათ კი, იანვრის დამლევს „დედაქალაქ“ ქურთაში გაიხსნა ყველაზე თანამედროვე მოწყობილობით აღჭურვილი სამშობიარო განყოფილება და ახლა მომავალ დედებს აღარ დასჭირდებათ მთის გზებით ათობით კილომეტრის გავლა კონფლიქტის ზონის სამხრეთით მდებარე რაიონული ცენტრის გორისკენ. შენდება მრავალპროფილიანი სავაჭრო ცენტრი, კომპანია „მაგთის“ ოფისი, ახალი ეკლესია, ახალი საავადმყოფო. და ეს ცხინვალის მისადგომებთან: ლიახვის მთავარი ახალმშენებლობანი კარგად ჩანს სამხრეთ ოსეთის ოფიციალური დედაქალაქის გარეუბანში მდებარე ბლოკპოსტიდან.

როგორც „ნეზავისიმაია გაზეტას“ კორესპონდენტს სამხრეთ ოსეთის დროებითი ადმინისტრაციის მეთაური არწმუნებდა, „ეს მხოლოდ დასაწყისია“. დიმიტრი სანაკოევის თქმით აქ მომზადებული ყველა პროექტის დაფინანსება საქართველოს ბიუჯეტიდან უპრობლემოდ ხდება. ყოველი ასეთი პროექტი, – თქვა სანაკოევმა, – ეს არის ახალი სამუშაო ადგილები. ძირითადად ხომ საკუთარი ძალებით ვაშენებთ. გახსნილი ობიექტების პერსონალის დაკომპლექტებისასაც უპირატესობა ადგილობრივ კადრებს ენიჭება“.

დიმიტრი სანაკოევის მთავარი სიამაყე ეს არის შარშან შემოდგომაზე სოფელ ხეითში საქართველოს სახსრებით აშენებული საცხოვრებელი კომპლექსი. სპეციალური პროექტით აგებული ოთხი კორპუსი, თითოეულში 30 ბინა. ახალ მოსახლენი შიშველ კედლებში როდი შედიან: მათ უფასოდ გამოუყოფენ ავეჯს, საყოფაცხოვრებო ტექნიკას. თანაც ახალ სახლებში ცენტრალური გათბობაა. ეს კომპლექსი დიმიტრი სანაკოევის კიდევ ერთი კოზირია ცხინვალის პრეზიდენტ ედუარდ კოკოითთან დაპირისპირებაში. საქმე ის არის, რომ ახალი ბინების გასაღებს დროებითი ადმინისტრაციის მეთაური პირადად გადასცემს... სამხრეთ ოსეთის ოფიციალური დედაქალაქიდან ჩამოსულებს. ასეთები კი არსებობენ – ერთი 30-ბინიანი კორპუსი უკვე შესახლებულია, ქურთაში ვარაუდობენ, რომ ცხინვალიდან დროთა განმავლობაში უფრო მეტი ხალხი ჩამოვა. „მიუხედავად იმისა, რომ ახლა სამხრეთ ოსეთს ბლოკპოსტები ჰყოფს, ადამიანები ყველაფერს მაშინვე იგებენ და ამ პირველმა ოცდაათმა ოჯახმა ცხინვალიდან აშკარად კოკოითის რეჟიმის სასარგებლოდ არ მოახდინა არჩევანი. მათ საკუთარი თავისა და საკუთარი შვილებისთვის უფრო მშვიდი, უფრო ღირსეული ცხოვრება აირჩიეს. ვიცით, რომ 1998-1992 წლების ომის შემდეგ ცხინვალში ბინების პრობლემა ერთ-ერთი უმწვავესი პრობლემაა. ჩვენ კი მზად ვართ ეს პრობლემა გადავჭრათ. ასეთ კომპლექსებს ვაშენებთ ახალი, მშვიდობიანი ცხოვრებისთვის, იმისთვის რომ ოსებმა და ქართველებმა მშვიდად და ბედნიერად იცხოვრონ ერთიან საქართველოდ წოდებულ ჩვენს საერთო სახლში“, – თქვა სანაკოევმა.

НЕЗАВИСИМАЯ ГАЗЕТА

სამხრეთ ოსეთის მომავალი ერთიანი საქართველოს შემადგენლობაშია. ასე მიაჩნია შარშან ზაფხულში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით შექმნილი თვითაღიარებული რესპუბლიკის დროებითი ადმინისტრაციის მეთაურს, ცხინვალის მთავრობის ყოფილ პრემიერს დიმიტრი სანაკოევს

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

დიმიტრი სანაკოევის არგუმენტები

სამხრეთ ოსეთის მომავალი ერთიანი საქართველოს შემადგენლობაშია. ასე მიაჩნია შარშან ზაფხულში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით შექმნილი თვითაღიარებული რესპუბლიკის დროებითი ადმინისტრაციის მეთაურს, ცხინვალის მთავრობის ყოფილ პრემიერს დიმიტრი სანაკოევს. „ნეზავისიმაია გაზეტისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში იგი შეეხო კონფლიქტის ზონაში დღეს არსებულ სიტუაციას და ქართულ-ოსური დაპირისპირების დაძლევის პერსპექტივებს.

— რამდენად ცხოველუნარიანი გამოდგა სამხრეთ ოსეთში დროებითი ადმინისტრაციის სახით ხელისუფლების მეორე ცენტრის შექმნის იდეა? რა მოიტანა ამან გარდა იმისა, რომ თვითაღიარებული რესპუბლიკის ისედაც მცირე ტერიტორია ორ ნაწილად გაიყო?

— ჩვენ გადავწყვიტეთ მთავარი ამოცანა. სამხრეთ ოსეთის დროებითი ადმინისტრაცია, როგორც ხელისუფლების სტრუქტურა, შედგა. იგივე დიდი ლიახვის ხეობის პრაქტიკით დავამტკიცეთ, რომ სამხრეთ ოსეთში ცხოვრება შეიძლება გაუმჯობესდეს და გაუმჯობესდება კიდეც. ურთიერთმოქმედება დავამყარეთ საქართველოს მთავრობასთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან. ამის წყალობით ჩვენ მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე სერიოზულ სარეაბილიტაციო სამუშაოებს ვეწევით. ამ ერთ წელიწადშიც კი ბევრი რამ გაკეთდა. ახლა შეგვიძლია სტრატეგიულ მიზნებზე ვიფიქროთ — ოსებისა და ქართველების ნორმალური თანაცხოვრების პირობების შექმნაზე, გათიშულობის დაძლევაზე, საქართველოს შემადგენლობაში სამხრეთ ოსეთის გაერთიანებაზე.

— დროებითი ადმინისტრაცია ხომ მთელ სამხრეთ ოსეთს კი არა, მხოლოდ უმეტესად ქართველებით დასახლებულ მის ნაწილს აკონტროლებს. ასეთ გაერთიანებაზე სერიოზულად რომ იფიქრონ ცხინვალში, მნიშვნელოვანი არგუმენტებია საჭირო...

— ჩვენ გვაქვს ეს არგუმენტები. სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო ხელისუფლებისგან განსხვავებით აქტიურად ვწყვეტთ სოციალურ პრობლემებს, საქართველოს მთავრობის დახმარებით ადამიანებს უზრუნველყოფთ სოციალური შეღავათებით, ვაშენებთ ბინებს, კულტურის ობიექტებს, დასახლებულ პუნქტებში გაგვყავს გაზი, წყალგაყვანილობა, გზები. საამისოდ გვაქვს ფულიც, უფლებამოსილებაც, ადამიანთა მხარდაჭერაც.

— გეგმავთ თუ არა პირად კონტაქტებს ცხინვალის ხელმძღვანელობასთან? თუ ასეთი შესაძლებლობა გაჩნდა, დათანხმდებით თუ არა ედუარდ კოკოითთან შეხვედრას?

— ხვალვე. საქმე ხომ უნდა გაკეთდეს, მე ღალატს მწამებენ მხოლოდ იმის გამო, რომ მივხვდი, თუ რაოდენ დამღუპველია ცხინვალის ახლანდელ ხელისუფალთა პოლიტიკა. პირველი ნაბიჯი უნდა გახდეს კონფლიქტის მთელი ზონის დემილიტარიზაცია. საჭიროა მოსახლეობის განიარაღება, ოსი ახალგაზრდების სანგრებიდან ამოყვანა, მათთვის სამუშაოს გამონახვა და, რაღა თქმა უნდა, რეალური მოლაპარაკების დაწყება. აშკარაა, რომ შერეული საკონტროლო კომისიის ფორმატი საკმარისი აღარ არის. მაშასადამე, უნდა ვიფიქროთ დიალოგის ახალ ფორმებზე, შესაძლოა, უმაღლეს დონეზეც. თუმცა საკუთარი გამოცდილებით ვიცი, რომ კოკოითთან ლაპარაკი ძნელია, ზოგჯერ შეუძლებელიც. მაგრამ საუბარი აუცილებელია, არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ეს კაცი პრეზიდენტად სამხრეთ ოსეთის ხალხმა აირჩია. თუმცა, ცხინვალი ახლა ბევრი მიხვდა, რომ ეს მცდარი არჩევანი იყო. ამიტომაც გამორბის იქიდან ხალხი, ჩვენთან მოდიან.

— და რა შეგიძლიათ შესთავაზოთ ამ ახალ დევნილებს? ხომ ცნობილია, რომ სამხრეთ ოსეთის ერთ-ერთი ყველაზე მწვავე პრობლემა მოსახლეობის დასაქმებაა. სოფლებში, განსაკუთრებით ზამთრის პერიოდში, სამუშაო ფაქტობრივად არ არის. როგორ აპირებთ სიტუაციის გამოსწორებას?

— ამას უკვე ვაკეთებთ. მაგალითად, დროებითი ადმინისტრაციის სტრუქტურებში, ჩვენ სხვადასხვა სამსახურში 700 სოფლის მცხოვრები დავასაქმეთ. ვცდილობთ უწინარეს ყოვლისა, ახალგაზრდობა დავასაქმოთ, და ამის წყალობით უკვე შემცირდა ქალაქში მოსახლეობის გადინება. თუმცა, რა თქმა უნდა, დღეს ჩვენი ადმინისტრაციის მიერ კონტროლირებად სამხრეთ ოსეთის ნაწილში ეკონომიკა, როგორც ასეთი, არ არსებობს. დიახ, არის კომუნალური მეურნეობა, არის სამშენებლო პროექტები. მაგრამ არანაირი წარმოება. ჯერჯერობით არც იქნება. ნუ დაგავიწყდებათ: ეს კონფლიქტის ზონაა და სერიოზული ბიზნესი ასეთ ადგილებს გვერდს უვლის. თანაც გასულ წლებში სამხრეთ ოსეთში არსებული საწარმოო ბაზა – მანქანათსაშენებელი ქარხნები, გადამამუშავებელი საწარმოები – თამარაშენის ტერიტორიაზე, რომლებსაც ცხინვალის ახლანდელი ხელისუფლება აკონტროლებს. რა გაეწყობა, ვცდილობთ განვავითაროთ ის, რაც არის. მაგალითად, სოფლის მეურნეობა. და გარკვეულწილად ეს მოხერხდა. საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების დახმარებით განვავითარებთ მეფუტკრეობას, სასათბურე, სამარცვლე მეურნეობას, სატბორე თევზჭერას. თანდათან რეგიონისადმი ინტერესს ბიზნეს სტრუქტურები იჩენენ. მაგალითად, ცნობილმა ქართულმა ლუდსახარშმა კომპანიამ „ყაზბეგმა“ გასულ წელს ჩვენს თანასოფლელებს მცირე კრედიტები მისცა წვრილი კერძო საწარმოების შესაქმნელად.

— ახლა რაც შეეხება სამხრეთ ოსეთის სტატუსს. ყველა ელოდა, რომ სახელმწიფო კომისია, რომელსაც საქართველოს მთავრობის მეთაური უდგას სათავეში, უკვე იანვარში ამ საკითხის გადაწყვეტას დაიწყებდა. იანვარი გავიდა, მაგრამ ახალი არაფერი ისმის. გადადეს? ან იქნებ გასულ შემოდგომაზე საქართველოში მომხდარმა შიდაპოლიტიკურმა კრიზისმა შეუშალა ხელი?

— კრიზისი აქ არაფერ შუაშია. საქართველოში პრემიერი შეიცვალა, რიგგარეშე საპრეზიდენტო არჩევნები გაიმართა. და სავსებით ბუნებრივია, რომ ასეთ პირობებში სტატუსის განმსაზღვრელმა სახელმწიფო კომისიამ დროებით შეაჩერა თავისი მუშაობა. როგორც კი საქართველოს პარლამენტი მთავრობის ახალ შემადგენლობას დაამტკიცებს, მუშაობა აღდგება.

— პირადად თქვენთვის ყველაზე ოპტიმალური სამხრეთ ოსეთის რა სტატუსი იქნება?

— მთავარი ის კი არ არის, რა სახელი დაერქმევა ჩვენს რეგიონს, რესპუბლიკად დარჩება თუ სხვა სტატუსს მიიღებს. უფრო მნიშვნელოვანია სხვა რამ: როგორ იცხოვრებენ აქ ადამიანები, როგორი კონსტიტუციური უფლებები, უსაფრთხოების რა გარანტიები ექნებათ, როგორ წარმომადგენლობით ორგანოებს მიიღებს სამხრეთ ოსეთი საქართველოს სტრუქტურებში, როგორ საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლებას. სხვადასხვაგვარი ვარიანტები განიხილება. ძალიან საფუძვლიანად შევისწავლეთ სამხრეთ ტიროლის, ალანდის კუნძულების, სხვა თვითმმართველი ტერიტორიების გამოცდილება. შესაძლოა ამ გამოცდილებიდან რაღაც სასარგებლო სამხრეთ ოსეთისთვისაც იქნება. ხოლო რა ეწოდება — ავტონომიური რესპუბლიკა თუ რამე სხვა — ეს საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად გადაწყდება.

— ანუ სამხრეთ ოსეთის მომავალი ერთიანი საქართველოს შემადგენლობაშია?

— რა თქმა უნდა. თბილისისგან მეტად სერიოზული გარანტიები მივიღეთ. სამხრეთ ოსეთი საქართველოს აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, საქართველოს პარლამენტში ფართოდ იქნება წარმოდგენილი. მაისის საპარლამენტო არჩევნებში დროებითი ადმინისტრაციის კონტროლსდაქვემდებარებული ტერიტორიებიდან ჩვენს კანდიდატებს დავასახელებთ — სამი სადეპუტატო მანდატი უკვე გვაქვს. გაერთიანების შემდეგ სამხრეთ ოსეთს ღირსეული წარმომადგენლობა ექნება საქართველოს მთავრობაში. სხვათა შორის, ახლაც ვართ წარმოდგენილი. გასული წლიდან საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის მოადგილის პოსტი ჩვენი მთავრობის ყოფილ მეთაურს ურუზმაგ ქარქუსოვს უკავია. ყველაფერი იქითკენ მიდის, რომ სამხრეთ ოსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი და რაც მთავარია, სრულუფლებიანი ნაწილი გახდება.

— თქვენი ოპონენტი ედუარდ კოკოითი სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის იდეას აყენებს, რამდენად რეალურია ეს?

— ლამაზი ზღაპარია, სხვა არაფერი. კოკოითი უბრალოდ ატყუებს ოს ხალხს. თანაც რა დამოუკიდებლობაზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა იგივე კოკოითი აცხადებს, რომ მისი მიზანია სამხრეთ ოსეთის რუსეთის შემადგენლობაში შესვლა? ეს გზა კი დამოუკიდებლობას არ გულისხმობს. სამხრეთ ოსეთი ჩრდილოეთ ოსეთის ერთ-ერთი რაიონი გახდება. უნდა გითხრათ, რომ კოკოითი ძალიან საშიშ თამაშს ეწევა. რუსეთთან სამხრეთ ოსეთის მიერთება ხომ, არსებითად, საქართველოს ტერიტორიის ნაწილის ანექსია იქნება. მოვლენათა ასეთი განვითარების შემთხვევაში საქართველოსა და რუსეთის დაპირისპირება გარდაუვალი იქნება. შეიძლება დიდი ომიც დაიწყოს, რომელშიც ყველას ზიანს მოუტანს, უწინარეს ყოვლისა — ოსებს. აქ ქვა ქვაზე აღარ დარჩება. ჩვენ სხვა გზას ვთავაზობთ. გზას, რომელიც, ჯერ ერთი თავიდან აგვაცილებს ასეთ კატასტროფას, და მეორე — ტერიტორიის მთლიანობას შეგვინარჩუნებს. ის, რის განხორციელებასაც ედუარდ კოკოითი თავისი პოლიტიკური მიზნებით ცდილობს, ჩიხია.

ანატოლი გორდიენკო

НЕЗАВИСИМАЯ газета

ჯორჯ ბუშის მოადგილემ შერისხულ ბელორუს ოპოზიციონერს გამოუგზავნა პერანგის საკინძეები ოფიციალური ლოგოტიპითა და პირადი ხელმოწერით

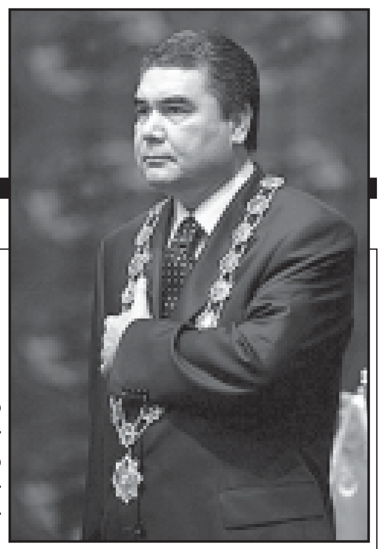

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

იცოდით?

ათეროსკლეროზის გასაღები

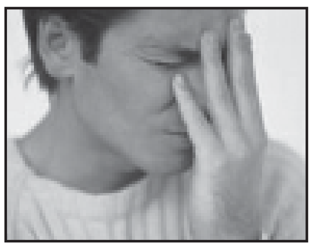

მილანის უნივერსიტეტის ახალგაზრდა მეცნიერმა აღმოაჩინა ნივთიერება, რომელიც ხელს უშლის თანამედროვეობის ყველაზე გავრცელებული ავადმყოფობის – ათეროსკლეროზის გავრცელებას. ლაპარაკია ლიპოპროტეინთა ჯგუფის წარმომადგენელ ცხიმის მაგვარ აპოპროტეინზე, რომელიც გამუდმებით ცირკულირებს სისხლში. მისი უკმარისობის დროს ორგანიზმში ქოლესტერინის ტიპის ცხიმები არტერიების კედლებზე ილექება, ჭედავს მათ და ამით მძიმე შედეგს იწვევენ. თუმცა ისიც კია, რომ გამოკვლევათა დამაიმედებელი შედეგების მიუხედავად, მეცნიერები არ ჩქარობენ გამარჯვების ზეიმს, რადგან ათეროსკლეროზი ერთობ ნაირსახა და მრავალფეროვანი სენია, რომელიც ათიათასობით მიოკარდის ინფარქტის მიზეზი ხდება.

კბილის ტკივილის გარეშე

ინდოეთის ჩრდილოეთის ოლქ ლადაქჰის მცხოვრებლებს წარმოდგენა არ აქვთ, თუ რა არის... კბილის ტკივილი, თუმცა კბილის ჯაგრისის შესახებ აქაურებს არც სმენიათ. ეს ამბავი მით უფრო გასაკვირია, რომ აქაური წყაროების წყალი საერთოდ არ შეიცავს ფტორს, რომელიც ამაგრებს კბილის ემალს. მკვლევარებმა გამოიტანეს დასკვნა, რომ ფენომენის ახსნა ლადაქჰელთა საკვებში უნდა ვეძიოთ – ესაა ქერის ფქვილი, ბრინჯი, ბოსტნეული (ბოლოკი, სტაფილო და კარტოფილი), ჩაი და თხის რძე. რაც შეეხება ხორცსა და შაქარს, ლადაქჰელთა რაციონში ეს პროდუქტები საერთოდ არ შედის.

ძველ რომაელთა მსგავსად

ატლანტიკის ოკეანის სანაპიროს ამერიკელი მეთევზეები დიდი ხანია აკვირდებიან აქაური დელფინების თევზაობის ორიგინალურ ხერხს, რომელსაც ისინი მიქცევისას მიმართავენ, რისთვისაც ორ-სამ-წევრიან ჯგუფებს ქმნიან. ისინი შეთანხმებულად მოქმედებენ, რასაც ერთმანეთთან მუდმივი ხმოვანი კავშირი – სტვენა, წკლაპუნი და ერთდროულად, სინქრონულად შეცვლა მოწმობს. თევზის გუნდის ამორჩევის შემდგომ ისინი მას ნაპირისკენ მიერეკებიან. „მეთევზეთა" მასიური სხეულები, რომელთაგან თითოეული 150 კილოგრამამდე იწონის, ნაპირისკენ თევზით სავსე ტალღას მიაგორებენ, რომელიც ნაპირს ახეთქება, შემდეგ უკან ბრუნდება, უსუსური თევზი კი ხმელეთზე რჩება – „ნადიმის" სუფრაც გაშლილია. დელფინები ნაპირზე ამოდიან, ფარფლით ქვიშას ეყრდნობიან, გვერდზე ტრიალდებიან და ძველი რომაელების მსგავსად, „ტრაპეზს" უდგებიან. ერთი კია: ხმელეთზე ყოფნისას დელფინს კუდი აუცილებლად წყალში უნდა ჰქონდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში შიში იპყრობს და „უხვი სუფრის" მიუხედავად, უმალვე ოკეანეში ბრუნდება.

გეოლოგიური ძეგლი

ჩვეულებრივ, ძეგლებს გამოჩენილ პიროვნებებს ანდა დიდი ისტორიული მოვლენების აღსანიშნავად დგამენ, ხოლო ბუნებრივი ძეგლები თავისით წარმოიშვება. თუმცა არის გამონაკლისებიც. ჩეხეთის ქალაქ ბეროუნიდან დაახლოებით რვა კილომეტრის მოშორებით, სადაც განსაკუთრებით მკაფიოდ ჩანს სილურული ასაკის გეოლოგიური ქანების დევონურ წყებებში გადასვლა, მონუმენტია აგებული: სტრატიგრაფიის საერთაშორისო კომისიამ ეს რაიონი ბუნებრივ მოდელად შეარჩია, სადაც ძალიან კარგად ჩანს ერთი გეოლოგიური პერიოდიდან მეორეზე გადასვლა. მონუმენტი ორი ოთხმეტრიანი მარმარილოს სვეტიდან შედგება, რომლებზეც ფენომენის აღწერიანი ბრინჯაოს ფილებია დამაგრებული.

მართლაც რომ განსხვავდებით ერთმანეთისგან

საყოველთაოდაა ცნობილი, რომ მშვენიერი სქესის წარმომადგენლები რამდენადმე მოჭარბებული სიმკაცრით გამოირჩევიან ერთმანეთის შეფასებისას. მაგალითად, ჰოლანდიის ლეიდენის უნივერსიტეტის სოციოლოგიური ცენტრის თანამშრომლების მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგად გაირკვა, რომ ქალბატონების 95 პროცენტი ყველაზე მეტად ყურადღებას სხვა მანდილოსნების გარეგნობას აქცევს, 46 პროცენტის აზრით კი შესახედაობას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს. შედარებისთვის აღვნიშნავთ, რომ გამოკითხვაში მონაწილე მამაკაცთა 73 პროცენტი თავისი სქესის წარმომადგენლების შეფასებისას მისი ქცევით აფასებს, გარეგნობას კი უპირატესობას მხოლოდ 20 პ როცენტი ანიჭებს.

იცავენ ზუთხს

ყოველწლიურად რუსეთში, რომელიც მსოფლიო ბაზარზე შავი ხიზილალის ერთ-ერთი მთავარი მიმწოდებელია, ოფიციალური მონაცემებით ამ დელიკატესის 7-9 ტონას მოიპოვებენ. ამასთან, სამართალდამცავი ორგანოების ცნობით, ყოველწლიურად ბრაკონიერებს, თავიანთი კრიმინალური გზებით, შავ ბაზარს დელიკატესის 12-13 ტონას აწვდიან. აქვე იმასაც აღვნიშნავთ, რომ 2007 წლის 1 აგვისტოდან რუსეთის ფედერაციაში შავი ხიზილალის მოპოვება კანონით აიკრძალა, ნებადართულია მხოლოდ მისი უმნიშვნელო ოდენობის გამოყენება სამეცნიერო მიზნებისთვის.

გლადიატორი აქლემები

თურქეთში, დაბა სელჩუკის მახლობლად, ძველ ნაქალაქარზე, ანტიკურ ეფესში, ღია ცის ქვეშ მუზეუმში სტადიონის ნანგრევებია, სადაც ოდესღაც გლადიატორთა ბრძოლები იმართებოდა. ახლა აქ ტრადიციული სელჩუკური ფესტივალები იმართება, რომლის მთავარი მიმზიდველობა აქლემების ორთაბრძოლებია.

თურქეთი ერთ-ერთია იმ მცირერიცხოვან ქვეყნებს შორის, სადაც მსგავსი პაექრობა იმართება. საბრძოლო აქლემებს საგულდაგულოდ არჩევენ ექსტერიერისა და ცოდნის მიხედვით – ისინი, ჩვეულებრივ, ტონაზე მეტს იწონიან. მომავალ გლადიატორებს საგანგებოდ წვრთიან და არენაზე საზეიმოდ მორთულები გამოჰყავთ.

ბრძოლის წესები საკმაოდ მარტივია: საჭიროა მოწინააღმდეგის წაქცევა და მისი მიწაზე გაკვრა. თუკი ამას ვერც ერთი აქლემი ვერ ახერხებს, პაექრობა ფრეთი მთავრდება. ასევე მოგებულად მიიჩნევენ იმას, ვინც მოწინააღმდეგეს გააქცევს. პაექრობა ათ წუთს გრძელდება, ხოლო წესების განუხრელ დაცვას მსაჯთა ბრიგადა უზრუნველჰყოფს.

რა არ ხდება

უცხოელების ფეხი არ დავინახოო...

თურქმენეთის პრეზიდენტმა ყურბანგული ბერდიმუხამედოვმა ცვლილებები მოითხოვა იპოთეკური კრედიტების კანონში, რომელიც 2007 წლის დეკემბრის ბოლოს მიიღეს.

ამ ცვლილებების თანახმად, იპოთეკური კრედიტები არ უნდა გაიცეს უცხოელების ფირმების მიერ აშენებული სახლებისა და ბინების შესაძენად.

„კერძო სახლებისა და ვილების საკრედიტო სახსრებით მშენებლობის მსურველებმა ის შესაძლოა მიიღონ, თუკი მოიჯარადეები თურქმენეთის სახელმწიფო სამშენებლო ორგანიზაციებია, ხოლო კრედიტის მიმღები – მუდმივ სამუშაოზე გაფორმებული პირი, ადრე ნასამართლევი რომ არ ყოფილა და არ არის ნარკოლოგიური სამსახურების აღრიცხვაზე", – ნათქვამია პრეზიდენტის შესწორებებში.

საჩუქრები გაცვალეს

ბელორუსიის გაერთიანებული სამოქალაქო პარტიის თავკაცმა ანატოლი ლებედკომ საშობაო საჩუქარი აშშ ვიცე-პრეზიდენტ დიკ ჩეინისგან მიიღო. ჯორჯ ბუშის მოადგილემ შერისხულ ბელორუს ოპოზიციონერს გამოუგზავნა პერანგის საკინძეები ოფიციალური ლოგოტიპითა და პირადი ხელმოწერით.

ბელორუსმა ოპოზიციონერმა განაცხადა, რომ ადრე მანაც მიუძღვნა საჩუქარი დიკ ჩეინს. ვილნიუსში კონფერენციაზე მან ბელორუსი დემოკრატების სახელით აშშ ვიცე-პრეზიდენტს აჩუქა პატიმრის ალუმინის ტოლჩა, როგორც თავისებური სიმბოლო ბელორუსიაში რეპრესირებული ათასობით ადამიანის გმირობისა. სასიამოვნოა, რომ დიკ ჩეინმა ეს არ დაივიწყა, რაც ნიშნავს, რომ ბელორუსია გულში ჩაუვარდა.

შემოკლებები სამ ენაზე

სომხეთში დაისტამბა შემოკლებათა ინგლისურ-სომხურ-რუსული ლექსიკონი. მასში შესულია 1400 აბრევიატურა, 230 საერთაშორისო ორგანიზაციის სახელწოდება და 200 გეოგრაფიული სახელი.

წიგნი განკუთვნილია პოლიტოლოგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობათა სპეციალისტებისთვის, თარჯიმანებისთვის, სამართალმცოდნეებისთვის, ჟურნალისტებისთვის, სტუდენტებისა და უმაღლესი სასწავლებლების მასწავლებლებისთვის.

ესტონელები ავღანელებს ითვლიან

ესტონეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადაწყვიტა გაეროს მოსახლეობის ფონდის საშუალებით (UHFPA) გამოყოს ნახევარი მილიონი კრონი ავღანეთში მოსახლეობის აღწერისთვის.

პროექტი ფინანსდება საგარეო საქმეთა სამინისტროს სახსრებით, რაც გათვალისწინებულია ჰუმანიტარული დახმარებისთვის. როგორც ესტონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ურმას პაეტმა განაცხადა, ავღანეთისთვის ძალზე მნიშვნელოვანია მოსახლეობის რიცხოვნობისა და განლაგების მიმოხილვის მიღება, რადგან ასეთი მონაცემები გაამარტივებს ქვეყნის განვითარების პროგრამის შედგენის პროცესს. მოსახლეობის ბოლო ნაწილობრივი აღწერა ავღანეთში 1979 წელს გაიმართა. კორექტული შედეგები მაშინ ვერ მიიღეს. სადღეისოდ ქვეყანაში არა მოსახლეობის მონაცემთა ბაზა, არ გააჩნიათ ზუსტი ინფორმაცია მოსახლეობის რაოდენობაზე, შემადგენლობასა და სიმჭიდროვეზე.

„გაოცებული პინგვინი"

ახლახან ცნობილი გახდა, რომ უზბეკეთში ახალგაზრდა პროგრამისტებმა შექმნეს პირველი საკუთარი საოპერაციო სისტემა პერსონალური კომპიუტერებისთვის, რომლის სიმბოლოა „გაოცებული პინგვინი". ეს არის ერთგვარი მცდელობა სახელგანთქმული Windows-ს შევიწროებისათვის. ადრე ამაზე ალაპარაკდნენ ბელორუსიაში, რუსეთსა და ყაზახეთში, ახლა უზბეკი პროგრამისტების ჯერი დადგა. ფიქრობენ, რომ სიახლე შეძლებს საზღვარგარეთული პროდუქციის შევიწროებას სახელმწიფო სექტორში.

ახალი საოპერაციო სისტემა ძირითადად გათვალისწინებულია განათლების სფეროში გამოსაყენებლად, მაგრამ ფიქრობენ, რომ სულ მალე მას გამოიყენებენ უზბეკეთის ყველა სახელმწიფო სტრუქტურაში.

ქართველ მორაგბეთა იერიშები ამის შემდეგაც არ შეწყვეტილა და საბოლოოდ გამარჯვებაც იზეიმეს – 31:3. ამ წარმატების შემდეგ ჩვენი ნაკრები ქულებით რუსებს გაუთანაბრდა, მაგრამ ბურთების უკეთესი ბალანსის წყალობით გათამაშების ცხრილის პირველ საფეხურზე გადაინაცვლა

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

ორბიტაზე

ყველაზე მაღალხელფასიანი

ინგლისური „მანჩესტერ იუნაიტედის" ლიდერი კრიშტიანუ რონალდუ, შესაძლოა, ყველაზე მაღალანაზღაურებადი ფეხბურთელი გახდეს ინგლისის პირველობაზე.

„მიუ"-ს დამრიგებელი სერ ალექს ფერგიუსონი აპირებს კრიშტიანუსთვის ახალი კონტრაქტის შეთავაზებას – 23 წლის პორტუგალიელი კვირაში 140 ათას გირვანქა სტერლინგს მიიღებს და გადაასწრებს „ჩელსის" კაპიტან ჯონ ტერის, რომელიც „მხოლოდ" 130 ათას გირვანქას ლებულობს, ახლანდელი კონტრაქტი თუ 2012 წლამდეა, ახალი 2014 წლამდე იქნება.

როგორც ჩანს, ალექს ფერგიუსონს იქამდე უნდა რონალდუს შენარჩუნება, სანამ თვითონაც იქნება „წითელი ეშმაკუნების" მწვრთნელი და ამით მას თავიდან აარიდოს მადრიდის „რეალის" მცდელობა მისი გადაბირებისთვის.

პატარა პარაშუტის დიდი რეკორდი

ეს მოხდა კალიფორნიაში – ბრაზილიელმა პარაშუტისტმა ლუიჯი კანმა დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი – გადმოხტა ყველაზე პატარა პარაშუტით, რომელიც ოთხჯერ ნაკლებია ჩვეულებრივ პარაშუტზე. ასეთი ნახტომის სირთულე და საშიშროება ისაა, რომ ფრენის სიჩქარე თითქმის თავისუფალი ვარდნის სიჩქარეს უტოლდება. ხოლო მისი სიპატარავის გამო ლუიჯის კოლეგებმა ის ცხვირსახოცით ხტომას შეადარეს.

– თითქოს ვედავებოდი ან ვეთამაშებოდი გრავიტაციას. ვცდილობდი მაქსიმალური სიამოვნების მიღებასა და მისი საზღვრების გაგებას, – ამბობს კანი.

ამჟამად ლუიჯი ახალ რეკორდს ამზადებს – თავისუფალი ვარდნისას გადალახოს ხმოვანი ბარიერი.

ლუისის ახალი გატაცება

თავისი გადამეტებული უმანკოებით სახელგანთქმულ ბრიტანელ მოდელს ლუისი პინდერს ახალი გატაცება გაუჩნდა – ფეხბურთი. აღმოჩნდა, რომ ის ბავშვობიდან „საუთჰემპტონის" გულშემატკივარი იყო. ახლახან კი ის გახდა პროგრამის Kick 4 life წევრი, რომლის მიზანია სპორტული გაუნათლებლობის წინააღმდეგ ბრძოლა.

აღსანიშნავია, რომ ლუისიმ სახელი გაითქვა გაშიშვლების უნარით კი არა, არამედ – პირიქით, ქალიშვილი კატეგორიულ უარს აცხადებს მთლად შიშვლად პოზირებაზე. ყველა სურათზე თავის ინტიმურ ელემენტებს ხელით იფარავს, ან ისეთ პოზას ლებულობს, რომ მისი „სიმდიდრე" მთლიანად არ გამოჩნდეს. სწორედ ამით იწვევს მისი პიროვნებისადმი პერმანენტურ ინტერესს.

ამ ბოლო ხანებში კი ლამაზმანს სულ უფრო ხშირად ხედავენ ლონდონის „არსენალის" საშინაო მატჩებზე. როგორც პინდერმა განაცხადა, მას აინტერესებს, არსენ ვენგერის გუნდის თამაშის სტილი, რაც ისევე მიმზიდველია, როგორც თავად იგი.

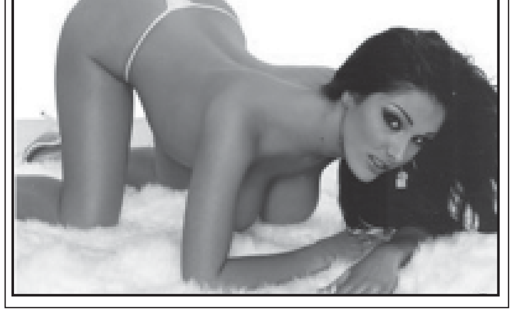

რაგბი

ახლებითაც ძლიერნი ვართ

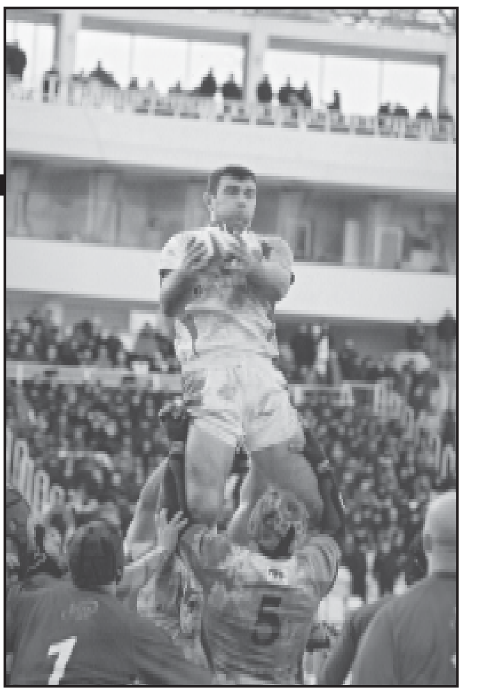

საქართველოს მორაგბეთა ნაკრებმა ევროპის ერთა თასის გათამაშების პირველი წრის ბოლო მატჩში პორტუგალიის ეროვნულ გუნდს უმასპინძლა. ეს ორთაბრძოლა შარშან უნდა გამართულიყო, მაგრამ გარკვეული ობიექტური მიზეზების გამო გადაიდო.

„ლოკომოტივის" სტადიონზე ორივე გუნდი განახლებული შემადგენლობით დაუპირისპირდა ერთმანეთს. ბორჯღალოსნებს ახალმა მთავარმა მწვრთნელმა ავსტრალიელმა ტიმ ლეინმა უთავკაცა.

ანგარიში მასპინძლებმა გახსნეს დავით კაჭარავას ლელოთი. ახლო მანძილიდან გარდასახვა უნაკლოდ შეასრულა ირაკლი ყიასაშვილმა. ქართველ მორაგბეთა იერიშები ამის შემდეგაც არ შეწყვეტილა და საბოლოოდ გამარჯვებაც იზეიმეს – 31:3. ამ წარმატების შემდეგ ჩვენი ნაკრები ქულებით რუსებს გაუთანაბრდა, მაგრამ ბურთების უკეთესი ბალანსის წყალობით გათამაშების ცხრილის პირველ საფეხურზე გადაინაცვლა. რამდენად მყარია ქართველთა მეწინავეობა, ეს 9 თებერვალს გამოჩნდება, როცა ბორჯღალოსნები ერთა თასის მეორე წრის პირველ მატჩში მრისხანე მეტოქეს – რუმინელებს დაუხვდებიან. 23 თებერვალს კი ლისაბონში პორტუგალიელებთან განმეორებითი პაექრობა ექნებათ.

5 თებერვლისთვის გათამაშების ცხრილში ასეთი მდგომარეობა: 4-4 მოგებით პირველ-მეორე ადგილებს საქართველო და რუსეთი იყოფენ. თითო გამარჯვებით ნაკლები აქვთ რუმინელებსა (5 თამაშის შემდეგ) და ესპანელებს (6 მატჩი). ორი მოგებით მეხუთეა პორტუგალია, ჩეხებმა კი ექვსივე შეხვედრა წააგეს.

გიორგი გაგუა

სურათებზე: საქართველოს და პორტუგალიის მორაგბეთა შეხვედრის მომენტები.

ელდარ მალხაზიშვილის ფოტო.

ფეხბურთი

უცხოური მოზაიკა

აფრიკის ეროვნებათა თასის გათამაშება. მეოთხედფინალური მატჩები. განა-ნიგერია 2:1, კოტ დივუარი – გვინეა 5:0.

* * *

იტალია. XXI ტური. „ინტერი" – „ემპოლი" 1:0, „სიენა" – „რომა" 3:0, „იუვენტუსი" – „კალიარი" 1:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „ინტერი" – 53, „რომა" – 45, „იუვენტუსი" – 41 ქულა.

ბომარდირი: ტრეზეგე („იუვენტუსი") – 15 გოლი.

შემდეგი ტური: „კატანია" – „ინტერი", „რომა" – „რეჯინა", „უდინეზე" – „იუვენტუსი".

ესპანეთი. XXII ტური. „ალმერია" – „რეალი" 2:0, „ბარსელონა" – „ოსასუნა" 1:0, „ვილიარეალი" – „მალიორკა" 1:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „რეალი" – 53, „ბარსელონა" – 47, „ვილიარეალი" – 39 ქულა.

ბომბარდირი: ლუის ფაბიანო („სევილია") – 16 გოლი.

შემდეგი ტური: „რეალი" – „ვალიადოლიდი", „სევილია" – „ბარსელონა", „მურსია" – „ვილიარეალი".

ინგლისი. XXV ტური. „სიტი" – „არსენალი" 1:3, „ტოტენჰემი" – „მანჩესტერი" 1:1, „პორტსმუთი" – „ჩელსი" 1:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „არსენალი" – 60, „მანჩესტერი" – 58, „ჩელსი" – 54 ქულა.

ბომბარდირები: ადებაიორი („არსენალი"), რონალდუ („მანჩესტერი") – 19-19 გოლი.

შემდეგი ტური: „არსენალი" – „ბლექბერნი", „მანჩესტერი" – „სიტი", „ჩელსი" – „ლივერპული".

გერმანია. XVIII ტური. „ჰანზა"– „ბაიერნი" 1:2, „ვერდერი" – „ბოხუმი" 1:2, „კოტბუსი" – „ლევერკუზენი" 2:3, „ჰამბურგი" – „ჰანოვერი" 1:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „ბაიერნი" – 39, „ვერდერი" – 36, „ლევერკუზენი", „ჰამბურგი" – 33-33 ქულა.

ბომბარდირი: ტონი („ბაიერნი") – 10 გოლი.

შემდეგი ტური: „ბაიერნი" – „ვერდერი", „ლევერკუზენი" – „ჰამბურგი".

კალათბურთი

აქეთური, იქეთური

კალათბურთელ ვაჟთა XVI ეროვნული ჩემპიონატის III წრეში მნიშვნელოვანი ფაქტი მოხდა: მეთორმეტე ტურის ცენტრალურ მატჩში თსუ-მ ქვეყნის მოქმედი ჩემპიონი და მიმდინარე გათამაშების ერთპიროვნული ლიდერი რუსთავის „ენერჯი ინვესტი" დაამარცხა – 78:76. აღსანიშნავია, რომ ამასწინანდელი სათასო დუელის მსგავსად, გამყრელიძის გარეშე მოთამაშე სტუმრებს უკანასკნელ წამებზე გადამწყვეტი ჩხვლეტა ბარბაქაძემ მიაყენა, რომელმაც მოედნის კიდიდან მეტოქის კალათში სამქულიანი ჩააგდო, პირადი მონაგარი 13 ქულამდე გაზარდა (დაუმატეთ ამას 8 მოხსნა და 4 ჩაჭრა) და სამართლიანად დასახელდა ტურის საუკეთესო მოთამაშედ.

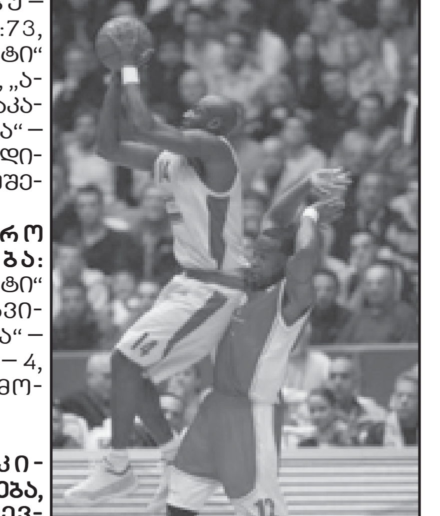

გაუწყებთ შაბათ-კვირას გამართული დანარჩენი შეხვედრების შედეგებსაც: თსუ – „დინამო" 87:73, „ენერჯი ინვესტი" – „ვითა" 87:63, „ავიამშენი" – „მაკაბი- 99:79, „ვითა" – „მაკაბი" 91:86, „დინამო" – „ავიამშენი" 89:76.

სატურნირო მდგომარეობა: „ენერჯი ინვესტი" – 11, თსუ – 8, „ავიამშენი", „ვითა" – 5-5, „დინამო" – 4, „მაკაბი" – 3 მოგება.

* * *

გულშემატკივარს მოეხსენება, რომ მაისში ევროლიგის „ოთხთა ფინალს" მადრიდი უმასპინძლებს. ევროპის ყველაზე პოპულარული საკლუბო ტურნირის პირველი ჯგუფური ეტაპი ამ დღეებში დასრულდა, პრესტიჟული ჯილდოსათვის ბრძოლას კი კონტინენტის წამყვანი საკალათბურთო „დერჟავები" ასეთი წარმომადგენლობით განაგრძნობენ: ესპანეთი – 4 („რეალი", „ბარსელონა", „ტაუგრესი", „უნიკახა"), საბერძნეთი – 3 („პანათინაიკოსი", „ოლიმპიაკოსი", „არისი"), ლიტვა – 2 („ჟალგირისი", „რიტასი"), იტალია – 2 („სიენა", „რომა"), თურქეთი – 2 („ეფესი", „ულქერი"), ისრაელი – 1 („მაკაბი"), სერბეთი – 1 („პარტიზანი"), რუსეთი – 1 (ცსკა).

● აი, ბედნიერი მსახიობი — მეორედ უწევს გუჯა ბურდულს ჩვენი მეფეთ-მეფის დავით აღმაშენებლის როლის თამაში...

თამარ ბეროზაშვილის საჩუქარი

ვინა თქვა, მდარე დეტექტიური ლიტერატურის მოძალების ჟამს, საქართველოში კარგმა წიგნმა მკითხველი დაკარგაო. რაც მე გასულ პარასკევს თი-ბი-სი ბანკის სხდომათა დარბაზში ვნახე, ჭეშმარიტად გამახარა. რიგი იდგა წიგნის, თანაც, არა მხატვრული ნაწარმოების, არამედ **„ქართული ენის სასკოლო განმარტებითი ლექსიკონის“** შესაძენად. კი, უმეტესად ინტელიგენცია — ფილოლოგები, ჟურნალისტები... შეკრებილიყვნენ ამ გამოცემის წარდგენაზე, მაგრამ ბევრი იყო სხვადასხვა პროფესიის ადამიანიც, რომლებიც სიამოვნებით ყიდულობდნენ ლექსიკონს თავიანთი შვილების, შვილიშვილების, ახლობლებისთვის.

კიდევ ერთი კარგი საქმე გაასრულა არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტმა და გამომცემლობა „დიოგენემ“. „ქართული ენის სასკოლო განმარტებითი ლექსიკონი“, მართლაც რომ უპირველესი დამხმარე იქნება ჩვენი მოსწავლე ახალგაზრდობისთვის, პედაგოგებისთვის.

— რომ არა დიდი ძალისხმევა ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის, ქალბატონ თამარ ბეროზაშვილისა, ასეთი სახის ლექსიკონი ალბათ ვერც იხილავდა დღის სინათლეს, — მეუბნება ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ლექსიკოლოგიის განყოფილების გამგე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი **ავთანდილ არაბული, — ჩვენი ღვაწლმოსილი მეცნიერი ათ წელზე მეტია რუდუნებით დასტრიალებდა ამ სალექსიკონო მასალას და არ ჩქარობდა მის გამოცემას. ამის მიზეზი ის იყო, რომ უკანასკნელ პერიოდში ქართული სკოლის საგანმანათლებლო პროგრამებში უმნიშვნელოვანესი ცვლილებები მიმდინარეობდა და სასკოლო სახელმძღვანელოებიც სულ უფრო მრავალფეროვან, რაც მთავარია, ენობრივად ერთგვაროვან სახეს იღებდა, აუცილებელი იყო, ლექსიკონში ასახულიყო სკოლაში დაშვებული ყოველი ალტერნატიული სახელმძღვანელოს მონაცემები, ამიტომაც ამ ლექსიკონმა დროთა განმავლობაში სერიოზული რედაქციული ცვლილებები განიცადა, რათა ის სახე მიეღო, რითაც ის ახლა არის წარდგენილი... ეს არის საუკეთესო საჩუქარი ჩვენი მოსწავლეებისთვის, პედაგოგებისთვის, იგი აუცილებლად უნდა იყოს სასკოლო ბიბლიოთეკებში... განსაკუთრებით კი ლექსიკონი საშურია პერიფერიებისთვის...**

ჰოდა, სულ სწავლა-განათლების გაღრმავებაში მოგვახმაროთ, ჩვენო ყმაწვილებო, ქალბატონ თამარ ბეროზაშვილის ეს საჩუქარი!

გუჯა ბურდული მეორედ ხვდება დავით აღმაშენებელს!

აი, ბედნიერი მსახიობი — მეორედ უწევს გუჯა ბურდულს ჩვენი მეფეთ-მეფის დავით აღმაშენებლის როლის თამაში... ქართველ კინომაყურებელს, თუმცა, კარგა ხანი გავიდა, უთუოდ ემახსოვრება მის მიერ განსახიერებული დავით მეფე ბუბა ხოტივარის „დიმიტრი თავდადებულში“.

— ამჯერად როგორ შეჩერდა არჩევანი თქვენზე, გუჯა ბატონო?..

— ამერიკაში ცხოვრობს ახალგაზრდა კინორეჟისორი **ნიკა ხომასურიძე,** მან იქ დაამთავრა პრესტიჟული კინოინსტიტუტი და აპირებს შექმნას დიდი ფილმი დავით აღმაშენებელზე. ის, რასაც ახლა ნიკა იღებს და **„დიდგორი“** ჰქვია, შეიძლება ჩაითვალოს მომავალი ფილმის პროლოგად, გნებავთ, შესავლად... მოკლედ, ჩამოვიდა ეს კაცი, გადმომცა სცენარი და მთხოვა, წაიკითხეო... სულ სხვა როლზე იყო ლაპარაკი... მეორე დღეს მითხრა, თქვენ უნდა განასახიეროთ დავით აღმაშენებელიო...

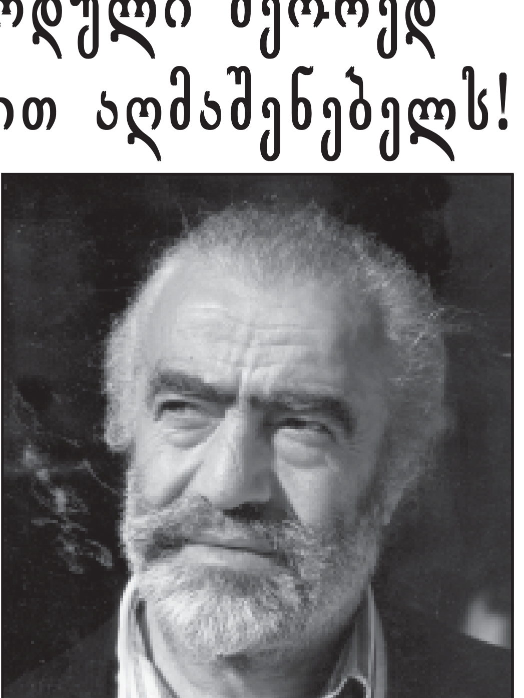

— რა თქმა უნდა, ნანახი ექნებოდა ფილმები თქვენი მონაწილეობით...

— ცხადია... ალბათ, „დიმიტრი თავდადებულიც“ ნახა... ფაქტია, რომ მომანდო აღმაშენებლის როლი, უკვე ვიზის ამბებია და, 29 აპრილს, ჰოლივუდშია გადაღება დანიშნული...

— თუ საიდუმლო არ არის, რა ჯდება ფილმი?..

— ჰოლივუდისთვის არც ისე დიდი თანხა... მგონი, ნაცნობ-მეგობრებიც ეხმარებიან რეჟისორს... მოდი რა, ჩვენ ხომ ძმები ვართ, ამჯერად მეტს ვერაფერს გეტყვი, და, თუ ღმერთმა ქნა და რაიმე გამოვიდა, მერე რამდენიც გინდა ვილაპარაკოთ...

— წარმატებას გისურვებთ... ჭეშმარიტად ბედნიერი კაცი ხართ...

— გეთანხმებით...

ჩემი მდუმარე, ცრემლიანი მეგობარი

ეს ამირანია — ქართული პანტომიმის მამამთავარი, უნიჭიერესი მსახიობი, პოეტი... საცაა სამოცდაათისა გახდება და უფიქრია ამირანს, ერთი, მემუარებსაც ჩავუჯდები, ჩემი განვლილი ცხოვრების ტკბილ-მწარეს შვილებს, შვილიშვილებს წავაკითხებ, იქნებ, ქართული ინტელიგენციაც (ვინც მისი ფასი იცისძ ქე დავაინტერესოო...

და აი, უკვე გამოუცია ამირან შალიკაშვილს მემუარები ორ წიგნად — **„ცრემლიანი შემოდგომა (მსახიობის მონოლოგიძ“,** რომელიც, შეიძლება ითქვას, შენაძენია ჩვენი, არცთუ მდიდარი მემუარული ლიტერატურისა, სულის აღსარებაა თვითმყოფადი ხელოვანისა.

ეს რა გზა გაგივლია ძმაო, ამირანო, ჩემო სტუდქალაქში გაცნობილო მეგობარო! თითქოს ყველა ჭირს შენთვის მოუცლია, ობოლი ბავშვობიდან, აგერ, ა, გვიანობამდე...

„ოცდაჩვიდმეტი წლის რეპრესიების შედეგია, რომ ამირანი შუა აზიაში დაიბადა, — წერს პირველი წიგნის შესავალში პოეტი დილარ ივარდავა, — აქ იყვნენ მისი მშობლები გადასახლებულნი... ნაადრევი ობლობა, ტოლ-ამხანაგებში, ნათესავებში ამრეზით ცქერა და დამცირება. სისასტიკესა და უგუნურობის წიაღში ყოველდღიური გამძაფრებული ბრძოლა თვითდამკვიდრებისთვის. ხელოვნური ჯებირების მსხვრევა და დასახული მიზნისკენ დაუოკებელი სწრაფვა და... ამ წარმოუდგენელ უხეში ძალის დაპირისპირებასა და დაძლევაში უნაზესი პოეტური სულის შენარჩუნება ხომ გმირობის ტოლფასია“.

ამირანი გურული კაცია, ლანჩხუთელი, გაგურელი... ო, რა სიყვარულით, რა სიფაქიზით, რა ცრემლიანი იუმორით აღწერს იგი გურიას, იქ გატარებულ ბავშვობას, როგორ ეფერება ტოლ-სწორებს, თავისიანებს... მერე ბათუმი, სწრაფვა თეატრისკენ, აქ ხომ მამამისი მსახიობობდა, ალბათ მისი გენი დაჰყვა, შალიკაშვილების უძველესი გვარის თეატრალობამ დამუხტა და ამირანიც სცენის ტყვე გახდა... თუმცა, ეს მაინც ყმაწვილკაცობაა, თბილისი ეძახის, თეატრალური ინსტიტუტი უხმობს პროფესიული სწავლა-განათლების მისაღებად.

„განა ნაპოლეონი მართალი არ იყო, როცა ამბობდა: პარიზი — საფრანგეთია და საფრანგეთი — პარიზი. თბილისი საქართველოა და საქართველო — თბილისი. ეს ჩემეული გადმომღერებაა. ...თბილისში ვისწავლე ცრემლი, მძიმე გულისტკივილით სავსე, თბილისში დავცალე ჭიქა და ღვინით სავსე თასი, თბილისში ვისწავლე კითხვა, შევიცან დროის მაცნე, თბილისში მიყვარდა გოგო, რომელიც ამყავდა ცაზე“.

თუმცა თეატრალურ ინსტიტუტამდე კინოსტუდიას ეცნობა, ერთმა ღვთიან-მადლიანმა კაცმა იქ მიიყვანა, ასისტენტად მუშაობდა ხან რეჟისორებთან, ხან ოპერატორებთან, ხან მუშა იყო და ათას ხარახურას დაათრევდა... ყველას უყვარდა. „რაც ჩემი თავი მახსოვს, ყოველთვის მიჭირდა, მქონდა ფული, მიჭირდა, რადგან ის ფული ჩემს გაჭირვებას არ ჰყოფნიდა, არ მქონდა, მიჭირდა და მიჭირდა. დახეული კეტები მეცვა. არ ვიცი, მსახიობებმა შეაგროვეს თუ არა, მაგრამ მახსოვს, ფეხსაცმელები მომიტანეს“.

მერე კულტსაგანმანათლებლო სასწავლებელს ამთავრებს, მერე თეატრალურ ინსტიტუტში აბარებს მისაღებ გამოცდებს... მოგონებათა წიგნში განსაკუთრებული სითბოთია აღწერილი სტუდენტობის წლები.

„ბატონი გიზო ჟორდანია მიტოვებდა ჯგუფს, ჩემი ჯგუფის წევრები ძალიან მიჯერებდნენ, მეც მთელი მონდომებით ვმუშაობდი. ვიგონებდი მრავალ ეტიუდს, ვდგამდი და ბატონ გიზოს ვუჩვენებდი. გიზო აღფრთოვანებული იყო, ხალისით, სიყვარულით მუშაობდა ჩვენთან, საერთოდ, გიზოს არაჩვეულებრივი დამოკიდებულება აქვს სტუდენტებთან. შემდგომში, როცა მესმოდა მისი რეჟისორული წარმატებების შესახებ, სრულიადაც არ გამკვირვებია“.

ასე გადიოდა დრო, დრო კი ამირანს სულ სხვა ბიოგრაფიას უმზადებდა. არა „ჩვეულებრივი“ რეჟისორისას, არა „ჩვეულებრივი“ მსახიობისას, არამედ ისეთს, რაც საქართველოში მას პირველმკვალავის სახელს დაუმკვიდრებდა.

„პირველი ჩემი პლასტიკისადმი ინტერესი „პიკოლიო დემადანას“ სპექტაკლმა აღძრა — „ორი ბატონის მსახური“, რომელიც 1959 წელს ვნახე მოსკოვში, მცირე თეატრში, რეჟისორი სტრელერი... სცენაზე სცენა იყო მიდგმული, როცა ადიოდნენ სცენიდან სცენაზე, საუბრობდნენ, როცა ჩამოდიოდნენ, ყველაფერს უსიტყვოდ თამაშობდნენ. ეს უსიტყვო მოქმედება მომეწონა. ჩემმა პედაგოგმა მითხრა — „ეს შენი საქმე არ არის“. ამ სპექტაკლის შემდეგ გავიდა ორი წელი, მე ვარ მოსკოვში, ვათვალიერებ აფიშებს, ვკითხულობ „მარსელ მარსო“. პანტომიმა. აფიშაზე გახატულია კაცი უცნაურ პოზაში, ქუდი, ყვავილი ხელში და ასე შემდეგ. გავიფიქრე — წავალ, მაგრამ რას წახვალ, ყველა ბილეთი გაყიდულია...“

ამირანი იღებს რადიკალურ გადაწყვეტილებას, შედის თეატრის დირექტორთან, ეუბნება რომ ის არის თბილისელი, აკაკი ხორავას სტუდენტი და ჩვენი უდიდესი მსახიობის თაყვანისმცემელი დირექტორი ბილეთებით (ბილეთით კი არა, ბილეთებითძ ასაჩუქრებს უცნობ ახალგაზრდას! ჰოდა, ჩამოდის თბილისში ტვინდასეტყვილი, ისედაც შერეკილი, სულ აგიჟებს ინსტიტუტის პროფესორ-მასწავლებლებს და სტუდენტმეგობრებს. გაჟონა ამბავმა, ამირანი პანტომიმას ეწაფებაო. ზოგი უწონებს, ზოგი ზურგს უკან ხითხითებს... მერე მეგობრებს უჩვენებს ეტიუდს, მერე რომელიღაც საღამოზე გამოდის და მოწონებას იმსახურებს...

დიდი ძალისხმევით, წვალებით პარტიის, კომკავშირის ცეკაში ზევით-ქვევით სირბილით (აქ ავტორი დიდი სიყვარულით იხსენებს სულმნათ ჟიული შარტავასა და ბატონ ნუგზარ ფოფხაძეს, მათ ამაგს არაჩვეულებრივი თეატრის დაარსების საქმეშიძ, ხვეწნით, მუდარით, ჩხუბით, ნერვების წყვეტით ამირან შალიკაშვილი აღწევს საწადელს, აარსებს პანტომიმის სახელმწიფო თეატრს, მის ოცნებას, მის ბედისწერას...

ახლა რომ ვთქვა, პანტომიმის თეატრის სპექტაკლებზე სულმოუთქმელი გავრბივარ-მეთქი, ტყუილი იქნება, მე ხმაურიანი კაცი ვარ, ტრადიციულ თეატრს, ხორავას ხმას, ეროსის ხმას ვეთაყვანები, თუმცა, ამირან შალიკაშვილის თეატრის რამდენიმე სპექტაკლი მეც დიდი ინტერესით ვნახე, განსაკუთრებით კი „ფიროსმანი-მეფე“... საერთოდ, პანტომიმას სპეციფიკური მაყურებელი ჰყავს, რომლებიც ერთხმად აღიარებენ ამირან შალიკაშვილის დიდოსტატობას, მისი თეატრის მსახიობების ნიჭის უკიდეგანობას...

...ამირანი იბრძვის თვითდამკვიდრებისთვის, აბა, გასტროლებიო, აბა, საღამოებიო, დამქანცველი მოგზაურობა ყოფილი საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა კუთხეში, უცხოეთში... მეორე წიგნი თითქმის მთლიანად ეძღვნება ამ არაჩვეულებრივი თეატრის მიღწევებს, სხვადასხვა ყოფით ამბებს და ამას ჩვენი ამირანი ძალზე მიმზიდველად მოგვითხრობს, როგორც ყველაფერში, იგი ქართულ სიტყვასთან ურთიერთობაშიც თავისებურია, ორიგინალურია...

ცრემლიანი ბავშვობა, ცრემლიანი სიყმაწვილე, ცრემლიანი შუადღე, ცრემლიანი ნაშუადღევი — შემოდგომა!..

ხელოვნებისთვის, პოეზიისთვის დაბადებული უცრემლო კაცი, აბა, ვინმეს გაუგია?!

შენს ცრემლს გაუმარჯოს, ამირან! „ბრავო მაესტრო!..“

ვილენ მარდალეიშვილის საავტორო გვერდი

№ 21. სამშაბათი, 5 თებერვალი, 2008 წელი.

● *თქვენ ჩვენთვის როგორ არა ხართ, ჩვენ აღარა ვართ თქვენთვის!*

გამოთხოვება

გივი მიზანდარი

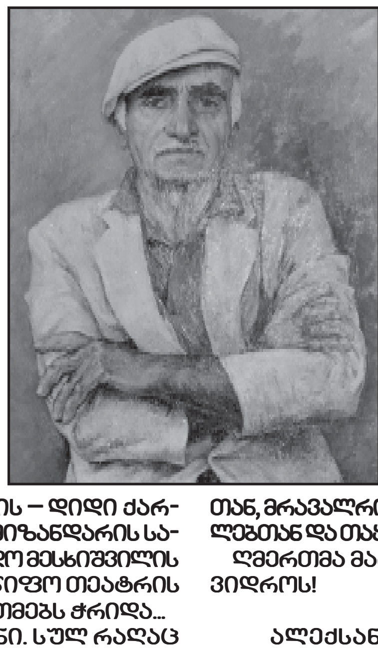

გამორჩეული იყო როგორც პიროვნება, ხელოვანი და საზოგადო მოღვაწე...

არა მარტო საქართველოში, მსოფლიოში ბევრგან შეგიძლიათ ნახოთ მისი ქანდაკებები. საქართველოს დამსახურებული მხატვარი, თბილისის სამხატვრო აკადემიის სახვითი ხელოვნების ფაკულტეტის დეკანი, პროფესორი გივი მიზანდარი მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაშიც მოღვაწეობდა, მათ შორის ყველაზე დიდხანს ვიეტნამის რესპუბლიკასა და კამპუჩიაში, სადაც სამეფო სამხატვრო აკადემიის პროფესორად მუშაობდა.

მისი, როგორც ხელოვანის ცხოვრების გზა ჯერ კიდევ ყრმობის წლებში დაიწყო მამის — დიდი ქართველი მოქანდაკის ვალერიან მიზანდარის სახელოსნოში და გაგრძელდა ლადო მესხიშვილის სახელობის ქუთაისის სახელმწიფო თეატრის მშენებლობაზე, სადაც ჩუქურთმებს ჭრიდა...

იყო გამოჩენილი სპორტსმენი. სულ რაღაც ორიოდე წლის წინათაც კი — 73 წლის ასაკში. რინგზე გამოიწვია საქართველოს ჩემპიონი კრივში და ორთაბრძოლა ფრედ დაამთავრა. უცხოელ სტუმრებთან ერთად ნავებითაც ხშირად დაულაშქრავს მტკვარი, ალაზანი და რიონი.

გამოირჩეოდა ჭეშმარიტი მამულიშვილობით, ეროვნულობით. ბარიკადების ორივე მხარეზე მდგომი ბევრი დაჭრილი გადაარჩინა ძმათამკვლელი ომის დროს ჯერ თბილისში, შემდეგ კი აფხაზეთში, სადაც მეომართა პორტრეტების დაუვიწყარი გალერეა შექმნა.

ჰქონდა საინტერესო კალამი. იყო გაზეთის — „სარკმელი საქართველოსი“ რედაქტორთა საბჭოს წევრი და გამოაქვეყნა მრავალი საინტერესო ნარკვევი.

წავიდა ჩვენგან ღირსეული მამულიშვილი და კარგი ოჯახის მამა, რომლის სახელს სამუდამოდ შემოინახავს ის სითბო, რომელიც მშობლიურ ქვეყანასთან, შვილებთან და შვილიშვილებთან, მრავალრიცხოვან მეგობრებთან, აღზრდილებთან და თაყვანისმცემლებთან აკავშირებდა...

ღმერთმა მარადიული სასუფეველი დაუმკვიდროს!

ალექსანდრე შენგელია, გურამ გოგიაშვილი, ანზორ ბაბუხადია, ვაჟა ჭყონია, გიორგი დოლიძე, შალვა მარდი, ვილენ მარდალეიშვილი, სპარტაკ ქობულია

ეს სურათი მიზანდარს ღირსეულმა შეგირდმა ციცინო ედიშერაშვილმა მიუძღვნა.

განცხადება

აუქციონის ჩატარების შესახებ

ქუთაისის რეგიონალური ცენტრი (საგადასახადო ინსპექციაძ 2008 წლის 19 თებერვალს დღის 14 საათზე, რესპუბლიკის №6-ში (სამტრედიის ყოფილი საგადასახადო ინსპექციის შენობაშიძ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივ „ნინოშვილის“ ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის მიზნით ატარებს განმეორებით აუქციონს.

სარეალიზაციოდ გამოტანილი იქნება შემდეგი ქონება:

1. ადმინისტრაციული კორპუსი, ორსართულიანი, ნაგები ქვით, ბლოკით და აგურით, საერთო ფართი 12,4X21,3 კვმ. არა აქვს კარ-ფანჯარა, სახურავი ლითონის თუნუქის, შესაკეთებელია, სართულებს შორის გადახურვა ბეტონის ფილებით, შეფასებულია 8500 ლარად.
2. თავშესაფარი, გადახურვა ბეტონის ფილებით, 45 კვმ. შეფასებულია 300 ლარად.
3. საბავშვო ბაღის შენობა, ერთსართულიანი, მანსარდით, აგებული წვრილი ბლოკით, ხის იატაკი, ნაწილი აყრილია, შეფასებულია 18000 ლარად.
4. შემორაგვა ლითონის ღობით, 100 გრძ. მეტრი, შეფასებულია 1500 ლარად.
5. ჭიშკარი ლითონის, შეფასებულია 400 ლარად.
6. წიგნების კარადა, 3 ც. შეფასებულია 30 ლარად.
7. მაგიდა, 6 ც. შეფასებულია 40 ლარად.

სულ სარეალიზაციოდ გამოტანილი ქონების საწყისი ფასი შეადგენს 28770 (ოცდარვა ათას შვიდას სამოცდაათიძ ლარს.

მესამე პირები, რომელთაც გააჩნიათ უფლებები ამ ქონებაზე, ვალდებული არიან ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებანი აუქციონის დაწყებამდე წარუდგინონ ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციას.

აუქციონზე მონაწილეობის მსურველი პირი ვალდებულია აუქციონის დაწყებამდე ხაზინის სადეპოზიტო ქვეანგარიშზე წინასწარ გადაიხადოს აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილი იმ ნივთის საწყისი ღირებულების 2 პროცენტი, რომლის შეძენასაც იგი აპირებს, რაც გამარჯვების შემთხვევაში ჩაითვლება გადახდილი თანხის ანგარიშში.

ნებისმიერი მყიდველი, რომელიც აუქციონზე შეისყიდის ქონებას, ვალდებულია დაუყოვნებლივ გადაიხადოს მის მიერ შემოთავაზებული ფასის სულ ცოტა ნახევარი, ან 5000 ლარი უმცირესი თანხის მიხედვით, თუ აუქციონზე მიღებულ იქნა მის მიერ შემოთავაზებული ფასი, ხოლო თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა დაიფაროს რეალიზაციიდან 14 კალენდარული დღის განმავლობაში. თანხის მთლიანად დაფარვამდე მყიდველს არ გააჩნია ქონებაზე საკუთრების უფლება.

ყველა დაინტერესებულ პირს უფლება აქვს ქუთაისის რეგიონალურ ცენტრთან (საგადასახადო ინსპექციაძ შეთანხმებით წინასწარ გაეცნოს აუქციონზე გასაყიდად გამოტანილ ქონებას.

ცნობებისათვის მიმართეთ ქუთაისის რეგიონალურ ცენტრს (საგადასახადო ინსპექციაძ მისამართზე: ქ. ქუთაისი, რუსთაველის პრ. №1.

ტელ: 8-231-4-20-95, 8-231-4-45-79.

შპს შშმპ-თა სოციალური რეაბილიტაციის ცენტრი, თბილისი, სპირიდონ კედიას №7, აცხადებს კონკურსს ცენტრის ბალანსზე რიცხული ფართის შენობის I სართულზე 30 მ²-ზე. საწყისი საკონკურსო ღირებულება 4 დოლარის შესაბამისი კურსი ლარებში, დღგ-ეს, ელ.ენერგიის, წყლის, დასუფთავების გადასახადის გარეშე. ცენტრის პრივატიზაციის შემთხვევაში იჯარის ხელშეკრულება ჩაითვლება გაუქმებულად.

კონკურსში მონაწილეთა განცხადების მიღება იწარმოებს გაზეთში გამოცხადების დღიდან ბოლო 15 კალენდარული დღის განმავლობაში. კონკურსი გაიმართება თბილისში, სპირიდონ კედიას №7, ოთახი 20, 2008 წლის 5 თებერვალს, 12 საათზე. ტელ. 39-80-47.

სს „ავტოტრანსსისტემის“ აქციონერთა საყურადღებოდ!

2008 წლის 11 მარტს, 12 საათზე, ალ.ყაზბეგის გამზირი №12ა-ში შედგება აქციონერთა კრება.

დღის წესრიგი:

1. 2007 წლის შედეგების განხილვა;
2. აუდიტის დამტკიცება;
3. 2008 წლის მოსალოდნელი ხარჯების განხილვა.

კრებაზე მოწვეული არიან ჩვეულებრივი აქციების მფლობელი აქციონერები.

გახსენება

ცრემლები...

ვასო კუკანიას მოსაგონარი

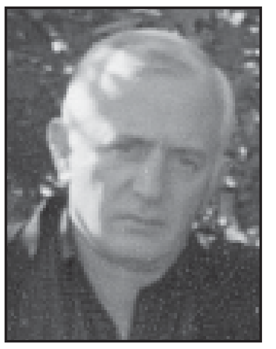

ცრემლებით მოვსულვართ ამ ქვეყნად, ჩემო ძმაო, შენც, მეც და თითქმის ყველა. ცრემლებით გვაცილებენ. შენ კი, ჩემო კარგო, საკუთარი ცრემლებით, წინასწარ გამომშვიდობებიხარ ამ წუთისოფელს, გიტირია და მხოლოდ რამდენიმე საათის შემდგომ გასულხარ სააქაოდან. რატომ? ორი წელიწადია მაწუხებს ეს კითხვა და სწორედ ახლა, ორი წლისთავზე შენზე მოსაგონარს ვწერ, გიხსენებ და დარწმუნებული ვარ, რომ შენი ცრემლიანი თვალები, რომელიც მე არ მინახავს, დამცქერის, სული შენი არ მტოვებს და ფიქრობს, ეს რა სატანჯველი გავუჩინე ამ კაცსო. ჩვენ ხომ ყოველთვის ერთად ვიყავით, დაბადებამდე და დაბადების შემდგომ. უშენოდ მიილია სუნთქვასავით გარდასული ორწლიანი მონაკვეთი, დრო, რომელიც ცრემლიანი, ტკივილიანი, ხშირად მწუხარებით იყო დამძიმებული. რატომ მოხდა, ჩემო ძმაო ვასიკო ის, რაც 2006 წლის 6 თებერვალს მოხდა. ზამთრის ქათქათა, თოვლიანი დილა ძაძებით რომ შემოსე, ჩვენც მიგვატოვე და შენი საყვარელი ყველა საქმე, მოხუცი დედ-მამა, შვილები, მეუღლე. ახლაც თოვლიანია თებერვალი, თეთრი, სპეტაკი, მაგრამ უკვე უშენოდ.

უფალმა იცის, რომ მე უშენოდ არც ერთი დღე არ ვყოფილვარ, რომ იცოდე, როგორ მენატრები, თურმე როგორ მყვარებიხარ.

გაივლის უშენობის კიდევ რამდენიმე წელიწადი, კიდევ ბევრჯერ მოგიგონებ, ჩემო ვასიკო, შემოგეხმიანები წერილით, ლოცვით, გაგესაუბრები ამ წუთისოფლიდან. მერე კი იქნება ისევ ცრემლები, ბევრი ცრემლი შეხვედრის თუ განშორების. ვინ იცის.

ამ სურვილით გემშვიდობები, ამ სიყვარულით გიერთდები სააქაოდან მარადისობაში გადასულო, ჩემო ძმაო. ნახვამდის!

ლექსო კუკანია ოჯახით

ვაინარ სუხიშვილი

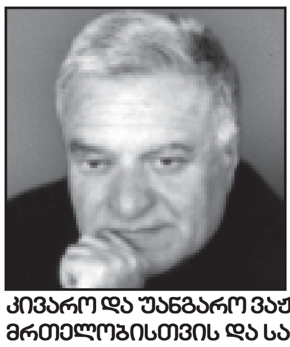

ჩვენო საყვარელო მეგობარო, ვერ წარმოვიდგენდით, თუ ასეთ სტრიქონებს შენ მოგიძღვნიდით. ძალიან გვენატრები, შენ ხარ კაცი, რომელიც მარტო შენს მეგობრებს კი არა, ქალაქს დააკლდა, შენს საყვარელ ფოთს. შენ გვარად ფოთიშვილი უნდა იყო, ჩვენო ვაინარ, ყველაზე მზრუნველო და ყურადღებიანო, მეგობრის მოყვარულო და ერთგულო ბიჭო. ყველას გულშემატკივარო და უანგარო ვაჟკაცო, რატომ არ იზრუნე შენი ჯანმრთელობისთვის და სამუდამო ფერისცვალებით რატომ ჩაგვაგდე ღრმა გულისტკივილში. ჩვენო მარტოხელა ბატონო, რატომ არ დაგვიტოვე მოსაფერებლად ვინმე? ახლა მხოლოდ შენს სულს და სურათს უნდა ვეამბოროთ.

მეგობრების სახელით მზია ჩაჩავა

გარდაიცვალა ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, ცნობილი მოქანდაკე, პროფესორი, თსსა ხელოვნების ფაკულტეტის პედაგოგი, მრავალი თაობის აღმზრდელი გივი მიზანდარი, რომლის ნამუშევრები დაცულია აზია-აფრიკისა და ევროპის მუზეუმებში.

საქართველოს კულტურის ფონდის პრეზიდიუმი მწუხარებას გამოთქვამს

გივი მიზანდარის

გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობს ოჯახს.

მერაბ ბერძენიშვილი

თბილისის მოსწავლე ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლის პედაგოგიური კოლექტივი თანაუგრძნობს კინოსტუდია „პიონერფილმის“ ხელმძღვანელს გრიგოლ ჩიგოგიძეს ძმის, დამსახურებული მხატვრის, პროფესორ

გივი მიზანდარის

გარდაცვალების გამო.

მურად ბიწაძე, ტრისტან ბუაძე, როლანდ გაჩეჩილაძე, რომანოზ დანელია, ტარიელ კვიციანი, კახა კუდავა, ჯემალ როგავა, ხიმურ რუხაია, საშა სილაგაძე, კოტე ჩიქოვანი, ომარ ჯალმაიძე, ვალერი ჯიოევი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა უკეთილშობილესი პიროვნება და ულალატო მეგობარი, პროფესორი

რეზო დანელია

და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

მეუღლე ედუარდ ვასილიევი, შვილები დათო, ნინო, ძმა თამაზ კობახიძე, სიძე ზურაბ გოჩიტაშვილი, რძლები როზა ომიაძე, თეა ბუცხრიკიძე, თინათინ ოსეფაიშვილი, შვილიშვილები ტატო, გივი, ლევანი, ლიკა, ნატალია, მძახლები ლია გოჩიტაშვილი, ნათელა ბუცხრიკიძე, ძმისწულები ბაჩო, ეკა კობახიძეები ოჯახებით იუწყებიან

ლუიზა კობახიძის

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 5, 6 II, 17 სთ. გამოსვენება 7 II, 14 სთ. მისამართი: საბურთალოს ქ.№40, III სადარბაზო, ბინა 51. დაკრძალვა საბურთალოს სასაფლაოზე.

ბოლო გვერდი

● გასულ შაბათს, 2 თებერვალს, თბილისის ცენტრში მოეწყო სახალხო მსვლელობა, რომელიც მიეძღვნა გმირთა მოედნის მიდამოებში შეიარაღებული სახელმწიფო გადატრიალების მოწინააღმდეგეთა მშვიდობიანი მიტინგის დახვრეტის მეთექვსმეტე წლისთავს

◉ ფაქტი

მათ ხსოვნას სანთლებად ავინთებთ!

— ამ დევიზით გაიმართა გასულ შაბათს, 2 თებერვალს, თბილისის ცენტრში სახალხო მსვლელობა, რომელიც მიეძღვნა გმირთა მოედნის მიდამოებში შეიარაღებული სახელმწიფო გადატრიალების მოწინააღმდეგეთა მშვიდობიანი მიტინგის დახვრეტის მეთექვსმეტე წლისთავს.

მსვლელობაში, რომელიც ვაგზლის მოედნიდან დაიწყო და გმირთა მოედანზე დამთავრდა, მონაწილეობა მიიღეს როგორც ეროვნული მოძრაობის ვეტერანებმა, ისე ახალგაზრდა თაობამაც. აქციის მონაწილეებმა სიმბოლურად გაიარეს ის გზა, სადაც 16 წლის წინათ საპროტესტო მსვლელობა მოაწყვეს საქართველოს პირველი პრეზიდენტის მხარდამჭერებმა.

იმ დღეს ცირკის მიმდებარე ტერიტორიაზე დახვრიტეს მიტინგი, რის შედეგადაც ადგილზე დაიღუპა 10 და დაიჭრა 50-მდე ადამიანი.

ტრაგედიის ადგილზე, რომელიც 1992 წლის 2 თებერვალს მოხდა, მსვლელობის მონაწილეებმა აანთეს მოსახსენიებელი სანთლები. დაღუპული გმირების პატივსაცემად მეუფე ამბროსი ქათამაძემ ლოცვა აღავლინა.

შემდეგ მსვლელობის მონაწილეები გაემართნენ ქაშუეთის წმინდა გიორგის ეკლესიაში, სადაც მამა კონსტანტინე კოლუაშვილმა ძალადობის მსხვერპლთა მოსახსენიებელი პანაშვიდი გამართა.

აქციის ორგანიზატორმა — „9 აპრილის" საზოგადოების ხელმძღვანელმა თამაზ ბიბილურმა ჟურნალისტებთან საუბარში განაცხადა, რომ საქართველომ არ უნდა დაივიწყოს ეს დღე, რომელიც, ერთის მხრივ, იყო სამოქალაქო გმირობის გამოვლინება, მეორეს მხრივ კი — უდიდესი დანაშაული...

მურად ალაშვილი
ავტორის ფოტო.

◉ ინფორმაცია

ქართული კინოპროდუქცია ბერლინალეზე

ბერლინალეს ევროპული კინოს ბაზარზე საქართველოს კინემატოგრაფიის ეროვნული ცენტრი ახალ ქართულ კინოპროდუქციას წელს მეორედ წარადგენს.

კინოცენტრის მიერ დაქირავებულ ოფისში (პოტსდამის მოედანი 11, ევროპული კინოს ბაზრის ბიზნეს-ოფისები, მე-5 სართული, სტენდი 522ცძ წარმოდგენილი იქნება 2005, 2006 და 2007 წლების ქართული ფილმების კატალოგები, თბილისის საერთაშორისო კინოფესტივალისა და ეროვნული კინოცენტრის საინფორმაციო ბროშურები, ქართული ფილმების პლაკატები. სტენდზე კინოცენტრის ორი თანამშრომელი იმუშავებს, რომლებიც დაინტერესებულ პირებს ინფორმაციას მიაწვდიან.

გარდა ამისა, საქართველო ბერლინის ფესტივალის კიდევ ორ ნაწილში იქნება წამოდგენილი: მოკლემეტრაჟიანი ფილმების სექციის არასაკონკურსო ჩვენების პროგრამაში ჩართულია თემურ ბუტიკაშვილის ფილმი „ჩამოფასებულები", რომლის ჩვენებასაც რეჟისორი დაესწრება.

10-12 თებერვალს კი, კინოფესტივალის ფარგლებში კინოპროდუქციის ბაზარი გაიმართება, რომლის ნაწილს წარმოადგენს „ნიჭიერთა პროექტების ბაზარი". აღნიშნულ ნაწილში მონაწილეობის მისაღებად საერთაშორისო ჟიურიმ 172 პროექტიდან 11 შეარჩია, მათ შორის ქართული სრულმეტრაჟიანი მხატვრული ფილმის — „სუსა" პროექტი. ფილმის რეჟისორია გიორგი ჩალაური, პროდიუსერები — რუსუდან პირველი და ნინო გამრეკელი. პროექტს პოტენციური დამფინანსებლების, პროდიუსერებისა და გაყიდვის აგენტების წინაშე პროდიუსერები წარადგენენ.

ხუთი წლის ბავშვი მენინგოკოქცემიით დაავადდა

თბილისის ინფექციური საავადმყოფოს რეანიმაციის განყოფილებაში მენინგოკოქცემიის დიაგნოზით 5 წლის ანა ნაზღაიძე მოათავსეს.

როგორც აღნიშნული საავადმყოფოს რეანიმატოლოგი მარიკა ეფრემიძე აცხადებს, მძიმე ინფექციით დაავადებული ანა ნაზღაიძის მდგომარეობა მძიმეა.

ბავშვი კლინიკაში უმძიმეს მდგომარეობაში იქნა შემოყვანილი. იგი უგონო მდგომარეობაში, მაღალი სიცხით და მენინგოკოქცემიის დაავადებისთვის დამახასიათებელი ნიშნით, სხეულზე სხვადასხვა მოცულობის სისხლჩაქცევებით, შემოვიდა. ბავშვის მდგომარეობა კვლავ მძიმეა, — განაცხადა მარიკა ეფრემიძემ.

საავადმყოფოში მიყვანისთანავე ანა ეფრემიძეს ეკინთროპული შოკით თერაპია უტარდება.

ინტერპრესნიუსი

◉ გვემრავლოს!

კიდევ ერთი ბედნიერი ოჯახი...

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის საჯარო მოხელემ სოსო უზუნაშვილმა ამ ერთი წლის წინათ იქორწინა. მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის თანამშრომლებმა ქორწილში ვაჟიანობა უსურვეს ახალგაზრდა წყვილს, ამ დღეებში კი მათ, მართლაც, პირველი ვაჟიშვილი საბა შეეძინათ.

ახალგაზრდა მშობლებს თეა და სოსო უზუნაშვილებს პირველი შვილის — საბას დაბადებას ულოცავენ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის თანამშრომლები.

ნანა ჭიჭინაძე

რეკლამა „საქართველოს რესპუბლიკაში" კოსტავას 12 98-65-87; 899 32-85-76.

◉ ანეკდოტები

თუ რეკლამებით ვიმსჯელებთ, ტელევიზორს ძირითადად მხოლოდ გასაცოდავებული, ქერტლით, დიარეით თუ ყაბზობით, დაბინძურებული ჭურჭლითა და აყროლებული უნიტაზით შეწუხებული ადამიანები უყურებენ.

* * *

პოლიკლინიკის რეგისტრატურას ქალი მიადგა:

— თქვენ თერაპევტთან გამაგზავნეთ, იქ კი უზარმაზარი რიგია. იქნებ, თქვენ მირჩიოთ რაიმე სურდოს წამალი?

— მე ექიმი არა ვარ და არც ავადმყოფთათვის მავნე რჩევების მიცემის უფლება მაქვს.

* * *

მხოლოდ ჩვენთანაა ყველა ათეისტი მართლმადიდებელი.

* * *

რუსული ტოლერანტობა:

გულწრფელად გვიყვარს ყველა, ვისთვისაც თუნდაც ერთხელ დაგვინაყავს ცხვირპირი.

* * *

— აბა, გამოიცანი რა არის: წითელია და კბილებისთვის საზიანო?

— აგური!

* * *

ორი ტიპი საუბრობს:

— სახსრები მაწუხებს ძალიან, — წუწუნებს ერთი.

— მე კიდევ — უსახსრობა.

◉ კადრი

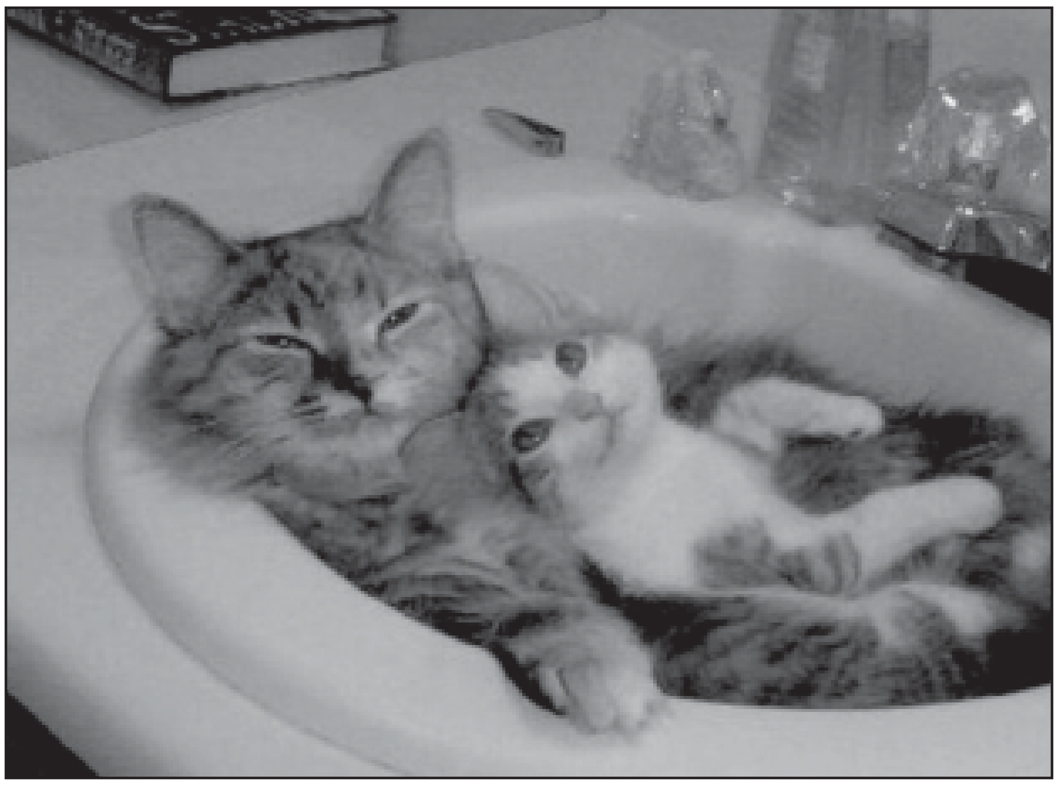

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA კოსტავას ქ. № 12. ტ: 899 53-76-16

გამომცემლები: შპს „თანადგომა -1"-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" გამომცემელი" (დავით ალმაშენებლის 150. ტ: 899 79-76-79) შპს „ახალი საუკუნის" დამფუძნებლები

აიწყო და დაკაბადონდა გამომცემლობა „მაქსიმუმში". 95-11-92

იბეჭდება „კოლორში" (რკინიგზის ჩიხი, № 20)

მთავარი რედაქტორი ალეკო ასლანიშვილი 98-65-87; 899 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გოგიაშვილი 899 53-76-16; რუსლან რუსია 899 17-21-21; სპარტაკ ძოწულია 899 36-00-35

პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაკიძე 899 74-90- 07

ინდექსი 66434

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.